5

เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนในเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและต่างประเทศ เพื่อรองรับการมาของสนามบินสุวรรณภูมิ

The Study of Factors Affected to the Development of Communities in Ladkrabang District to be Tourist Sites for Thais and Foreigners From the Suvarnabhumi Airport

รศ.ดร.รวีวรรณ ชินะตระกูล

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

2551

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

คำนำ

การวิจัยเล่มนี้เป็นการนำเสนอปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชน เขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ เพื่อรองรับสนามบินสุวรรณภูมิ พบว่า มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชน ด้านการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชน เขตลาดกระบัง ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ เพื่อรองรับสนามบินสุวรรณภูมิ ผลการวิจัยนี้ รัฐบาลสามารถนำไปวางแผนและพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับการท่องเที่ยวได้ รัฐบาลสามารถใช้เป็นแนวทางเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน เขตลาดกระบัง ผลงานวิจัยนี้สามารถสร้างชื่อเสียงให้กับการท่องเที่ยวของประเทศไทยได้เป็นอย่างดี เมื่อชาวต่างชาติเดินทางมาประเทศไทย สามารถเลือกเส้นทางการท่องเที่ยวได้ เกี่ยวกับด้านวัฒนธรรม ภูมิปัญญาชุมชน และด้านการท่องเที่ยว

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณสำนักงบประมาณได้สนับสนุนทุนนี้โดยผ่านการพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และอาจารย์ไพฑูรย์ พิมดี อาจารย์สมเกียรติ ตันติวงศ์วาณิชย์ อาจารย์ทนงศักดิ์ โสวจัสสตากุล และ คุณวิภา เชื้อกำลังแรง ได้ช่วยงานนี้จนสำเร็จ

รวีวรรณ ชินะตระกูล
หัวหน้าโครงการวิจัย

RCH
G
155
.T5
ร16ศ

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 105827
วัน,เดือน,ปี - 4 ธ.ค. 2552

b.1216291
i.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1 บทนำ....1

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา....1

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย....2

1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย....2

1.4 ขอบเขตของการวิจัย....2

1.5 นิยามศัพท์....3

บทที่ 2 เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง....4

2.1 การบริการท่องเที่ยวเชิงกลยุทธ์....4

2.2 การเผยแพร่วัฒนธรรมการท่องเที่ยวทางเรือ เขตลาดกระบัง....12

2.3 ประวัติความเป็นมาของเขตลาดกระบัง....23

2.4 วัดพุทธศาสนา....32

2.5 หลักการพัฒนาภูมิทัศน์เมือง....35

2.6 องค์ประกอบของศูนย์ชุมชนเมืองในพื้นที่ชานเมืองตะวันออกของกรุงเทพมหานคร...61

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย....62

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง....62

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย....62

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล....62

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล....63

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล....64

4.1 รายละเอียดของการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล....64

4.2 ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม....64

4.3 ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบัง ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว....67

4.4 ตอนที่ 3 สมการพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่ง ท่องเที่ยว....70

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ....72

5.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา....72

5.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย....72

5.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย....72

5.4 สรุปผลการวิจัย....73

5.5 อภิปรายผล....78

5.6 ข้อเสนอแนะ....79

บรรณานุกรม....80

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สันติ เอื้อจงประสิทธิ์ (2549) กล่าวไว้ว่า ประเทศไทยได้เริ่มให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวมานาน โดยมีวิสัยทัศน์ว่าการท่องเที่ยวเป็นเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ จึงมีการวางแผนนโยบายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศขึ้น รัฐบาลจึงพยายามผลักดันนโยบาย เพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศ มีการวางกลยุทธ์เพื่อกระตุ้นตลาดการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันสภาพสังคมที่ต้องแข่งขันเพื่อดำรงชีพ โดยเฉพาะประเทศที่ยิ่งมีความเจริญ คนก็ยิ่งมีความกดดัน และความเครียดมากขึ้น จึงคำนึงถึงความจำเป็นต้องพักผ่อน การท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของผู้คนไปแล้ว

การส่งเสริมการท่องเที่ยวมิใช่เป็นการมุ่งเน้นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการขายเพื่อเป้าหมายแต่เพียงจะขยายตลาดอย่างรวดเร็ว แต่ขาดความใส่ใจที่จะบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและอยู่ได้อย่างยั่งยืน จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยกำลังเผชิญกับปัญหาการพัฒนาอย่างยั่งยืน การตั้งถิ่นฐานของประชากรเขตลาดกระบังแต่เดิมอยู่ริมน้ำ โดยอาศัยอยู่ตามแนวคลองประชาชนส่วนใหญ่เลี้ยงวัว และเพาะปลูกเป็นหลัก ลักษณะทางกายภาพ พื้นที่เขตลาดกระบังโดยทั่วไปยังคงมีลักษณะเป็นแบบชนบท มีพื้นที่โล่งว่างเป็นจำนวนมาก พื้นที่โล่งส่วนใหญ่ยังคงเป็นพื้นที่เกษตรกรรม โดยจะครอบคลุมบริเวณกว้างในพื้นที่เขต มีส่วนชุมชนเป็นที่อยู่อาศัยของผู้คนตามแนวคลองและตามถนนสายหลักต่าง ๆ สภาพโดยรวมมีลักษณะเป็นชุมชนแบบชนบท ประกอบด้วย สวนไร่นาที่โล่งว่าง หมู่บ้านแบบชนบทหรือหมู่บ้านของเกษตรกรกระจายตามแนวคลอง ลักษณะทางจิตภาพของเขตลาดกระบัง ประกอบด้วย องค์ประกอบหลักดังนี้

เส้นทาง คือทางสัญจรสายสำคัญของผู้คนทั้งชนบทและในน้ำโดยแบ่งได้เป็นเส้นทางหลักและเส้นทางสัญจร

จุดรวมกิจกรรม คือ บริเวณที่มีจุดรวมกิจกรรมเกิดขึ้นบริเวณที่ทางสัญจรตัดกัน มีคนพลุกพล่าน มีกิจกรรมและการจราจรหนาแน่นกว่าบริเวณทั่วไป

มุมมอง คือ ภายในเขตลาดกระบังมีภูมิทัศน์ที่สวยงามหลายบริเวณ เช่น พื้นที่โล่งว่าง ทุ่งนา บึงน้ำขนาดใหญ่ รวมทั้งชุมชนชนบทริมคลองแสนแสบและลำคลองสายต่าง ๆ มุมมองเข้าสู่ทิวทัศน์ที่สวยงามต่าง ๆ เหล่านี้จะเกิดขึ้นบนเส้นทางสัญจรสายสำคัญ ดังนั้นผู้วิจัย จึงสนใจที่ทำวิจัยเรื่องนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชน เขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ เพื่อรองรับสนามบินสุวรรณภูมิ

1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดของละเอียด ศิลาน้อย (2507) ว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร คือ ประชาชนในพื้นที่เขตลาดกระบัง จำนวน 144,151 คน และกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 236 คน

ตัวแปรต้น ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวก สถานที่ท่องเที่ยว วัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชน และการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

ตัวแปรตาม ได้แก่ การส่งเสริมพัฒนาชุมชน เขตลาดกระบัง ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5 นิยามศัพท์

ประเภทการท่องเที่ยว ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงค่านิยม การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม การท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวทางสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยวนันทนาการ และการท่องเที่ยวธุรกิจและเพื่อเป็นรางวัล

อุตสาหกรรมประสม ได้แก่ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมประสม ได้แก่ ที่พัก โรงแรม ของที่ระลึกและการบริการ

ปัจจัยที่สนับสนุนอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยว บริการนำเที่ยว สถานพักผ่อนหย่อนใจ สินค้าของที่ระลึก การพัฒนาอย่างยั่งยืน

การส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว หมายถึง การสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ให้มีการเตรียมความพร้อม เช่น เตรียมบุคลากรให้มีความรู้ความชำนาญ มีทัศนคติที่ดี ความสามารถและมีประสบการณ์

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง การเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง และความพร้อมในเรื่องการให้บริการ

แหล่งท่องเที่ยว หมายถึง สถานที่ที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในเขตลาดกระบัง

การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว หมายถึง การจัดให้มีป้ายบอกเส้นทางการจราจรเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวมีการรรณรงค์สภาพแวดล้อมเขตลาดกระบังให้มีความสะดวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2
เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้ครอบคลุมหัวข้อดังต่อไปนี้ คือ

2.1 การบริหารการท่องเที่ยวเชิงกลยุทธ์

2.2 การเผยแพร่วัฒนธรรมการท่องเที่ยวทางเรือ เขตลาดกระบัง

2.3 ประวัติความเป็นมาของเขตลาดกระบัง

2.4 วัดพุทธศาสนา

2.5 หลักการพัฒนาภูมิทัศน์เมือง

2.6 องค์ประกอบของศูนย์ชุมชนเมืองในพื้นที่ชานเมืองตะวันออกของกรุงเทพมหานคร

2.1 การบริการท่องเที่ยวเชิงกลยุทธ์

สันติ เอื้อจงประสิทธิ์. (2549) กล่าวไว้ดังนี้คือ บทบาทการท่องเที่ยวของไทย ประเทศไทยได้เริ่มให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวมานานกว่า 40 ปี โดยมีวิสัยทัศน์ว่า การท่องเที่ยวจะเป็นเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ จึงมีการวางแผนนโยบายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศขึ้นมา รัฐบาลจึงพยายามผลักดันนโยบายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศ มีการวางกลยุทธ์เพื่อกระตุ้นตลาดการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ในปี 2549 เราได้ใช้ Campaign ว่า "Thailand Grand Invitation" อันที่จริงในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยก็มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางมาประเทศไทย ในปี 2547 จำนวน 11.65 ล้านคน ได้สร้างรายได้ 384,000 ล้านบาท และส่งผลให้เกิดรายได้อื่นต่อเนื่อง คือ 1. การผลิตสินค้าและการให้บริการภายในประเทศประมาณ 665,000 ล้านบาท 2. มูลค่าเพิ่ม ประมาณ 301,000 ล้านบาท 3. การจ้างงาน ทั้งทางตรงและทางอ้อม 1.7 ล้านคน

ในขณะที่คนไทยเดินทางภายในประเทศมีการใช้จ่าย 317,000 ล้านบาท ก่อให้เกิด ดังนี้คือ 1. การผลิตสินค้าและบริการภายในประเทศ 433,000 ล้านบาท 2. มูลค่าเพิ่ม ประมาณ 222,000 ล้านบาท 3. การจ้างงานทั้งทางตรงและทางอ้อม 1.6 ล้านคน

2.1.1 การท่องเที่ยวในวันข้างหน้าจะเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต ในสภาพสังคมที่ต้องแข่งขันเพื่อการดำรงชีพโดยเฉพาะประเทศที่ยิ่งมีความเจริญ คนก็ยิ่งมีความกดดันและความเครียดมากขึ้น จึงคำนึงถึงความจำเป็นต้องพักผ่อน การท่องเที่ยวจึงเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของผู้คนไปแล้ว หลายครอบครัวได้จัดสรรงบประมาณของรายได้ไว้เพื่อการท่องเที่ยว แม้ในภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ผู้คนก็ยังมีความต้องการเดินทางไปพักผ่อนยังที่ต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.2 เทคโนโลยีสารสนเทศมีผลต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว เทคโนโลยีระบบสื่อสารและการคมนาคมมีส่วนสำคัญยิ่งในการช่วยขยายตลาดการท่องเที่ยว เช่น ระบบ on-line และระบบ E-services ช่วยให้การซื้อขายและหาข้อมูลการท่องเที่ยวสะดวกรวดเร็วและถูกต้อง ทั้งยังช่วยผู้ประกอบการลดต้นทุนในการดำเนินธุรกิจ

2.1.3 องค์ประกอบของสินค้าท่องเที่ยว

สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ (Product) หมายถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ สินค้า บริการ สถานที่ หรือแม้แต่ความคิดสร้างสรรค์ที่ธุรกิจเสนอขายให้กับผู้ซื้อ โดยผู้ซื้อต้องมีความพึงพอใจเป็นเป้าหมายที่สำคัญ สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ เป็นส่วนหนึ่งของส่วนผสมการตลาด (Marketing Mix) ทั้งนี้ ผู้ผลิตต้องพยายามพัฒนาสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ให้ตอบสนองความต้องการและจูงใจผู้บริโภคให้ซื้อสินค้าและบริการของตน โดยการทำให้สินค้าและบริการมีความแตกต่างไปจากสินค้ารายอื่น ๆ

การที่นักท่องเที่ยวจะพึงพอใจในสินค้าท่องเที่ยวหรือไม่ ไม่ใช่มีปัจจัยใดเพียงอย่างเดียว แต่ต้องมองเป็นองค์รวมจึงจะเกิดผลิตภัณฑ์ที่ดีได้ คือ

องค์ประกอบของสินค้าที่ต้องพิจารณาร่วมกันมี 4 ส่วน คือ

1. ผลิตภัณฑ์หลัก (Core Product)
2. ผลิตภัณฑ์ควบ (Facilitating Product)
3. ผลิตภัณฑ์เสริม (Supporting Product)
4. ผลิตภัณฑ์เพิ่มเติม (Augmented Product)

1. ผลิตภัณฑ์หลัก (Core Product) เป็นส่วนที่ซื้อหามาเพื่อใช้ประโยชน์โดยตรง เช่น แหล่งที่จะให้ความเพลิดเพลิน มีความสุข สะดวกสบายซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐาน นั่นคือ แหล่งท่องเที่ยว คือส่วนหลักที่ทำให้ตัดสินใจเดินทางเข้ามา

2. ผลิตภัณฑ์ควบ (Facilitating Product) เป็นส่วนที่มีความจำเป็นในระบบการท่องเที่ยว ส่วนที่เป็นผลิตภัณฑ์ควบ ได้แก่ บริการที่ด่านตรวจคนเข้าเมืองทั้งขาเข้าและขาออก ทั้งที่สนามบินนานาชาติ พวกด่านต่างๆ เช่น ด่านทางด่วน Check in Check out ที่โรงแรม

3. ผลิตภัณฑ์เสริม (Supporting Product) คือสินค้าและบริการที่เพิ่มเติมพิเศษเพื่อทำให้เกิดมูลค่าเพิ่มขึ้นกับผลิตภัณฑ์หลัก และเพื่อช่วยทำให้ผลิตภัณฑ์หลักของเรามีความแตกต่างจากผลิตภัณฑ์ของรายอื่น ๆ เช่น แหล่งท่องเที่ยวแล้วผลิตภัณฑ์เสริม ได้แก่ กิจกรรมงานประเพณี งานการแสดงต่าง ๆ และการ Shopping เป็นต้น

อาจกล่าวได้ว่า ผลิตภัณฑ์เสริมในสถานการณ์หนึ่งอาจเปลี่ยนไปเป็นผลิตภัณฑ์หลักได้ในอีกสถานการณ์หนึ่ง เมื่อผลิตภัณฑ์เสริมนั้นได้รับการพัฒนาจนเป็นสิ่งที่จูงใจให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจมาท่องเที่ยวเพราะผลิตภัณฑ์เสริมนั้น ดังจะเห็นได้ว่าการ Shopping ในฮ่องกง สามารถเป็นผลิตภัณฑ์หลักของฮ่องกง เพราะนักท่องเที่ยวนิยมเดินทางไปฮ่องกงด้วยเหตุจูงใจจากการที่ฮ่องกงเป็นศูนย์กลางการ Supporting

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่สมบูรณ์แบบ

4. ผลิตภัณฑ์เพิ่มเติม (Augmented Product) คือ ความเป็นมิตรไมตรี การอำนวยความสะดวก การเข้าถึงได้ง่าย สภาพแวดล้อมและบรรยากาศเป็นมิตร เหล่านี้จะเป็นส่วนเพิ่มเติมที่ไปสนับสนุนผลิตภัณฑ์ (Core, Facilitating, Supporting) ให้เป็นที่ถูกใจลูกค้ามากยิ่งขึ้น

Augmented Products : การเข้าถึงได้ง่าย ความเป็นมิตรไมตรี		
Core Products	Facilitating Product	Supporting Product
แหล่งท่องเที่ยว ธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ มนุษย์สร้างขึ้น	การอำนวยความสะดวก - Check in & Check out (ที่สนามบิน และด่านชายแดน)	สินค้าและบริการที่เพิ่มมูลค่า - Shopping - Spa - งานประเพณี

จุดหมายปลายทางการท่องเที่ยว

คำว่า **จุดหมายปลายทางการท่องเที่ยว (Destinations)** เป็นคำที่มีความหมายกว้างขวางทีเดียวในการท่องเที่ยวประเทศไทยเป็น Destination เมื่อพูดถึงการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ให้หมายถึงการส่งเสริม Destinations เป็นสำคัญ และตัว Destination นั้นก็ประกอบด้วย Core Product, Facilitating, Supporting และ Augmented

2.1.4 แหล่งท่องเที่ยว

คือ สิ่งดึงดูดใจที่จะทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความเพลิดเพลิน สนุกสนาน เพิ่มพูนความรู้ ทำให้ทัศนคติกว้างขวาง แบ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นมา

1. แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เป็นสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวที่มีสภาพทางกายภาพตามธรรมชาติที่สวยงามและน่าสนใจ ได้แก่ ภูเขา ป่าไม้ น้ำตก แม่น้ำ ลำธาร ทะเลสาบ หาดทราย ทะเล อุทยานแห่งชาติ ถ้ำ

2. แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 ประเภทประวัติศาสตร์ หมายถึง สิ่งที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นตามวัตถุประสงค์และเพื่อประโยชน์ของมนุษย์ เป็นมรดกจากอดีต หรือตลอดจนที่ได้สร้างขึ้นในปัจจุบัน มักเป็นโบราณสถานและศาสนสถาน มีลักษณะเป็นตัวอาคาร วัตถุ พื้นที่ สิ่งก่อสร้าง และมีผลดึงดูดใจด้านท่องเที่ยว เช่น เมืองโบราณ พระราชวัง โบราณสถาน พิพิธภัณฑ์สถาน อนุสรณ์สถาน โบสถ์วิหาร เป็นต้น

2.2 ประเภทศิลปวัฒนธรรม รวมถึงประเพณีและกิจกรรมต่าง ๆ ที่แสดงรูปแบบของการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคมและได้ประยุกต์ปฏิบัติยึดถือสืบเนื่องต่อมา ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ที่ดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว เช่น สภาพชีวิตริมแม่น้ำลำคลอง ตลาดน้ำ เรือนแพ หมู่บ้านชาวเขา ศูนย์วัฒนธรรม สวนสนุก งานเทศกาลประเพณี ศิลปะการแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.1 งานเทศกาลประเพณี ประเทศไทยมีวัฒนธรรมหลากหลาย ทั้งที่เป็นวัฒนธรรมประจำถิ่นและความเชื่อของคนในท้องถิ่นนั้น ดังได้แสดงออกในรูปของโบราณสถาน แหล่งประวัติศาสตร์ สถานที่สำคัญทางศาสนา งานศิลปกรรม สถาปัตยกรรม นาฏศิลป์ ดุริยางศิลป์ และเทศกาลประเพณี

2.3 หมู่บ้าน OTOP เป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ดี

2.3.1 OTOP คือ ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นที่เกิดจากภูมิปัญญาของคนในชุมชนเป็นการนำความสามารถแบบภูมิปัญญาชาวบ้านมาสร้างความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจให้แก่ชุมชนในท้องถิ่นนั้นด้วยการสร้างสินค้าที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะตัวของชุมชน

2.3.2 เกณฑ์การคัดสรร OTOP Village Champion (OVC) ประกอบด้วย

1. ชุมชน (People)

ต้องมีการดำเนินชีวิตแบบวิถีชาวบ้าน
มีผู้นำกลุ่มที่มีวิสัยทัศน์และความรับผิดชอบ
มีการแบ่งหน้าที่บริหารจัดการที่เป็นระบบ
สมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรม
จำนวนสมาชิกต้องไม่ลดลง
มีแหล่งกระจายข้อมูลข่าวสาร

2. ผลิตภัณฑ์ (Product)

มีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของตน
ใช้วัตถุดิบและแรงงานภายในท้องถิ่น
มีขั้นตอนการผลิตที่ครบวงจร
สามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้นทุกปี

3. เป็นแหล่งท่องเที่ยว (Place)

มีจุดเด่นสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยว
มีพื้นที่เหมาะสมที่จะรองรับจำนวนนักท่องเที่ยว
มีช่วงเวลาการท่องเที่ยวสอดคล้องกับสภาพพื้นที่
มีความสะดวกปลอดภัย ไม่มีผลกระทบต่อชุมชน
มีระบบการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว
มีกิจกรรมร่วมระหว่างชุมชนกับนักท่องเที่ยว

4. รักษาอัตลักษณ์ของท้องถิ่น (Preserve Identity)

มีประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม
ดำรงชีวิตตามแบบวิถีชาวบ้าน
มีการถ่ายทอดภูมิปัญญาแก่เยาวชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 Home Stay : ส่วนหนึ่ง

การจัดโฮมสเตย์และฟาร์มสเตย์ในประเทศไทยนับเป็นการจัดการเชิงธุรกิจในชุมชน มีผลสืบต่อเนื่องมาจากการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Culture Tourism) และการท่องเที่ยวสวนเกษตร (Agrotourism) โดยการจัดรายการนำเที่ยวในแต่ละประเภทจะผนวกรายการพักค้างแรมในบ้านที่ยินดีเปิดรับบริการ

2.1.5 การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว มีขั้นตอนคือ

ขั้นแรก ต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารจากหน่วยงานในท้องถิ่นนั้นก่อนว่าแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้นมีลักษณะอย่างไร เป็นประเภทใด และสถานที่ตั้งอยู่ที่ไหน นอกจากนี้อาจขอข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวได้จากหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง

ขั้นที่ 2 สำรวจเพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งท่องเที่ยวหลังจากที่ได้ข้อมูลเบื้องต้น เพื่อหารายละเอียดของลักษณะ จุดเด่น จุดด้อย การใช้ประโยชน์จากแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ ในขั้นนี้จะต้องทำข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ทั้งนี้ต้องมีข้อมูล ชื่อ ชนิดหรือประเภท ที่ตั้ง การเข้าถึง ลักษณะเฉพาะ มีระดับการพัฒนามากน้อยเพียงใด จุดเด่น จุดด้อย

ขั้นที่ 3 จัดทำแผนที่กำหนดแหล่งท่องเที่ยวให้เห็นชัดเจนและสามารถวิเคราะห์กับระบบการขนส่งและพื้นที่ที่มีโอกาสในการพัฒนา

แหล่งท่องเที่ยวต้องคำนึงถึงศักยภาพของตลาด คือ พิจารณาว่ามีปริมาณนักท่องเที่ยวและคนท้องถิ่นจะมาเยี่ยมชม มีขีดความสามารถในการรองรับผู้คน (Carrying Capacity) ได้มากน้อยเพียงใด และต้องคำนึงถึงความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว รวมไปถึงการคำนึงถึงผลกระทบต่าง ๆ ที่แหล่งท่องเที่ยวจะได้รับด้วย เมื่อได้ข้อมูลและประเมินผลแล้ว จึงนำมาจัดลำดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวนั้นว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักหรือเป็นแหล่งท่องเที่ยวรอง โดยหลักการแล้วแหล่งท่องเที่ยวหลักเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง สามารถจูงใจนักท่องเที่ยวให้ไปเยี่ยมชมได้ ส่วนแหล่งท่องเที่ยวรองนั้นยังไม่มีความพร้อมมากนัก แต่สามารถใช้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเสริมกับแหล่งท่องเที่ยวหลัก ทำให้นักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้เวลาอยู่ในพื้นที่ได้นานขึ้น ช่วยเพิ่มระยะเวลาวันพักผ่อน (Length of Stay) ของนักท่องเที่ยวให้อยู่นานขึ้น

การพัฒนาปรับปรุงเพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยังคงศักยภาพได้นั้น มีแนวทางพัฒนาได้ใน 4 รูปแบบ คือ

1. เพิ่มสีสัน เพื่อสนองตลาดเดิม
2. สร้างใหม่ เพื่อสนองตลาดใหม่
3. ปรับแก้ให้ดี เพื่อสนองตลาดเดิม
4. เพิ่มต่อยอด เพื่อสนองตลาดใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.6 การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

การส่งเสริมการท่องเที่ยวมิใช่เป็นเรื่องของการมุ่งเน้นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการขาย เพื่อเป้าหมายแต่เพียงจะขยายตลาดอย่างรวดเร็ว แต่ขาดความใส่ใจที่จะบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและอยู่ได้อย่างยั่งยืนนั้น จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งประเทศไทยกำลังเผชิญอยู่กับปัญหาเราจึงควรหันมาให้ความสนใจการพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อสร้างความสมดุลให้กับการท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ของการพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นปัจจัยสำคัญต่อการกำหนดนโยบาย เพราะนโยบายเป็นตัวชี้ว่าวัตถุประสงค์จะสามารถบรรลุผลได้อย่างไร

แนวทางการพัฒนาท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสามารถกำหนดวัตถุประสงค์และนโยบายการพัฒนาเข้มงวดแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ และขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของพื้นที่นั้น ๆ ว่าจะเป็นภูมิภาค จังหวัด หรือเฉพาะเจาะจงในแหล่งท่องเที่ยวแห่งใดแห่งหนึ่งว่า ต้องการกำหนดระดับการพัฒนาให้มีการควบคุมมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้จะมีรูปแบบการพัฒนาพื้นที่ได้ดังนี้

รูปแบบที่ 1 เพื่อลดผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคม นโยบายต้องคุมเข้มและการพัฒนาต้องอยู่ในวงจำกัด เช่น ที่พักแรมต้องมีความเงียบสงบ รูปแบบการท่องเที่ยวต้องให้กลมกลืนกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น

รูปแบบที่ 2 ต้องการลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมนโยบายต้องมีการบูรณาการสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้มีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพที่สุด เช่น การก่อสร้างที่พักอาศัยต้องเป็นอาคารขนาดไม่สูงมาก ไม่มีการบดบังทัศนียภาพทางธรรมชาติ

รูปแบบที่ 3 เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจเป็นหลักนโยบายจึงต้องมุ่งพัฒนาขยายตลาดให้มากที่สุด แต่ควรคำนึงถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมด้วย ต้องสร้างแบบแผนที่ดีและมีรูปแบบที่เหมาะสม

เป็นที่ประจักษ์แล้วว่าในการดำรงอยู่ของการท่องเที่ยวนั้นต้องมุ่งเน้นการปกป้องสิ่งแวดล้อม อนุรักษ์วัฒนธรรม และมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน และต้องลดผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้นนโยบายจำเป็นต้องเป็นนโยบายควบคุมที่เข้มงวด การพัฒนาการท่องเที่ยวต้องอยู่ในขอบเขตที่จำกัด

ละเอียด ศิลาน้อย (2507) กล่าวว่า การท่องเที่ยวแบ่งออกเป็นกลุ่มพลังทางการท่องเที่ยว ได้แก่ ผู้ประกอบธุรกิจด้านสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว รัฐบาลในประเทศ ชุมชนในแหล่งท่องเที่ยว จุดมุ่งหมายของแต่ละกลุ่ม คือต้องมีประสบการณ์ และความพึงพอใจทางกายและจิต ปัจจัยความมั่งคั่งมีรายได้เงินตราต่างประเทศ เสียภาษีทางตรงและทางอ้อม มีวัฒนธรรม การจ้างงาน ปฏิสัมพันธ์ การท่องเที่ยวให้ทั้งคุณและโทษ และยังกล่าวว่า นักท่องเที่ยวไม่ใช่คนทำงาน ไม่ใช่นักเรียน/นักศึกษา ที่เดินทางไปศึกษาเล่าเรียน ไม่ใช่คนอพยพเข้าเมือง แต่นักท่องเที่ยวคือผู้ที่เดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราวโดยสมัครใจ ด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ได้ เช่น ผู้มาเยือน (Visitors) คนเข้าเมือง (Immigrants) นักท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(Tourists, Overnight Visitors) เป็นต้น ผู้มาเยือน (Visitors) ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ลูกเรือเดินสมุทร หรือผู้ใช้บริการในเครื่องบินมาพักแรม และค้างคืน

แรงจูงใจในการท่องเที่ยว ได้แก่

1. สิ่งจูงใจ (Motivators) ได้แก่ ลดความเครียดสนองความอยากรู้ ต้องการมีเพื่อนใหม่
2. ปัจจัยผลักดันและดึงดูด ได้แก่ เพื่อสุขภาพอนามัย ความอยากรู้อยากเห็น ความพึงพอใจ ความเชื่อธุรกิจและวิชาการ เพื่อนฝูง เกียรติภูมิและความมีหน้ามีตา แหล่งศิลปวัฒนธรรม ประเพณี

ประเภทการท่องเที่ยว คือ

1. (Ethnic Tourism) 2. การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม 3. การท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ (Historical Tourism) 4. การท่องเที่ยวทางสิ่งแวดล้อม (Environmental Tourism)
5. การท่องเที่ยวนันทนาการ (Recreational Tourism) 6. การท่องเที่ยวธุรกิจและเพื่อเป็นรางวัล (Business , Incentive)

อุปทานการท่องเที่ยว (Tourism Supply) ได้แก่

1. ธรรมชาติ (Natural Resources)
2. สิ่งอำนวยความสะดวก
3. Superstructure
4. การคมนาคม
5. Hospitality
6. แหล่งของสถาปัตยกรรมวัฒนธรรม

องค์ประกอบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้แก่ โรงงาน วัตถุดิบ การลงทุนสร้างโครงสร้างพื้นฐาน ผลิตผล การส่งเสริมการขาย

อุตสาหกรรม แบ่งออกเป็น 3 ประเภท

1. สกัดทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ (Extraction Industry)
2. การผลิต (Manufacturing Industry)
3. การบริการ (Service Industry) ได้แก่ อุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Tourist Industry) or อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Tourism Industry)

อุตสาหกรรมประสม ได้แก่ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมประสม (Mixed Industry) ไม่ใช่เป็นอุตสาหกรรมเดียว (Single Industry) ได้แก่

1. ที่พัก โรงแรม
2. ของที่ระลึก
3. การบริการ ได้แก่ การบริการด้านการศึกษา กีฬา สุขภาพ การประชุม การท่องเที่ยวชานเมือง ท้องถิ่นชนบท นันทนาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่

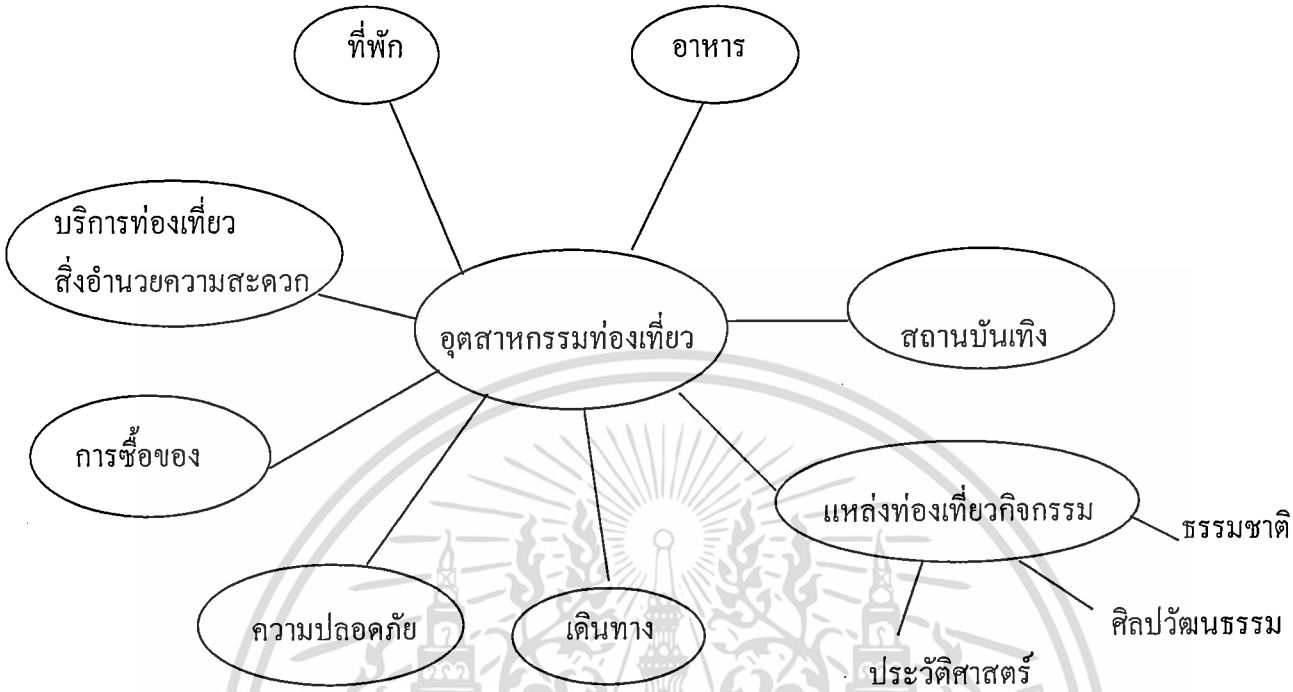

การพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

1. ความรู้ (Knowledge)
2. ความชำนาญ (Skill)
3. ทัศนคติ (A Hitude)
4. ความสามารถ (Competency)
5. ประสบการณ์ (Experience)
6. โอกาสในการเติบโต (Opportunity)

ปัจจัยสนับสนุนอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

1. โครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยว
2. บริการนำเที่ยว
3. สถานพักผ่อนหย่อนใจ
4. สินค้าของที่ระลึก
5. การพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลต่อเศรษฐกิจ

รายได้เป็นเงินตราต่างประเทศ

1. แก้ขาดดุล
2. กระจายรายได้ เป็นการหมุนเวียนของเงินตรา
3. สร้างงาน สร้างอาชีพโดยตรงและทางอ้อม
4. กระตุ้น การลงทุน การผลิต การศึกษา การบริการ

ผลกระทบต่อสังคมการเมือง

1. ยกมาตรฐานการครองชีพ
2. พัฒนาสร้างสรรค์ความเจริญทางสังคมแก่ท้องถิ่น
3. อนุรักษ์ ฟื้นฟู มรดกวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม
4. ก่อเกิดประโยชน์ทางการศึกษา
5. ลดปัญหาการอพยพย้ายถิ่น ลดช่องว่างเมืองและชนบท
6. ใช้เวลาว่างนำทรัพยากรส่วนเกินมาประดิษฐ์จำหน่าย
7. ช่วยสร้างสันติภาพและความสามัคคี เข้าใจดีต่อกัน

นักท่องเที่ยวต่างประเทศ ปี ค.ศ.2006 (พ.ศ.2549) จำนวน 13,821,802 คน นักท่องเที่ยวจากต่างประเทศใช้จ่ายเรื่องซื้อของประมาณร้อยละ 28.02 ที่พักร้อยละ 26.18 อาหารและเครื่องดื่มร้อยละ 18.58 บันเทิง 12.70 ใช้บริการรถยนต์ ร้อยละ 8.0 ใช้บริการแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ร้อยละ 4.26 และใช้บริการอื่น ๆ ร้อยละ 2.34

2.2 การเผยแพร่วัฒนธรรมการท่องเที่ยวทางเรือ เขตลาดกระบัง

2.2.1 ตลาด ตลาดน้ำ

ลาดกระบัง เป็นทุ่งราบลุ่มที่กว้าง เป็นทุ่งเพื่อการเกษตรมีลำคลองมาก น้ำท่าอุดมสมบูรณ์ มีลำคลองหลัก คือ คลองประเวศบุรีรมย์ รับน้ำมาจากแม่น้ำเจ้าพระยา ผ่านพื้นที่ลาดกระบัง ไปสู่ แม่น้ำบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา มีคลองซอยแยกไปตามพื้นที่อีกประมาณ 60 คลอง มีลำรางสาธารณะประโยชน์ประมาณ 10 ลำราง เพื่อประชาชนได้อาศัยในการประกอบอาชีพหลักคือ การทำนา เลี้ยงปลา เลี้ยงสัตว์ ใช้ในการสัญจร ใช้ในการอุปโภคบริโภค ในชีวิตประจำวัน

ตลาดที่ตั้งอยู่ริมคลองประเวศบุรีรมย์ ตรงกับคลองแยก เช่น ตลาดวัดลานบุญ ตลาดวัดสังฆราชา ตลาดวัดลาดกระบัง (วัดสาม) ตลาดที่ใหญ่และมีราษฎรอาศัยมาก คือ ตลาดหัวตะเข้ และตลาดหลวงแพ่ง

ตลาดวัดลานบุญ (วัดหนึ่ง) อยู่ใกล้แยกคลองหนึ่งและคลองบัวเกราะ ปัจจุบันนี้ได้ย้ายไปทำการค้าใหม่ยังถนนลาดกระบัง

ตลาดวัดสังฆราชา (วัดสอง) ตั้งอยู่ปากคลองสองต้นนุ่น และเดิมเคยเป็นที่ตั้งที่ทำการ อำเภอแสนแสบ ปัจจุบัน ได้เปลี่ยนชื่อเป็นอำเภอลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตลาดวัดลาดกระบัง (วัดสาม) ตั้งอยู่แยกปากคลองสาม และแยกคลองลาดกระบัง

ตลาดหัวตะเข้ (เดิมเรียกว่า สี่แยกศีรษะจระเข้) เป็นบริเวณที่คลองประเวศบุรีรมย์ขุดตัดผ่านคลองศีรษะจระเข้ จึงเป็นลำคลองสี่แยก คลองด้านเหนือเรียกว่า คลองลำปลาทิว (เดิมเรียกคลองปะทิว)

ตลาดหลวงแพ่ง ตั้งอยู่ใกล้แยกปากคลองหลวงแพ่ง และคลองกาหลง ปัจจุบันยังคงเป็นสภาพตลาดริมน้ำ เรือมาชุมนุมซื้อขายกันอยู่

เรือกาแฟ มีผู้ขายกาแฟเหมือนร้านกาแฟ แต่ลงเรือที่มีอุปกรณ์การชงกาแฟ มีน้ำแข็ง การจัดเรือกาแฟ

เรือเร่ ขายน้ำหวาน ขายขนม น้ำแข็ง

ตลาดสี่แยกหัวตะเข้

สี่แยกศีรษะจระเข้ เกิดจากการขุดคลองประเวศบุรีรมย์ ไปทางทิศตะวันออก ได้ตัดผ่านคลองศีรษะจระเข้ จึงเกิดเป็นคลองสี่แยก คลองด้านเหนือ เรียกว่าคลองปะทิว

เรือเอี้ยมจุ๊น เป็นเรือบรรทุกขนาดใหญ่ บรรทุกสิ่งของหรือ สินค้าในแต่ละครั้งจำนวนมาก ๆ

เกษตรกรที่อาศัยอยู่ตามคลองต่าง ๆ พืชผักที่ปลูกในบ้านเรือนของตน ผลไม้นานาชนิด เรือที่มาขายของ ผู้มาซื้อก็บางตา สิ่งของก็เหลือน้อยใครมาสายก็มีของให้เลือกได้น้อย การค้าอย่างนี้มีทุกวัน

หัวตะเข้มีผู้วิเศษ ตายแล้วไม่เน่าเปื่อย เรียกกันว่าเป็น "องค์เซียน" ที่เลื่องลือกันไปกว้างขวาง มีผู้คนต่างท้องถิ่นพากันมากราบไหว้ด้วยความศรัทธาทุกวัน ยิ่งทำให้ชื่อของหัวตะเข้เป็นที่รู้จักกันทั่วไป

ลาดกระบังเริ่มเปลี่ยน

ลาดกระบัง เป็นเขตชานเมืองหลวง เป็นเขตชนบท ประชากรมีอาชีพหลักคือ การทำนา

พื้นที่ในลาดกระบังราบลุ่มทำให้ดินดีน้ำชุ่ม อุดมไปด้วยธัญญาหาร กุ้งปลา สัตว์น้ำมากมายหลายชนิด เป็นอู่ข้าวอู่น้ำ หากินง่ายดี

ลาดกระบังก้าวหน้า

ลาดกระบัง ได้รับความเจริญก้าวหน้าไปตามบ้านเมือง นอกจากการเปลี่ยนแปลงมีประชากรเพิ่มขึ้น บ้านเรือนที่อยู่อาศัย ถนนรถยนต์ก็มากขึ้น ลำคลองจะได้ยินเสียงเรือวิ่งสักครั้งหนึ่ง บางวันไม่ได้ยินเอาเลย เรือรับจ้างเป็นเรือหางยาว ก็จอดคอยคน อย่างแทบจะหมดหวังคนลงเรือ เพราะไปสัญจรทางบกกันส่วนมาก

การสัญจรทางน้ำ

ท้องที่ลาดกระบัง เป็นเมืองเกษตรกรรม อาชีพหลักคือการทำนา จับสัตว์น้ำ และมีลำคลองมากเพื่อการเกษตร การอุปโภคบริโภค น้ำในลำคลองใสสะอาด ไหลเย็น ใช้ดื่ม อาบ ซักล้าง ร้อยแปดประการ

คลอง คือทางน้ำไหล เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หรือขุดขึ้น เพื่อเชื่อมกับแม่น้ำหรือเชื่อมคลองด้วยกัน ทำให้น้ำหลั่งไหลไปตามพื้นที่ต่าง ๆ เกิดประโยชน์ต่อคน พืช สัตว์ อย่างมากมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คลองในท้องที่เขตลาดกระบังมีจำนวนมาก เพื่อประกอบอาชีพเกษตร การทำนา เลี้ยงสัตว์ ปลูกพืช ใช้ในการสัญจร ใช้ในการอุปโภคบริโภค มีคลองกระจายทั่วพื้นที่ประมาณ 60 คลอง สร้างความเจริญก้าวหน้าในการประกอบอาชีพข้าวปลาธัญญาหารงอกงาม มีความอุดมสมบูรณ์

คลองในเขตลาดกระบัง เช่น 1. คลองประเวศบุรีรมย์ 2. คลองสองต้นนุ่น 3. คลองลำปลาทิว 4. คลองลาดกระบัง 5. คลองหลวงแพ่ง 6. คลองกาหลง เป็นต้น ฯลฯ

1. คลองประเวศบุรีรมย์

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) โปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยาสุรวงษ์ไวยวัฒน์ (วร บุนนาค) เป็นแม่กองทำการขุด "คลองประเวศบุรีรมย์" และมี พระยามหาโยธา เจ้าเมืองนครเขื่อนขันธ์ เป็นข้าหลวงดำเนินการขุดคลองประเวศบุรีรมย์ โดยเริ่มต้นขุดต่อจากคลองพระโขนง ใกล้วัดขจรศิริ (เดิมชื่อวัดขอม) เป็นปากคลองประเวศบุรีรมย์ ตรงไปทางทิศตะวันออก ผ่านท้องที่ลาดกระบัง

ลำราง หรือคลองเหล่านี้ กาลเวลาผ่านไปก็กลายเป็นลำรางสาธารณประโยชน์ (เจ้าของที่ดินขุดไว้สละให้เป็นสาธารณะไปโดยปริยาย) มากาลบัดนี้ การทำนาการสัญจรน้อยลงบางแห่งแห้งตื้นเขิน หมดสภาพของการเป็นลำรางหรือคลองลงไป จนไม่รู้ว่าเป็นของสาธารณประโยชน์มีการนำไปใช้ประโยชน์เฉพาะไป

คลองประเวศบุรีรมย์ เป็นคลองสายหลักสำคัญของลาดกระบัง เป็นคลองนำความเจริญก้าวหน้ามาสู่ลาดกระบัง จากตะพังบึงหนองน้ำ ขนาดต่าง ๆ มีต้นไม้รกรุงรัง มีคนมาอาศัยทำมาหากินไม่มากนัก ก็กลับกลายเป็นแหล่งชุมชนหลายแห่ง เพราะน้ำระบายเข้าพื้นที่ได้มากขึ้น ทำให้การสัญจร การค้าขาย ตะพังบึง หนองน้ำ กลายเป็นที่อยู่อาศัยทำนาทั่วไป หญ้าที่เคยขึ้นตามธรรมชาติรกรุงรัง ก็กลายเป็นพืชที่มีประโยชน์มหาศาล

1. การทำนาได้ผลดีเพราะดินดีเคยได้รับชัยชนะจากการประกวดข้าวทั่วประเทศติดต่อกันมาหลายปี

2. การสัญจร ไปมาสะดวกมีลำคลองมาก

3. การค้าขายเจริญ ทางเรือ มีเรือสินค้าจากประตูสระปทุม และที่ประตูน้ำพระโขนง ไปยังฉะเชิงเทรา บรรทุกสินค้าขายไปตามลำคลอง ทำให้ตลาดหัวตะเข้เป็นย่านศูนย์กลางการค้าของทางเรือเป็นตลาดขายส่ง ที่สำคัญที่สุดของลำคลองนี้เคยมีเรือรับส่งคนโดยสารได้เปลี่ยนไปตามกาลเวลา คือ เรือขาว บริษัท นายเลิศ เรือยนต์ติดเครื่องกลางลำ, เรือหางยาว 2 ตอน, เรือหางยาวบรรทุกได้มากคน

ปัจจุบันการสัญจรทางเรือ ในคลองประเวศบุรีรัมย์ ไม่สะดวกเหมือนก่อน เพราะมีประตูน้ำควบคุมระดับน้ำภายในคลองประเวศบุรีรัมย์ 3 แห่ง คือ

ก. หน้าวัดกระทุ่มเสือปลา เขตประเวศ ข. ใกล้กับวัดลาดกระบัง เขตลาดกระบัง

ค. ใกล้กับคลองพระองค์เจ้าไชยานุชิตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

2. คลองแม่จัน แยกจากคลองประเวศบุรีรมย์ฝั่งเหนือ เป็นคลองแบ่งพื้นที่ลาดกระบัง กับเขตประเวศ และเขตสะพานสูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. คลองหนึ่ง แยกจากคลองประเวศบุรีรมย์ฝั่งเหนือ เชื่อมกับคลองแสนแสบที่เขตมีนบุรี ผ่านวัดปากบึง โรงเรียนวัดปากบึง

4. คลองสองต้นนุ่น แยกจากคลองประเวศบุรีรมย์ฝั่งเหนือ เชื่อมกับคลองแสนแสบที่เขตมีนบุรี ผ่านวัดปากบึง โรงเรียนวัดปากบึง

5. คลองสามประเวศแยกจากคลองประเวศบุรีรมย์ฝั่งเหนือใกล้วัดลาดกระบังผ่านวัดบำรุงรื่น โรงเรียนบำรุงรื่น โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า

6. คลองสี่ แยกจากคลองประเวศบุรีรมย์ฝั่งเหนือใกล้กับวัดปลูกศรัทธา(วัดสี่) ผ่านวัดบึงบัว โรงเรียนวัดบึงบัว นิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง

7. คลองลำปลาทิว แยกจากคลองประเวศบุรีรมย์ฝั่งเหนือ เป็นคลองจากสี่แยกหัวตะเข้ ผ่านวัดสุทธาโภชน์ โรงเรียนวัดสุทธาโภชน์ คลองลำปลาทิว เป็นคลองที่มีมาก่อนขุดคลองประเวศบุรีรมย์ เชื่อมกับคลองหัวตะเข้ มีราษฎรอาศัยมาก่อน ไปเชื่อมกับลำคลองในท้องที่เขตหนองจอกเพื่อรับน้ำ มาจากคลองแสนแสบ และน้ำจากคลองสิบสาม จังหวัดปทุมธานี

8. คลองทับยาว แยกจากคลองประเวศบุรีรมย์ฝั่งเหนือในแขวงทับยาว ผ่าน โรงเรียนบ้านทับยาว (ประสานสามัคคี) ศูนย์บริการอนามัย

9. คลองตาสอน แยกจากคลองประเวศบุรีรมย์ฝั่งเหนือ ในแขวงขุมทอง ผ่านวัดขุมทอง โรงเรียนวัดขุมทอง

10. คลองหลวงแพ่ง แยกจากคลองประเวศบุรีรมย์ฝั่งเหนือใกล้วัดราชโกษา เป็นคลองแบ่งพื้นที่ของเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร กับอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

11. คลองตาพุก แยกจากคลองประเวศบุรีรมย์ฝั่งใต้ เป็นคลองแบ่งพื้นที่เขตลาดกระบัง กับเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

12. คลองบัวเกราะ แยกจากคลองประเวศบุรีรมย์ฝั่งใต้ อยู่ตรงข้ามกับวัดลานบุญ ไหลลงสู่พื้นที่อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

13. คลองบัวลอย แยกจากคลองประเวศบุรีรมย์ฝั่งใต้ ไหลลงสู่พื้นที่อำเภอบางพลี

14. คลองลาดกระบัง แยกจากคลองประเวศบุรีรมย์ฝั่งใต้ ตรงข้ามหน้าวัดลาดกระบัง (วัดสาม) ไหลลงสู่พื้นที่ อำเภอบางพลี

15. คลองหนองตระกร้า แยกจากคลองประเวศบุรีรมย์ฝั่งใต้ ไหลลงสู่พื้นที่อำเภอบางพลี

16. คลองหนองคา แยกจากคลองประเวศบุรีรมย์ฝั่งใต้ ใกล้กับสถานีตำรวจนครบาลลาดกระบัง ไหลลงสู่พื้นที่ อำเภอบางพลี

17. คลองหนองปรือ แยกจากคลองประเวศบุรีรมย์ฝั่งใต้ ใกล้กับสวนพระนคร (ลาดกระบัง) ไหลลงสู่พื้นที่อำเภอบางพลี

18. คลองหัวตะเข้ แยกจากคลองประเวศบุรีรมย์ฝั่งใต้ตรงข้ามกับคลองลำปลาทิว เป็นคลองส่วนหนึ่งของ สี่แยกหัวตะเข้ ไหลลงสู่พื้นที่อำเภอบางพลี เชื่อมคลองศีรษะจระเข้ใหญ่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

19. คลองทับยาว แยกจากคลองประเวศบุรีรมย์ฝั่งใต้อยู่ตรงข้ามกับคลองทับยาวฝั่งเหนือไหลลงสู่พื้นที่อำเภอบางพลี เชื่อมคลองศีรษะจระเข้น้อย

20. คลองพระยาเพชร แยกจากคลองประเวศบุรีรมย์ฝั่งใต้ ไหลลงสู่พื้นที่อำเภอบางพลี

21. คลองกาหลง แยกจากคลองประเวศบุรีรมย์ฝั่งใต้ ใกล้กับตลาดหลวงแพ่ง เป็นคลองแบ่งพื้นที่เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร กับท้องที่อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ

ยังมีคลองที่เชื่อมติดต่อกันภายในเขต อีกจำนวนมาก เช่น

1. คลองแขก เชื่อมระหว่างคลองสี่กับคลองลำปลาทิว

2. คลองเจ๊ก เชื่อมคลองลำปลาทิว กับคลองทับยาว ผ่านวัดอุทัยธรรมาราม

3. คลองมอญ เชื่อมคลองลำปลาทิวกับคลองทับยาว ใกล้วัดสุทธาโภชน์

4. คลองชวดเตย แยกจากคลองลำปลาทิว เชื่อมต่อคลองบึงบัว ผ่านวัดบึงบัว โรงเรียนบึงบัว

5. คลองลำกอไผ่ แยกจากคลองลำปลาทิว เชื่อมต่อกับคลองลำมะขามผ่านวัดทิพพาวาส โรงเรียนวัดทิพพาวาส

ยังมีคลองและลำรางสาธารณะอยู่ตามพื้นที่ทั่ว ๆ ไปอีกจำนวนมาก ในฤดูน้ำหลากมีน้ำหลากไหลท่วมอาศัยทำนา จับปลา ในฤดูแล้ง หลังเก็บเกี่ยวข้าวในนา น้ำเริ่มแห้งบางคลองแห้งใช้เรือไม่ได้มาหลายคลอง

2.2.2 การคมนาคมทางรถไฟ

ทางรถไฟ เป็นเส้นทางคมนาคมที่สำคัญของลาดกระบัง ในอดีตจนถึงปัจจุบันเป็นทางรถไฟสายตะวันออก เริ่มต้นจากสถานีกรุงเทพ (สถานีหัวลำโพง) ถึงสถานีที่หยุดรถไทย ติดต่อกับชายแดนประเทศกัมพูชา ระยะทาง 261 กิโลเมตร

ขบวนรถไฟที่แล่นผ่านเขตลาดกระบังวันละหลายเที่ยว มีสถานีรถไฟขึ้นลง 5 สถานี คือ สถานีวัดลานบุญ สถานีลาดกระบัง สถานีพระจอมเกล้า สถานีหัวตะเข้ และสถานีคลองหลวงแพ่ง (จากสถานีกรุงเทพ ถึงหัวตะเข้ระยะทาง 31 กิโลเมตร)

การโดยสารรถไฟของประชาชนเป็นที่นิยมอย่างมาก บริการรถไฟให้การบริการวันละหลายเที่ยว การเดินทางสะดวก ไปทำงานทันเวลา ปลอดภัย

เส้นทางรถไฟสายตะวันออก พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริให้สร้างรถไฟสายตะวันออกไปยังเมืองฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี จนถึงเมืองอรัญประเทศ โดยจัดทำเป็นช่วง ๆ ช่วงแรกก่อสร้างรถไฟระหว่างกรุงเทพ ถึงฉะเชิงเทรา เมื่อปี พ.ศ. 2448 เมื่อเสร็จเรียบร้อย จัดทำพิธีเปิดเส้นทางรถไฟสายตะวันออกไปยังสถานีฉะเชิงเทรา เมื่อ พ.ศ. 2451

ช่วงต่อไปสร้างทางรถไฟจากสถานีฉะเชิงเทรา ถึงเมืองปราจีนบุรี เมื่อสร้างเสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จพระราชดำเนินโดยทางรถไฟ ทำพิธีเปิดเส้นทางรถไฟไปปราจีนบุรี เมื่อวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2461 และเสด็จกลับ วันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2461 ทางเขต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ลาดกระบังร่วมกับประชาชนจัดซุ้ม และรับเสด็จริมทางรถไฟ ตรงคลองแม่จันทร์ และที่สถานีรถไฟคลองหลวงแพ่ง

ปัจจุบันการรถไฟจัดดำเนินการสร้างทางรถไฟสายตะวันออก จากกรุงเทพถึงอรัญประเทศ และมีทางรถไฟแยกจากสถานีรถไฟฉะเชิงเทราไปยังสถานีพลูตาหลวงต่อไปยังท่าเรือน้ำลึกสัตหีบ และท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด

ทางรถไฟแยกจากสถานีรถไฟคลองสิบเก้า ไปเชื่อมกับทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือที่ชุมทางแก่งคอย

การรถไฟได้เร่งปรับปรุงทางรถไฟสายตะวันออก ให้มีวางรางรถไฟคู่ให้วิ่งสวนกันได้ ไม่ต้องจอดคอยหลีกกันตามสถานีเดินทางได้เร็วขึ้น

นอกจากมีรถไฟที่วิ่งทางราบพื้นดินแล้ว ยังจะจัดให้มีรถไฟลอยฟ้า วิ่งข้ามคลองประเวศบุรีรมย์ ข้ามถนนลาดกระบัง ไปทุ่งหนองงูเห่า ก็จะกลายเป็นเมืองใหญ่ที่สวยงามแห่งหนึ่งของเมืองไทย งามเข้าสู่ระดับโลก

ต่อไปในเวลาไม่ช้า จะมีรถไฟ (มุด) ใต้ดินอีก จะไปโผล่ที่บ้านใครบ้างก็ยังไม่รู้แต่ก็ดี การเดินทางไปไหนมาไหนได้สะดวกสบายมากขึ้น

2.2.3 การสัญจรทางบก

เส้นทางคมนาคมที่สำคัญภายในเขตลาดกระบัง คือ ลำคลองเป็นเส้นทางสัญจรทางน้ำและเพื่อการเกษตร การอุปโภคบริโภค เช่น คลองประเวศบุรีรมย์ คลองหนึ่ง คลองสอง คลองสาม คลองสี่ คลองลำปลาทิว คลองหัวตะเข้ คลองหลวงแพ่ง เป็นต้น ต่อมามีการก่อสร้างเส้นทางรถไฟไทยที่ผ่านลาดกระบัง เป็นเส้นทางรถไฟสายตะวันออก ปัจจุบันได้มีการก่อสร้างถนนมากขึ้น สามารถเดินทางเข้าสู่ลาดกระบังได้หลายทาง

ถนนที่สัญจรในเขตลาดกระบัง มีหลายสาย เช่น

1. ถนนกรุงเทพ-ชลบุรี (มอเตอร์เวย์)
2. ถนนลาดกระบัง
3. ถนนร่มเกล้า
4. ถนนฉลองกรุง
5. ถนนหลวงแพ่ง
6. ถนนกิ่งแก้ว
7. ถนนคุ้มเกล้า
8. ถนนเจ้าคุณทหาร
9. ถนนซอยแยกเชื่อมไปทั่วพื้นที่เขตลาดกระบัง ทุกหมู่บ้าน

1. ถนนกรุงเทพ-ชลบุรี เป็นถนนสำหรับรถวิ่งเร็วระหว่างเมือง ที่เรียกกันทั่วไปว่า "ถนนมอเตอร์เวย์" และเป็นสายแรกของประเทศไทย ผู้ที่ขับขี่รถยนต์ใช้ถนนเส้นนี้ต้องเสียค่าธรรมเนียมผ่านทางตามขนาดของรถยนต์ และตามระยะทาง

ถนนกรุงเทพ-ชลบุรี เริ่มต้นที่ถนนพระราม 9 ช่วงที่ตัดกับถนนศรีนครินทร์เป็นถนนคู่ขนานมากับทางรถไฟสายตะวันออก เข้าเขตลาดกระบัง ตรงคลองแม่จันทร์ มีถนนทางเข้าและออกถนนนี้ที่แยกร่มเกล้า ยกเป็นถนนลอยฟ้า (ยกระดับ) ข้ามถนนร่มเกล้า แล้วเลี้ยวขวายกเป็นถนนลอยฟ้าข้ามทาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

105827

รถไฟ ข้ามคลองประเวศบุรีรมย์ข้ามถนนลาดกระบัง-หลวงแพ่ง ที่แขวงทับยาวเข้าสู่ท้องที่จังหวัดสมุทรปราการ ไปจนถึงชลบุรี การเดินทางถนนสายนี้รถใช้ความเร็วได้สูง (บริเวณทับยาว มีด่านเก็บเงินค่าผ่านทาง มีทางแยกเข้า-ออก ทางด่วน)

จากถนนสายกรุงเทพ-ชลบุรี (มอเตอร์เวย์) ได้จัดสร้างถนนแยก ใกล้กับสถานีรถไฟลาดกระบัง เป็นถนนลอยฟ้า (ยกระดับ) ข้ามทางรถไฟสายตะวันออกข้ามคลองประเวศบุรีรมย์ ข้ามถนนลาดกระบัง เข้าสู่ท่าอากาศยานสากลกรุงเทพ (สนามบินสุวรรณภูมิ) เพื่อรับการสัญจรจากภาคอากาศ (ท้องฟ้า) สู่ภาคพื้นดิน

2. ถนนลาดกระบัง เชื่อมต่อจากถนนอ่อนนุช ที่คลองตาพุกพื้นที่ลาดกระบัง (ถนนอ่อนนุช คือ ถนนสุขุมวิท ซอย 77 ใกล้สถานีตำรวจนครบาลพระโขนง) ถนนลาดกระบังเริ่มต้นจากคลองตาพุกไปทางทิศตะวันออก ผ่านวัดลานบุญ โรงเรียนวัดลานบุญ ศูนย์บริการสาธารณสุข และอนามัย (กันตารัติ) วัดสังฆราชา โรงเรียนวัดสังฆราชา แยกถนนกิ่งแก้ว แยกถนนร่มเกล้า เขื่อนควบคุมระบายน้ำในคลองประเวศบุรีรมย์ วัดลาดกระบัง โรงเรียนวัดลาดกระบัง สถานีตำรวจนครบาลลาดกระบัง ที่ทำการโทรศัพท์ วัดปลูกศรัทธา โรงเรียนวัดปลูกศรัทธา ถนนแยกเข้าสนามบิน ที่ทำการไปรษณีย์เจ้าคุณทหาร ถนนฉลองกรุง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สวนพระนคร ธนาคารออมสิน สำนักงานเขตลาดกระบัง โรงพยาบาลลาดกระบัง โรงเรียนพรตพิทยพยัต สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ วิทยาลัยช่างศิลป์ ตลาดหัวตะเข้และสะพานหัวตะเข้

3. ถนนหลวงแพ่ง เริ่มตั้งแต่สะพานหัวตะเข้ ต่อเชื่อมจากถนนลาดกระบังไปทางทิศตะวันออก ผ่านสถานีตำรวจนครบาลจระเข้น้อย สถานีตำรวจดับเพลิงลาดกระบัง วัดพลมานีย์ โรงเรียนวัดพลมานีย์ วัดพระแม่ประจักษ์ (คริสต์จักร) โรงเรียนมาเรียลัย โรงเรียนแสงหิรัญ วัดราชโกษา โรงเรียนวัดราชโกษา ถนนแยกไปขุมทอง-ลำต้อยติ่ง ตลาดหลวงแพ่ง สิ้นสุดถนนหลวงแพ่งที่คลองกาหลง (ถนนหลวงแพ่งไปเชื่อมต่อถนนเทพราช อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ตรงไปทางทิศตะวันออก เชื่อมต่อถนนบางปะกง-ฉะเชิงเทรา

4. ถนนร่มเกล้า แยกจากถนนลาดกระบัง (ใกล้กับวัดลาดกระบัง) เดิมเรียกถนนนี้ว่า ถนนลาดกระบัง-มีนบุรี ผ่านข้ามคลองประเวศบุรีรมย์ ทางรถไฟสายตะวันออก สถานีควบคุมท่อก๊าซ สถานีการไฟฟ้านครหลวงสาขาร่มเกล้า วัดบำรุงรื่น โรงเรียนวัดบำรุงรื่น โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า แยกถนนเจ้าคุณทหาร แยกถนนเคหะชุมชนลาดกระบัง วัดปากบึง โรงเรียนวัดปากบึง สิ้นสุดพื้นที่เขตลาดกระบังเข้าสู่พื้นที่เขตมีนบุรี ผ่านถนนรามคำแหง เชื่อมต่อถนนสุวินทวงศ์

5. ถนนกิ่งแก้ว แยกจากถนนลาดกระบัง (ใกล้วัดสังฆราชา) อยู่ในพื้นที่ลาดกระบังประมาณ 600 เมตร เข้าเขตพื้นที่อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ตัดถนนบางนา-ตราด ที่ ก.ม. 12 ไปเชื่อมต่อถนนเทพารักษ์

ถนนร่มเกล้า ถนนกิ่งแก้ว เป็นถนน และเป็นคันป้องกันน้ำท่วมด้านตะวันออกของกรุงเทพมหานคร แนวถนนที่ผ่านคลองมีประตูควบคุมการไหลของน้ำ ในพื้นที่ลาดกระบัง มีเขื่อนและประตูน้ำควบคุมการไหลของน้ำกั้นน้ำในคลองประเวศบุรีรมย์ อยู่ใกล้กับวัดลาดกระบัง ทำให้พื้นที่ของลาดกระบังแบ่งเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2 ส่วน เป็นพื้นที่ด้านตะวันออกของถนนร่มเกล้า และพื้นที่ตะวันตกของถนนร่มเกล้าอยู่ในการ ควบคุมระดับน้ำ

ส่วนพื้นที่ลาดกระบังด้านตะวันออกของถนนร่มเกล้า เป็นพื้นที่สีเขียว เพื่อเป็นช่องทางระบายน้ำไหลไปสู่สมุทรปราการ ในฤดูน้ำหลากไหลบ่ามามากน้ำจะท่วมสูงมาก ประชากรที่อยู่ในพื้นที่ตะวันออกของถนนร่มเกล้านี้เดือดร้อนทั่วไป บางปีน้ำท่วมถึงวิกฤตก็มี เช่น พ.ศ. 2536, 2537, 2538 ปี 2539 ท่วมล้นบ้านเรือนเสียหายมาก

6. ถนนฉลองกรุง แยกจากถนนลาดกระบัง ตรงข้ามกับสวนพระนคร ผ่านข้ามคลองประเวศบุรีรมย์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ทางรถไฟ ใกล้สถานีหัวตะเข้ วัดสุทธาโภชน์ โรงเรียนวัดสุทธาโภชน์ พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น (ตั้งอยู่ที่วัดสุทธาโภชน์) ที่ทำการไปรษณีย์ลาดกระบัง แยกถนนเจ้าคุณทหาร นิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง สถานีตำรวจนครบาลฉลองกรุง วัดทิพพาวาส โรงเรียนวัดทิพพาวาส โรงเรียนลำพะอง คลองลำมะขาม สุดพื้นที่ลาดกระบังเข้าสู่พื้นที่เขตหนองจอก ไปเชื่อมถนนสุวินทวงศ์

7. ถนนลาดกระบัง-วัดหัวคู้ แยกจากถนนลาดกระบัง (ใกล้สำนักงานเขตลาดกระบัง) ประมาณ 600 เมตร เข้าสู่พื้นที่อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เชื่อมต่อถนนบางนา-ตราด ก.ม.ที่ 16

8. ถนนคุ้มเกล้า แยกจากถนนฉลองกรุง ก.ม.ที่ 2 ใกล้กับถนนมอเตอร์เวย์ ไปเชื่อมถนนสุวินทวงศ์ เขตมีนบุรี ผ่านตัดถนนเจ้าคุณทหาร วัดบึงบัว โรงเรียนวัดบึงบัว สถานีอนามัยบึงบัว สุดพื้นที่ลาดกระบังที่คลองพังพวย เข้าสู่พื้นที่เขตมีนบุรี

9. ถนนเจ้าคุณทหาร เป็นถนนที่เชื่อมระหว่างถนนฉลองกรุง กับถนนร่มเกล้า ยาวประมาณ 5 กิโลเมตร ผ่านที่ทำการสถานีบรรจุภัณฑ์สินค้าของการรถไฟ (ไอ ซี ดี) มีรถบรรทุกขนาดใหญ่ผ่านเข้า-ออกจำนวนมาก มีโครงการสร้างถนนต่อตรงไปเชื่อมถนนศรีนครินทร์ (หมู่บ้านนักกีฬา)

10. ถนนขุมทอง-ลำต้อยติ่ง แยกจากถนนหลวงแพ่งใกล้กับวัดราชโกษา ผ่านสถานีรถไฟคลองหลวงแพ่ง วัดขุมทอง โรงเรียนวัดขุมทอง สุดเขตพื้นที่ลาดกระบังที่ คลองลำตาอิน เข้าสู่เขตหนองจอก

11. ถนนเลียบคลองมอญ แยกจากซอยฉลองกรุง ใกล้วัดสุทธาโภชน์ ไปเชื่อมกับถนนทับยาว ผ่านถนนทางแยกไปยังวัดอุทัยธรรมาราม และไปวัดพลมานีย์

12. ถนนทับยาว เป็นถนนเลียบคลองทับยาว ต่อจากถนนเลียบคลองมอญ ผ่านโรงเรียนบ้านทับยาว (ประสานสามัคคี) ไปสิ้นสุดพื้นที่เขตลาดกระบังที่คลองลำคูเวียง เข้าสู่พื้นที่หนองจอกถนนนี้ไปเชื่อมกับถนนฉลองกรุง เขตหนองจอก

13. ถนนประชาพัฒนา แยกจากถนนหลวงแพ่ง ใกล้กับวัดพลมานีย์ ผ่านวัดพลมานีย์ โรงเรียนวัดพลมานีย์ วัดแม่พระประจักษ์ (วัดคริสต์ศาสนา-โรงเรียนมาเรียลัย) ถนนแยกไปคลองมอญ ยาวไปถึงคลองทับยาว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

14. ถนนเชื่อมคลองมอญ แยกจากถนนประชาพัฒนา (หลังวัดพลมานีย์) ถึงถนนเลียบคลองมอญ ยาวประมาณ 1.6 กิโลเมตร ถ้าตรงไป สามารถไปยังวัดอุทัยธรรมารามได้ ถนนนี้ผ่านทางรถไฟสายตะวันออก ลอดใต้ถนนยกระดับ (ลอยฟ้า) สายกรุงเทพ-ชลบุรี

15. ถนนประชาทร แยกจากถนนลาดกระบังซอยวัดลานบุญ เชื่อมหลังวัดลานบุญกับวัดสังฆราชา และออกไปยังถนนลาดกระบัง ซอยวัดสังฆราชา

16. ถนนเคหะชุมชนลาดกระบัง แยกจากถนนร่มเกล้าใกล้วัดปากบึงไปสู่ชุมชนใหญ่มีประชากรจากที่ต่าง ๆ มาอยู่รวมกันจำนวนมาก เป็นชุมชนที่มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว มีสถานที่สำคัญ เช่น ที่ทำการเคหะชุมชนลาดกระบัง สถานีอนามัย สาขาเคหะชุมชนลาดกระบัง ที่ทำการหอทะเบียนที่ดินลาดกระบัง สถานีตำรวจนครบาลร่มเกล้า โรงเรียนเคหะชุมชนลาดกระบัง โรงเรียนสมโภชน์รัตนโกสินทร์

นอกจากนี้ยังมีถนนซอยแยก ไปตามหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน เข้าสู่วัด หรือโรงเรียนต่าง ๆ ในเขตลาดกระบัง เดินทางไปมาสะดวกสบาย และรวดเร็วขึ้น

ลาดกระบังเป็นพื้นที่ก้าวหน้า พร้อมกับท่าอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งที่ 2 สนามบินสุวรรณภูมิ (หนองงูเห่า) ในท้องที่อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มีพื้นที่ของสนามบินใกล้ชิดกับพื้นที่ด้านใต้ของเขตลาดกระบัง ปี 2548 กำลังดำเนินการก่อสร้างถนนสายต่าง ๆ เข้าสู่สนามบิน โดยผ่านพื้นที่เขตลาดกระบังหลายสาย ถนนที่เคยมีทางเชื่อมเพียง 2 ช่องทางก็ขยายเป็น 6 ช่องทาง 8 ช่องทาง เพื่อรับการขยายตัวของการสัญจร เมื่อเปิดการใช้สนามบินและที่กำลังดำเนินการก่อสร้างเพิ่มเติมอีกหลายสาย ลาดกระบังมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในท้องที่ ประชากรมากขึ้น มีบ้านเรือนมากขึ้น เป็นผลดีแก่ลาดกระบัง คนจะมีอาชีพใหม่เพิ่มขึ้น เสียงของเครื่องบินเกือบทั้งวัน เสียงรถยนต์ วิ่งกันขวักไขว่ อาจจะมีรถไฟบก รถไฟลอยฟ้า รถไฟใต้ดิน แล่นผ่านไปมาอย่างมากมาย จะได้ยินเสียงยานยนต์วิ่งกันสับสนทั้งวัน ลาดกระบังจึงเป็นเขตของการขยายตัวของประชากรเพิ่มการอาชีพ จะได้เห็นคนรูปร่างแปลก ๆ มากกว่าที่เคยเห็น ลาดกระบังกลายเป็นเมืองสวรรค์อย่างรวดเร็วทุกคนคงมีความสุข

2.2.4 สถานที่ราชการ

สถานที่ราชการในเขตลาดกระบัง เป็นสถานที่ให้บริการแก่ประชาชนในกิจการต่าง ๆ ได้ก่อสร้างที่ทำการในตามท้องที่ต่างๆ **สำนักงานเขตลาดกระบัง** ตั้งอยู่ หมู่ที่ 1 แขวงลาดกระบัง อยู่ถนนลาดกระบัง และริมคลองประเวศบุรีรมย์ ใกล้กับตลาดหัวตะเข้**สถานพยาบาล**

1. โรงพยาบาลลาดกระบัง ตั้งอยู่ติดกับสำนักงานเขตลาดกระบัง
2. ศูนย์บริการสาธารณสุขและอนามัย จัดตั้งบริการทุกแขวง
3. สถานีตำรวจนครบาลลาดกระบัง ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 แขวงลาดกระบัง ถนนลาดกระบัง (ตั้งอยู่ระหว่างคลองหนองตะกร้า กับคลองหนองคา) เขตลาดกระบัง
4. สถานีตำรวจนครบาลจระเข้น้อย ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 แขวงทับยาว ถนนหลวงแพ่ง เขตลาดกระบัง
5. สถานีตำรวจนครบาลร่มเกล้า ตั้งอยู่ในบริเวณเคหะชุมชนลาดกระบัง ถนนร่มเกล้า แขวงคลองสองต้นนุ่น เขตลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. สถานีตำรวจดับเพลิงลาดกระบัง ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 แขวงทับยาว ถนนหลวงแพ่ง เขตลาดกระบัง

2.2.5 การสื่อสาร

1. ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขลาดกระบัง ตั้งอยู่ หมู่ที่ 10 ถนนฉลองกรุง แขวงลำปลาทิว ถนนฉลองกรุง (ใกล้วัดสุทธาโภชน์ และใกล้ถนนเจ้าคุณทหาร)

2. ที่ทำการไปรษณีย์เจ้าคุณทหาร ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 แขวงลาดกระบัง ถนนลาดกระบัง เขตลาดกระบัง

3. ที่ทำการชุมสายโทรศัพท์ลาดกระบัง ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 แขวงลาดกระบัง ถนนลาดกระบัง (ตรงข้ามสถานีตำรวจนครบาลลาดกระบัง)

2.2.6 สถานที่พักผ่อน

1. สวนพระนคร (เดิมชื่อสวนลาดกระบัง) ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 แขวงลาดกระบัง ถนนลาดกระบัง (ใกล้สำนักงานเขตลาดกระบัง)

2. ศูนย์เยาวชนลาดกระบัง ตั้งอยู่ในบริเวณสวนพระนคร

3. สวนปลาธรรมชาติ บริเวณหน้าวัดลานบุญ วัดสังฆราชา วัดลาดกระบัง วัดพลมานีย์ วัดราชโกษา วัดสุทธาโภชน์ มีปลาอาศัยจำนวนมาก ทางวัดสร้างศาลาที่พักสวยงามไว้ต้อนรับ

4. สวนนก ของเอกชน อยู่ที่แขวงลำปลาทิว เขตลาดกระบัง ใกล้กับนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง มีนกจำนวนมาก

2.2.7 ปูชนียสถาน ในเขตลาดกระบัง ที่น่ารู้

1. พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
2. อนุสาวรีย์ เจ้าจอมมารดากลิ่น พระสนมเอกในรัชกาลที่ 4 แห่งราชวงศ์จักรี
3. อนุสาวรีย์ท่านเจ้าคุณทหาร เจ้าพระยาสุรวงษ์ไวยวัฒน์
4. อนุสาวรีย์หลวงพรตพิทยพยัต และคุณหญิงเลี่ยม บุนนาค
5. โรงเจฮะเฮงตั้ว องค์เซียนแป๊ะโค้ว หัวตะเข้
6. โรงเจมูลนิธิ องค์เซียนแป๊ะโค้วเซี่ยงงิ่ ทับยาว
7. โรงเจเทียงปอฮุกตึ๊ง
8. ศาลแป๊ะกง (มีกระดูกหัวจระเข้อายุกว่า 100 ปี)

2.2.8 คลองที่สัมพันธ์ กับลาดกระบัง

คลองที่เกี่ยวพันกับทุ่งลาดกระบังที่ชาวลาดกระบังได้อาศัย อาบ ดื่ม ใช้สอย ในการเกษตร การสัญจร และอื่น ๆ คลองหลักของลาดกระบัง ได้แก่ คลองประเวศบุรีรมย์ และคลองที่อยู่นอกทุ่งลาดกระบัง แต่เป็นคลองที่มีความสำคัญแก่ชาวลาดกระบังอย่างมาก ได้แก่ คลองสำโรง คลองแสนแสบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คลองประเวศบุรีรมย์

คลองประเวศบุรีรมย์ เป็นคลองขุดต่อจากคลองพระโขนง ตรงบริเวณใกล้วัดขจรศิริ (เดิมชื่อวัดขอม) ในสมัยสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) ได้โปรดเกล้าฯ ให้ขุดคลองประเวศบุรีรมย์เป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันออก ผ่านท้องที่ต่าง ๆ และผ่านทุ่งลาดกระบัง ไปเชื่อมแม่น้ำบางปะกงที่ประตูน้ำท่าถั่ว จังหวัดฉะเชิงเทรา ไปยังพื้นที่ที่ชุ่มน้ำฉ่ำดินอยู่แล้ว ยิ่งทำให้มีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น เป็นอู่ข้าวอู่น้ำ มีคนหลายเผ่าพันธุ์ หลายชาติ มาตั้งหลักแหล่งทำมาหากินในการทำนา หาปลา ก็ได้ผลดี ข้าวในท้องทุ่งลาดกระบังเป็นข้าวที่มีคุณภาพยอดเยี่ยมของประเทศไทยติดต่อกันมาหลายปี

คลองประเวศบุรีรมย์ เป็นคลองสำคัญในการค้าขายระหว่างมณฑลกรุงเทพฯ กับเมืองทางตะวันออก มีมณฑลปราจีนบุรี เช่น จังหวัดฉะเชิงเทรา ทำให้ตลาดหัวตะเข้ ลาดกระบัง เป็นศูนย์กลางการค้าขายทางน้ำด้านตะวันออก มีการขนถ่ายสินค้าทางเรือเป็นที่พบปะระหว่างพ่อค้า ท้องถิ่นอื่น ๆ ต้องมาขนถ่ายสินค้าที่หัวตะเข้

ปัจจุบันคลองประเวศบุรีรมย์ไม่สะดวกในการสัญจรเพราะมีเขื่อนกั้นน้ำเพื่อควบคุมการระบายน้ำในลำคลองนี้

คลองแสนแสบ

คลองแสนแสบ เป็นคลองขุดสมัยแผ่นดินสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 3) เริ่มขุดมาจากทุ่งพญาไท ผ่านทุ่งบางกะปิ ทุ่งแสนแสบ ไม่เชื่อมกับคลองนครเนื่องจากเขตมีการขุดคลองแยกไปตามพื้นที่ทุ่งนา ทำให้มีการสัญจรสะดวก มีประชาชนได้อพยพย้ายมาจับจองที่ดินริมสองฝั่งคลอง เพื่อประกอบอาชีพ เช่น ทำนา จับปลา ริมคลองแสนแสบ จึงมีประชาชนอาศัยอยู่มาก มีความเจริญก้าวหน้า

ทุ่งแสนแสบ จึงได้รับการยกย่องให้เป็นเมืองใหม่ขึ้น เรียกว่า “จังหวัดมีนบุรี” หรือ “เมืองมีนบุรี” มีที่ทำการจังหวัดอยู่ที่ปากคลองสามวา ริมคลองแสนแสบ

คลองสำโรง

คลองสำโรง ขุดลอกคลองตั้งแต่ พ.ศ. 2041 ในแผ่นดินของพระรามาธิบดีที่ 2 แห่งกรุงศรีอยุธยาตอนต้น เพื่อเชื่อมแม่น้ำเจ้าพระยา กับแม่น้ำบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อใช้ในการสัญจร การเกษตร การค้าขาย เป็นที่อยู่อาศัยทำมาหากินของราษฎรมากขึ้น

คลองสำโรง มีปากคลองอยู่ใกล้กับวัดสำโรงเหนือ ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ผ่านทุ่งบางพลี บางบ่อ บางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา มีคลองซอยแยกไปตามท้องที่ต่าง ๆ มีคลองที่มาถึงลาดกระบัง เช่น คลองลาดกระบัง คลองหัวตะเข้ ฯลฯ

ในระหว่างที่ขุดคลองสำโรงตรงกับทางร่วมคลองแยกทับนาง ขุดพบเทวรูปสัมฤทธิ์โบราณ 2 องค์ คือพญาแสนตา กับ มหาสังกร ได้โปรดเกล้าฯ ให้ทำพิธีบวงสรวง และสร้างศาลาไว้เป็นที่สักการะบูชาไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์ของคลองทั้งสาม

คลองประเวศบุรีรมย์ เป็นคลองหลักสำคัญของลาดกระบัง มีคลองแสนแสบและคลองสำโรง เป็นคลองที่เพิ่มความสำคัญให้กับลาดกระบัง เป็นอย่างมาก มีคลองซอยแยก ไปเชื่อมกับคลองแสนแสบ เช่น คลองสองต้นนุ่น คลองลำปลาทิว ฯลฯ เพื่อใช้ในการสัญจร และรับน้ำเข้าสู่ทุ่งนา และมีคลองแยกระบายน้ำจากคลองประเวศบุรีรมย์ ไปติดต่อกับคลองสำโรง จากทางเหนือไหลลงสู่ทะเล เช่น คลองลาดกระบัง คลองหัวตะเข้

คลองประเวศบุรีรมย์ คลองแสนแสบ คลองสำโรงเป็นคลองที่สำคัญทางชายแดน ด้านตะวันออกของกรุงเทพฯ เป็นคลองที่เชื่อมแม่น้ำเจ้าพระยา กับแม่น้ำบางปะกง มีประโยชน์มหาศาล เช่น

1. เป็นเส้นทางยุทธศาสตร์ ในการสงคราม
2. เป็นเส้นทางคมนาคม สัญจรไปมาสะดวก
3. ใช้ในการเกษตร ขยายพื้นที่ให้ประชากร ได้อาศัยทำนาเพิ่มขึ้น
4. ใช้การค้าขาย
5. เป็นการพัฒนาพื้นที่ว่างเปล่า

สี่แยกหัวตะเข้ เกิดเมื่อ มีการขุดคลองประเวศบุรีรมย์ผ่านคลองศีรษะจระเข้ใหญ่และคลองลำปลาทิว จึงเป็นคลองสี่แยก เดิมเรียกกันว่า "สี่แยกศีรษะจระเข้ใหญ่" ต่อมาการเรียก ก็เปลี่ยนไปเป็น "สี่แยกจระเข้" ต่อมาก็เปลี่ยนเป็น "สี่แยกหัวตะเข้" เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง ใช้มาจนทุกวันนี้

2.3 ประวัติความเป็นมาของเขตลาดกระบัง

เขตลาดกระบัง เดิมเป็นอำเภอแสนแสบ จังหวัดมีนบุรี ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นอำเภอลาดกระบัง และเมื่อมีการยุบจังหวัดมีนบุรีไปขึ้นกับจังหวัดพระนคร อำเภอลาดกระบังจึงได้ขึ้นกับจังหวัดพระนคร ต่อมาเมื่อ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2481 กระทรวงมหาดไทยได้ลดฐานะจากอำเภอลาดกระบังเป็นกิ่งอำเภอลาดกระบัง จนเมื่อ 6 มีนาคม พ.ศ. 2500 จึงมีฐานะเป็นอำเภอลาดกระบังอีกครั้งหนึ่ง และเมื่อมีการยุบนครหลวงกรุงเทพธนบุรีเป็นกรุงเทพมหานคร และมีประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 335 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 และให้เรียกคำว่า อำเภอ เป็นเขต จึงเรียกอำเภอลาดกระบัง เป็นเขตลาดกระบัง ตั้งแต่วันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2515 เป็นต้นมา

สภาพภูมิศาสตร์ แนวเขตติดต่อ

เขตลาดกระบังมีพื้นที่ทั้งหมด 123,859 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 77,406.1 ไร่ เป็นเขตชานเมืองฝั่งตะวันออกของกรุงเทพมหานคร มีพื้นที่อาณาเขตติดต่อกับเขตปกครองอื่น ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับเขตมีนบุรี และเขตหนองจอก
ทิศใต้	ติดกับอำเภอบางพลี และอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ
ทิศตะวันตก	ติดกับเขตประเวศ และเขตสะพานสูง
ทิศตะวันออก	ติดกับอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภาพภูมิศาสตร์ โดยทั่วไปเป็นท้องทุ่ง มีพื้นที่ประมาณ 1 ใน 3 เป็นพื้นที่เกษตรกรรม โดยอาศัยคูคลองในพื้นที่ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 46 คลอง และยังได้อาศัยคูคลองเหล่านั้นในการสัญจรไปมาอีกด้วย ลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งของพื้นที่เขตลาดกระบัง คือ เป็นเขตรับน้ำฝั่งตะวันออก เนื่องจากเป็นที่ราบลุ่มคล้ายแอ่งกระทะ จึงมักเกิดปัญหาน้ำท่วมเป็นประจำ

การปกครอง แบ่งเป็น 6 แขวง 46 หมู่บ้าน ดังนี้

1. แขวงลาดกระบัง
2. แขวงคลองสองต้นนุ่น
3. แขวงคลองสามประเวศ
4. แขวงลำปลาทิว
5. แขวงทับยาว
6. แขวงขุมทอง

จำแนกจำนวนบ้านเปรียบเทียบกับจำนวนพื้นที่รายแขวง ดังนี้

แขวง	พื้นที่ (ตร.กม)	จำนวนบ้าน (หลังคาเรือน)
แขวงลาดกระบัง	10,823	10,855
แขวงคลองสองต้นนุ่น	14,297	26,092
แขวงคลองสามประเวศ	17,458	6,865
แขวงลำปลาทิว	25,834	7,332
แขวงทับยาว	33,752	7,134
แขวงขุมทอง	21,695	1,823
รวม	**123,859**	**60,101**

* หมายเหตุ ข้อมูล ณ กันยายน พ.ศ. 2550

จำนวนประชากร

แขวง	จำนวนราษฎร		
	ชาย	หญิง	รวม
แขวงลาดกระบัง	14,227	15,331	29,558
แขวงคลองสองต้นนุ่น	26,953	29,076	56,029
แขวงคลองสามประเวศ	6,893	7,583	14,476
แขวงลำปลาทิว	8,668	9,209	17,877
แขวงทับยาว	9,359	10,060	19,419
แขวงขุมทอง	3,296	3,496	6,792
รวม	69,396	74,755	144,151

* หมายเหตุ สำรวจ ณ กันยายน พ.ศ. 2550

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การคมนาคม เส้นทางหลักที่ใช้ในการคมนาคม แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

1. เส้นทางคมนาคมในเขต เดิมประชาชนส่วนใหญ่จะใช้เส้นทางน้ำเป็นหลัก แต่ในปัจจุบันการคมนาคมได้พัฒนา มีการก่อสร้างถนนสายต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนสามารถเดินทางติดต่อกันได้สะดวกยิ่งขึ้น ดังนั้น ประชาชนจึงหันมาใช้การเดินทางโดยรถยนต์มากกว่าทางเรือ แต่ยังมีบางท้องที่ที่ยังใช้การเดินทางทางเรืออยู่ เนื่องจากยังไม่มีถนนตัดผ่าน

2. เส้นทางคมนาคมระหว่างเขตกับภายนอกเขต ประชาชนส่วนใหญ่จะใช้เส้นทางรถยนต์ และทางรถไฟในการเดินทางเข้าสู่ใจกลางกรุงเทพมหานคร และจังหวัดใกล้เคียง

ถนน ที่สำคัญ มีอยู่ 7 สาย

1. ถนนอ่อนนุช-ลาดกระบัง ติดต่อระหว่างเขตลาดกระบังกับเขตประเวศ และเขตพระโขนง (สำนักงานโยธาดูแลรับผิดชอบ)

2. ถนนร่มเกล้า ติดต่อระหว่างเขตลาดกระบังกับเขตมีนบุรี (กรมทางหลวงดูแลรับผิดชอบ)

3. ถนนฉลองกรุง (ถนนลำปลาทิว) ติดต่อระหว่างเขตลาดกระบังกับเขตหนองจอก (สำนักงานโยธาดูแลรับผิดชอบ)

4. ถนนเจ้าคุณทหาร ถนนเชื่อมต่อระหว่างถนนร่มเกล้ากับถนนฉลองกรุง (สำนักงานโยธาดูแลรับผิดชอบ)

5. ถนนหลวงแพ่ง (สำนักงานโยธาดูแลรับผิดชอบ)

6. ถนนกิ่งแก้ว เป็นถนนเชื่อมต่อระหว่างถนนอ่อนนุช-ลาดกระบังกับถนนบางนา-ตราด จังหวัดสมุทรปราการ (กรมทางหลวงดูแลรับผิดชอบ)

7. ถนนขุมทอง-ลำต้อยติ่ง

ทางรถไฟ มีรถไฟสายตะวันออกแล่นผ่านสถานีรถไฟลาดกระบัง สถานีรถไฟหัวตะเข้ และสถานีรถไฟหลวงแพ่ง

ทางน้ำ เส้นทางหลักที่สำคัญ แบ่งเป็น

1. คลองที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมชลประทานมี 8 คลอง คือ
   - 1.1 คลองหัวตะเข้
   - 1.2 คลองจระเข้น้อย
   - 1.3 คลองลาดกระบัง
   - 1.4 คลองทับยาว
   - 1.5 คลองลำปลาทิว
   - 1.6 คลองพระยาเพ็ชร์
   - 1.7 คลองประเวศบุรีรมย์
   - 1.8 คลองหลวงแพ่ง
2. คลองที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานการระบายน้ำ กทม. มี 7 คลอง คือ
   - 2.1 คลองหนึ่ง
   - 2.2 คลองสอง
   - 2.3 คลองสาม
   - 2.4 คลองสี่
   - 2.5 คลองแม่จันทร์
   - 2.6 คลองตาพุก
   - 2.7 คลองลาดบัวขาว
3. คลองที่อยู่ในความรับผิดชอบของเขตลาดกระบัง มี 31 คลอง คือ
   - 3.1 คลองบัวเกราะ
   - 3.2 คลองลำตาแฟง
   - 3.9 คลองบัวลอย
   - 3.10 คลองหนองคา
   - 3.17 คลองทับยาว
   - 3.18 คลองแขก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 คลองลำชะล่า 3.11 คลองหนองตะกร้า 3.19 คลองกาหลง

3.4 คลองลำตาอู่ 3.12 คลองรางตาผ่อง 3.20 คลองลำอ้ายแบน

3.5 คลองลำมะละกอ 3.13 คลองลำหลุมบัว 3.21 คลองรางตาทุย

3.6 คลองลำมะขาม 3.14 คลองมอญ 3.22 คลองลำพะอง

3.7 คลองแยกพระองค์ 3.15 คลองลำกอไผ่ 3.23 คลองเจ๊ก

3.8 คลองลำบึงบัว 3.16 คลองลำอ้อต้น 3.24 คลองลำแตงโม

3.25 คลองลำนายโส 3.28 คลองลำตาอิน 3.31 คลองลำชวดเตย

3.26 คลองหนองปรือ 3.29 คลองบางคูเวียง

3.27 คลองตาสอน 3.30 คลองรางตาเกษม

นอกจากนี้ ยังมีคลองเล็ก และลำรางเชื่อมต่อคลองต่าง ๆ อีกมากมาย

อาชีพ

ลักษณะภูมิประเทศของเขตลาดกระบัง เหมาะแก่การทำเกษตรกรรม แต่เนื่องจากมีการตั้งนิคมอุตสาหกรรมขึ้นในพื้นที่ โดยนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ประกอบกับการเข้ามาลงทุนของภาคเอกชน มีการสร้างโรงงานอุตสาหกรรมหลายแห่ง ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง รองลงมาได้แก่ อาชีพเกษตรกรรม ค้าขาย ธุรกิจส่วนตัว และอื่น ๆ

สถานที่สำคัญทางศาสนา

1. วัด จำนวน 13 วัด คือ

1.1 วัดลานบุญ 1.2 วัดสังฆราชา 1.3 วัดปลูกศรัทธา

1.4 วัดลาดกระบัง 1.5 วัดพลมานีย์ 1.6 วัดราชโกษา

1.7 วัดขุมทอง 1.8 วัดอุทัยธรรมาราม 1.9 วัดสุทธาโภชน์

1.10 วัดทิพพาวาส 1.11 วัดบึงบัว 1.12 วัดปากบึง

1.13 วัดบำรุงรื่น

2. มัสยิด จำนวน 6 แห่ง คือ

2.1 มัสยิดน่าฟีอะห์ (ลำนายโส) แขวงคลองสองต้นนุ่น

2.2 มัสยิดดารุ้ลมูฮีบบีน แขวงคลองสองต้นนุ่น

2.3 มัสยิดมานารุ้ลฮุดา แขวงขุมทอง

2.4 มัสยิดมูฮายีริน แขวงขุมทอง

2.5 มัสยิดดารุ้ลมุกีม แขวงขุมทอง

2.6 มัสยิดซิรอตุ้ลญันนะห์ แขวงขุมทอง

3. โบสถ์ จำนวน 1 แหล่ง คือ วัดพระแม่ประจักษ์เมืองลูดร์

4. ศาลเจ้า จำนวน 4 แห่ง คือ

4.1 ศาลเจ้าปึ้งเถ้า

4.2 ศาลเจ้าแป๊ะกง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 โรงเจเฮงตั้ว

4.4 โรงเจเทียงป้อสุกติ้ง

มูลนิธิ จำนวน 29 มูลนิธิ

สถานพยาบาล จำนวน 8 แห่ง คือ

1. โรงพยาบาลลาดกระบัง สังกัดสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร
2. ศูนย์บริการสาธารณสุข สังกัดสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร จำนวน 5 แห่ง
3. โรงพยาบาลเอกชน จำนวน 2 แห่ง

สถานีตำรวจ จำนวน 5 แห่ง คือ

1. สถานีตำรวจนครบาลลาดกระบัง
2. สถานีตำรวจนครบาลจระเข้น้อย
3. สถานีตำรวจนครบาลฉลองกรุง
4. สถานีตำรวจนครบาลร่มเกล้า
5. สถานีตำรวจดับเพลิงลาดกระบัง

หน่วยงานราชการ จำนวน 5 แห่ง คือ

1. ศูนย์ดาวเทียม สังกัดกระทรวงคมนาคม
2. สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาลาดกระบัง
3. หมวดการทางมีนบุรี กรมทางหลวง
4. หอสมุดกลาง สังกัดกรมศิลปากร
5. สนามกีฬาพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี

หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 7 แห่ง คือ

1. ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขลาดกระบัง
2. ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขเจ้าคุณทหาร
3. ชุมสายโทรศัพท์ลาดกระบัง
4. การไฟฟ้านครหลวงเขตบางพลี สาขาลาดกระบัง
5. สถานีบรรจุและแยกสินค้ากล่องของการรถไฟแห่งประเทศไทย
6. สถานีรถไฟลาดกระบัง พระจอมเกล้า หัวตะเข้ หลวงแพ่ง
7. สำนักงานนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง

สถาบันการศึกษา จำนวน 29 แห่ง ได้แก่

1. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 20 แห่ง คือ

1.1 โรงเรียนวัดราชโกษา (เปิดสอนเพิ่มระดับมัธยมศึกษาตอนต้นแล้ว)

1.2 โรงเรียนวัดลาดกระบัง

1.3 โรงเรียนวัดสังฆราชา (เปิดสอนเพิ่มระดับมัธยมศึกษาตอนต้นแล้ว)

1.4 โรงเรียนวัดพลมานีย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5 โรงเรียนวัดปากบึง

1.6 โรงเรียนลำพะอง

1.7 โรงเรียนประสานสามัคคี (บ้านทับยาว)

1.8 โรงเรียนแดงเป้า (สิงสุขบูรณะ)

1.9 โรงเรียนวัดสุทธาโภชน์

1.10 โรงเรียนวัดลานบุญ

1.11 โรงเรียนสุเหร่าลำนายโส

1.12 โรงเรียนวัดขุมทอง

1.13 โรงเรียนวัดบึงบัว

1.14 โรงเรียนวัดทิพพาวาส

1.15 โรงเรียนตำบลขุมทอง (ประชาอุทิศ)

1.16 โรงเรียนขุมทอง (เพชรทองคำอุปถัมภ์)

1.17 โรงเรียนแสงหิรัญวิทยา

1.18 โรงเรียนวัดปลูกศรัทธา

1.19 โรงเรียนเคหะชุมชนลาดกระบัง

1.20 โรงเรียนวัดบำรุงรื่น

2. โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 3 แห่ง คือ

2.1 โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า

2.2 โรงเรียนพรตพิทยพยัต

2.3 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชน์ลาดกระบัง

3. โรงเรียนเอกชน จำนวน 4 แห่ง คือ

3.1 โรงเรียนมาเรียลัย เปิดสอนชั้นอนุบาล-ม.6

3.2 โรงเรียนปัญญาภรณ์ เปิดสอนชั้นอนุบาล-ป.6

3.3 โรงเรียนเชิดเจิมศิลป์ เปิดสอนชั้นอนุบาล-ป.6

3.4 โรงเรียนศึกษาพัฒนา เปิดสอนชั้นอนุบาล-ป.6

4. วิทยาลัย จำนวน 2 แห่ง คือ

4.1 วิทยาลัยช่างศิลป์ สังกัดกรมอาชีวศึกษา

4.2 วิทยาลัยพณิชยการเอเซีย (เอกชน)

5. มหาวิทยาลัย จำนวน 1 แห่ง คือ

5.1 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชุมชน ซึ่งจัดตั้งตามระเบียบของกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2548 มีจำนวน 50 ชุมชน

ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของกรุงเทพมหานคร จำนวน 7 แห่ง คือ

1. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนมิตรปลูกศรัทธา
2. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดสุทธาโภชน์
3. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนหมู่บ้านพัฒนา หมู่ที่ 7 ลำปลาทิว (ทิพพาวาส)
4. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนหมู่บ้านพัฒนา หมู่ที่ 13 ลำปลาทิว (ลำดูเวียง)
5. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนบำรุงรื่น
6. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดพลมานีย์
7. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดราชโกษา

ภารกิจของหน่วยงานของสำนักงานเขตลาดกระบัง

มีอำนาจหน้าที่กับงานปกครองท้องที่ การพัฒนาชุมชน การส่งเสริมอาชีพ การทะเบียน การโยธา การรักษาที่สาธารณะ การพัฒนาผังเมืองเขต การระบายน้ำ การสาธารณสุข การจัดเก็บรายได้ การรักษาความสะอาด การดูแลบำรุงรักษาต้นไม้ การดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษา การควบคุมดูแลโรงเรียนประถมศึกษา การดูแลและรักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ตามที่ได้รับมอบหมาย มี 10 ฝ่าย ดังนี้

1. ฝ่ายปกครอง มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการสารบรรณและธุรการทั่วไป การเงินและพัสดุ การบริหารงานบุคคล การปกครองท้องที่ การเลือกตั้ง การประชาสัมพันธ์ การรับแจ้งเรื่องราวร้องทุกข์และอุบัติภัย การป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน การจัดทำแผนพัฒนาเขต งานด้านสารสนเทศ การรับส่งวิทยุของเขต การดูแลรักษาสถานที่ และยานพาหนะส่วนกลาง และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

2. ฝ่ายทะเบียน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการให้บริการประชาชนเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎร ทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนทั่วไป ได้แก่ ทะเบียนครอบครัวและพินัยกรรม ทะเบียนชื่อตัว ชื่อสกุล ทะเบียนมูลนิธิ การทะเบียนมัสยิดอิสลาม และทะเบียนศาลเจ้า การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ตลอดจนการดำเนินการแก่ผู้กระทำผิดพระราชบัญญัติทะเบียนราษฎร และพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

3. ฝ่ายโยธา มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการก่อสร้าง ซ่อมแซมและปรับปรุงโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร และสิ่งสาธารณะประโยชน์ต่าง ๆ ให้เป็นไปตามงบประมาณประจำปี การสำรวจเพื่อวางแผนการก่อสร้าง การปรับปรุงระบบระบายน้ำ การบำรุงรักษาคูคลองและท่อระบายน้ำ การป้องกันน้ำท่วม การควบคุมบังคับการหรือปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ตรวจสอบควบคุม ดูแลรักษาที่สาธารณะ ดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาเมือง วางผังปรับปรุงบริเวณเฉพาะแห่งหรือบริเวณที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ ตรวจสอบและควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เป็นไปตามมาตรฐานผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร รวมทั้งวางแผนด้านงบประมาณและปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการสุขาภิบาลอาหาร การสุขาภิบาลสถานที่ประกอบกิจการที่เป็นอันตรายแก่สุขภาพ การสุขาภิบาลตลาด การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม การสุขาภิบาลทั่วไป ให้ได้มาตรฐานทางสุขาภิบาลและถูกสุขลักษณะ การจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอยตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข การพัฒนาควบคุมและรักษาสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข กฎหมายว่าด้วยการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง การเผยแพร่อบรมประชาสัมพันธ์ด้านการสุขาภิบาลและการสาธารณสุข การกำจัด ห้าม และการระงับเหตุรำคาญในที่สาธารณะหรือที่เอกชน การอนุญาตให้ใช้เครื่องขยายเสียง และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

5. ฝ่ายรายได้ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินการจัดเก็บรายได้ของกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เช่น ค่าธรรมเนียมเก็บขยะมูลฝอย ค่าอากรฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์ ค่าเช่าทรัพย์สิน ฯลฯ รับแบบแจ้งรายการเพื่อชำระค่าภาษี ตรวจสอบขนาดและประโยชน์การใช้สอยของโรงเรือนและที่ดิน ตรวจสอบขนาดและประเภทของป้าย เพื่อประกอบการประเมินภาษี ติดตามเร่งรัดผู้รับการประเมินภาษีที่ไม่ยื่นแบบตามกำหนด และดำเนินคดีแก่ผู้ค้างชำระภาษี โดยรวบรวมเอกสารส่งกองกฎหมายและคดี รวบรวมและจัดทำสถิติการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมและการรายงานการจัดเก็บภาษี จัดทำบัญชีแยกประเภท ทะเบียนผลประโยชน์ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

6. ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยการลดมลพิษ และรักษาสภาวะสิ่งแวดล้อม การบริการขนถ่ายสิ่งปฏิกูล การดูแลบำรุงรักษาต้นไม้ให้สวยงามร่มรื่นตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องและปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

7. ฝ่ายการศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการสารบรรณและธุรการทั่วไป การเงิน บัญชี และพัสดุ การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ได้แก่ สำรวจเด็กเพื่อการเกณฑ์เด็กเข้าเรียน ผ่อนผันยกเว้นเด็กเข้าเรียนตามเกณฑ์ ควบคุมเด็กในเกณฑ์บังคับ ติดตามเด็กขาดเรียน จำหน่ายเด็ก จัดตั้ง ยุบ เลิก รวมและเปลี่ยนแปลงโรงเรียน งานกิจกรรมนักเรียนในสถานศึกษา ได้แก่ จัดตั้งกลุ่ม กองลูกเสือ เนตรนารีและยุวกาชาด แต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ยุวกาชาด การทะเบียนลูกเสือ ยุวกาชาด ตรวจเยี่ยมโรงเรียน จัดพิธีการและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน และข้าราชการในงานศึกษาธิการ การเลือกตั้ง อ.ก.ก. ข้าราชการครู การเลือกตั้งกรรมการ คุรุสภา การนิเทศการศึกษา การดำเนินการเกี่ยวกับการส่งครูเข้ารับการฝึกอบรม การประชุมสัมมนาครู การนิเทศและตรวจเยี่ยมงานสนับสนุนวิชาการ วิจัยประเมินผลโครงการและเผยแพร่งานข้อมูลทางการศึกษา จัดทำรายงานและเผยแพร่การประสานงานวิชาการระหว่างโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน ดำเนินงานศูนย์วิชาการเขต และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

8. ฝ่ายการคลัง มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานและควบคุมเกี่ยวกับการรับเงินในสำนักงานด้วยเครื่องแคชรียีสเตอร์ (Cash Register) และการรับเงินประเภทอื่น ๆ การเบิกจ่ายเงิน การจัดทำบัญชี การจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ของส่วนราชการต่าง ๆ การจัดทำงบประมาณประจำปี และควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ การจัดทำและตรวจสอบฎีกาเบิกจ่ายเงินและตรวจสอบ

เอกสารนี้เป็นการเผยแพร่เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในเชิงการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักฐานให้ถูกต้องตามระเบียบ การปฏิบัติงานตามระบบคอมพิวเตอร์ของกรุงเทพมหานคร รวม 6 ระบบงาน ได้แก่ ระบบการเงิน ระบบงานบัญชี ระบบงานงบประมาณ ระบบงานจัดซื้อ ระบบงานจัดจ้าง และระบบงานบัญชีทรัพย์สิน และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

9. ฝ่ายเทศกิจ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองและบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร การวางแผนปฏิบัติงาน การชี้แจงประชาสัมพันธ์ การประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคดี และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

10. ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการพัฒนาชุมชนทั้งทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจสังคม อนามัย และคุณภาพชีวิต ทั้งในชุมชนแออัด ชุมชนชานเมือง เคหะชุมชน หมู่บ้านจัดสรร และชุมชนเมืองที่กรุงเทพมหานครกำหนดขึ้น การจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นตามความจำเป็นขั้นพื้นฐาน การจัดให้มีองค์กรประชาชนในรูปแบบคณะกรรมการชุมชน การสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มของประชาชนเพื่อประโยชน์แก่ชุมชนและทางราชการ การประสานงานกับภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน เช่น สนับสนุนให้มีการจัดตั้งกองทุนพัฒนาชุมชน กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และการปรับปรุงชุมชนบุกรุก ชุมชนก่อสร้าง

ในด้านการศึกษา การสาธารณสุข และการรักษาความสะอาด การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรื้อย้ายชุมชน และจัดหาที่อยู่อาศัยแห่งใหม่ที่เหมาะสม ให้การสงเคราะห์แก่ผู้ด้อยโอกาสและผู้ประสบภัย ส่งเสริมการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาจิตใจ การจัดอบรมให้คำปรึกษาแนะนำให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ และความคิดริเริ่มในการพัฒนาชุมชน การส่งเสริมอาชีพของประชาชน เช่น จัดฝึกอบรมอาชีพระยะสั้น และประสานงานจัดหาแหล่งจำหน่ายผลผลิต การให้ข่าวสารด้านแรงงานแก่ผู้ว่างงานในชุมชน การให้คำปรึกษาแนะนำทางวิชาการเกษตร สภาพแวดล้อมเพื่อการเกษตร และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ ยังมีหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค จำนวน 5 หน่วยงาน ดังนี้

1. สำนักงานสรรพากรอำเภอ เขตลาดกระบัง (สังกัดกระทรวงการคลัง) จดทะเบียนกลุ่มอาชีพสร้างงานกระจายรายได้ให้ชุมชนผ่านทางกลุ่มอาชีพ มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีอากร การรับคืนเงินภาษีอากร การเร่งรัดภาษีอากรค้าง และอากรแสตมป์

2. สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเขตพื้นที่ 9 ลาดกระบัง หนองจอก (สังกัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม) มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานคุ้มครองแรงงาน งานแรงงานสัมพันธ์และสวัสดิการแรงงาน งานความปลอดภัยในการทำงาน

3. สำนักงานเกษตรอำเภอ เขตลาดกระบัง (สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานพัฒนาสถาบันเกษตรกร งานส่งเสริมการผลิตงานส่งเสริมการเกษตรในระดับพื้นที่

4. สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ เขตลาดกระบัง (สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการป้องกัน และกำจัดโรคระบาดสัตว์ การป้องกันและกำจัดโรคพิษสุนัขบ้า การควบคุมและตรวจคุณภาพอาหารสัตว์ การให้คำปรึกษาแนะนำส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. หน่วยงานสัสดี เขตลาดกระบัง (สังกัดกระทรวงกลาโหม) มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. รับราชการทหาร พ.ศ. 2497 เช่น การลงบัญชีทหารกองเกิน การเรียกคนเข้ากองประจำการ

2.4 วัดพุทธศาสนา

วัด ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตสถาน พ.ศ.2525 ให้ความหมายไว้ 3 อย่าง

1. วัด สถานที่ทางศาสนา โดยปกติมีโบสถ์ วิหาร และที่อยู่ของสงฆ์หรือนักบวช เป็นต้น
2. วัด สลัดขึ้น หรือตวัดไปโดยแรง
3. วัด สอบขนาด หรือปริมาณของสิ่งต่าง ๆ เช่น ส่วนยาว ส่วนกว้าง ส่วนสูง หรือ (วัด) ความรู้ เป็นต้น

วัด คำที่ 1 มาจากคำว่า **วัต** หมายความว่า **พรต** ข้อปฏิบัติ ความประพฤติศีล วัดเป็นสถานที่อยู่อาศัยของผู้ประพฤติพรต บำเพ็ญศีลเป็นสถานที่สงฆ์

วัด คำที่ 2 หมายถึง การแสดงกิริยาอาการของกาย คือ **สลัด** ถ้าปรับให้เข้ากับผู้มีศีล ผู้บำเพ็ญศีล หมายถึง ผู้ที่เข้าวัดต้องสลัดความวุ่นวาย สนุกสนาน ความเป็นอกุศลออกไปจากจิตใจก่อนให้เหลือแต่กายและจิตที่ว่างโปร่งสบาย จึงจะได้รับอานิสงฆ์ คือ ความสุข สงบ สดชื่น

วัด คำที่ 3 หมายถึงว่า **การวัดสอบขนาด** กว้าง ยาว สูง พอที่จะนำมาอธิบายให้เข้ากับวัดที่ประพฤติปฏิบัติการถือศีลภาวนาแล้ว ทุกคนต้องพิจารณา (วัด) ความประพฤติ การปฏิบัติของตนเองว่าเป็นอย่างไร มีกุศล หรืออกุศลมากน้อยเพียงใด เป็นการวัดจิตวัดใจ วัดตนเองว่ามีความดี ความไม่ดีอย่างไร เมื่อเข้าวัดมาแล้วมีขนาดใด เมื่อกลับออกไปจากวัดแล้วพึงเข้าแก้ไขสิ่งที่ไม่ดีไปสู่ความดีได้ ก็นับว่าประเสริฐมีผลบุญกุศล เกิดมงคลแก่ตัวเอง

วัด สถานทางศาสนา เป็นสัญลักษณ์ของพุทธศาสนาสถานที่สำคัญที่ถือเป็นสัญลักษณ์ของวัด คือ โบสถ์ ศาลาการเปรียญ กุฏิ

อุโบสถ นิยมเรียกว่า **โบสถ์** เป็นสถานที่ประดิษฐานพระพุทธรูปถือเป็นประธานของวัด เปรียบเหมือนที่ประทับของพระพุทธเจ้า โบสถ์เป็นสถานที่ประกอบสังฆกรรม

ศาลาการเปรียญ เรียกกันทั่วไปว่า **ศาลา** เป็นอาคารหลังใหญ่ใช้เป็นสถานที่เล่าเรียน อบรม สั่งสอน คำสอนของพระพุทธเจ้า คำว่า **เปรียญ** หมายความว่า **ผู้รู้ปริยัติธรรม** คือ รู้ธรรมะ จึงเกิดมีความเคารพนับถือของประชาชนว่า ศาลาการเปรียญ คือ ที่อยู่ของพระธรรม ศาลาการเปรียญยังใช้เป็นสถานประกอบกิจกรรมทางพุทธศาสนาในเทศกาลต่าง ๆ เช่น ทำบุญตักบาตร วันธรรมสวนะ วันตรุษ วันสงกรานต์ เข้าพรรษา ออกพรรษา ฯลฯ ปัจจุบัน ศาลาการเปรียญเปิดโอกาสให้ใช้ในกิจกรรมของทางราชการ ทางการศึกษาอบรม

กุฏิ แปลว่า กระท่อมเป็นที่อยู่ของพระสงฆ์ จะสร้างหลังเล็ก หลังใหญ่เป็นกุฏิไม้ กุฏิตึก ก็เรียกว่ากุฏิ เหมือนกันหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศาสนสถานส่วนสำคัญของวัด มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับศาสนสถานทั้ง 3 อย่างนั้น เป็นสิ่งที่หมายแทนพระรัตนตรัย คือ

โบสถ์ เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปพระประธาน หมายถึง พระพุทธรัตนะ

ศาลาการเปรียญ เป็นที่ศึกษาพระธรรม ฟังเทศน์ เป็นเครื่องหมายของพระธรรมรัตนะ

กุฏิ เป็นที่อยู่อาศัยของพระสงฆ์ เป็นเครื่องหมายของพระสังฆรัตนะ

นอกจากศาสนสถานที่กล่าวแล้ว ยังมีสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ตามความจำเป็นและสภาพของวัดแต่ละแห่ง วัดเป็นพุทธศาสนสถานที่อยู่อาศัยของพระภิกษุสงฆ์ผู้สืบทอดศาสนาได้มาปฏิบัติธรรม เป็นศูนย์รวมของประชาชนเพื่อประกอบกิจกรรมทางศาสนา เพื่อการศึกษา และบริการสังคม โดยการเผยแพร่ธรรมะ สอนธรรมะ และเจริญธรรมะ ให้ละชั่ว กระทำดี บำบัดทุกข์ให้เกิดสุข

วัดเป็นสถานที่ต้อนรับและรับรองคนทุกชั้น ทั้งคนมียศ มีศักดิ์ จนกระทั่งคนยากจนเข็ญใจ วัดรับได้ทั้งมีความสุข ความสบาย มาวัดมาทำบุญ บริจาคทรัพย์สินสิ่งของไว้ แม้คนยากจนมีทุกข์โศกก็รับไว้ช่วยแก้ไขปัญหาได้ ฉะนั้นวัดจึงเป็นของคนทุกคน วัดรับทั้งความสุขวัดรับความทุกข์โศกเศร้า เสียใจของคน วัดรับทั้งสุข ทั้งโศก ทั้งทุกข์ รับได้ทั้งนั้น คนมีสุขอยู่แล้วมาวัดก็ได้รับความสุข ความอิ่มเอิบใจเพิ่มพูนไป คนที่มีความทุกข์ลำบากมีปัญหาก็รับการแก้ไขทุกข์แก้ไขปัญหาให้เกิดความสงบมีปัญญา วัดเป็นที่ร่มเย็นมีพลังบารมีของพุทธศาสนาช่วยคุ้มครอง แก่ทุก ๆ คนโดยไม่รังเกียจ

วัดจึงเป็นเสมือนแดนสวรรค์ที่มีการเข้าถึงวัดย่อมมีสุข สวรรค์แห่งความสุขนั้นอยู่ที่การปฏิบัติธรรม บำเพ็ญทาน รักษาศีล เจริญภาวนา บำเพ็ญสมาธิ จงมีจิตสงบ จะเกิดปัญญามีความรู้แก้ทุกข์แก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องมีความสุขร่มเย็น เจริญก้าวหน้าในการดำเนินชีวิต

แม้แต่พระภิกษุสงฆ์ท่านได้ปฏิบัติธรรมะตามคำสั่งสอนขององค์สัมมาสัมพุทธเจ้าได้รู้แจ้งเห็นจริง บรรลุธรรมะ สู่โลกกุตตรธรรม เป็นอริยสงฆ์ที่เราได้รู้จักกันในนาม หลวงพ่อ หลวงปู่ เมื่อท่านได้บรรลุธรรมแล้วยังสอนธรรมให้แก่ปวงชนให้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบอยู่ ถ้าผู้ใดมีโอกาสควรไปกราบไหว้รับฟังธรรมะ นำมาปฏิบัติ ชำระจิตของเราให้หายเศร้าหมองเสีย จะก่อให้เกิดความสุขกายสบายใจ มีจิตผ่องใส เกิดปัญญา แก้ทุกข์ แก้ปัญหาที่มีอยู่ให้หายไปได้อย่างไม่น่าเชื่อ ยิ่งจะมีผลมากขึ้น ถ้าเรามีความศรัทธา ตั้งใจ บริสุทธิ์ใจ ผู้ที่มีความสุขสบายอยู่ดีแล้วก็จะยิ่งเพิ่มอานิสงส์แห่งความสุขใจ อิ่มใจยิ่งขึ้นไปอีก

อานิสงส์ของท่านผู้สร้างวัด เพียงคนเดียว หรือมีส่วนร่วมกันสร้างวัดไว้ถวายแก่สงฆ์ให้พระภิกษุผู้สืบทอดพระศาสนาได้อยู่อาศัย จะเป็นภิกษุในท้องถิ่น หรือมาจากที่อื่น ได้มาอาศัยอยู่บำเพ็ญศีล ภาวนาให้เกิดความรู้บรรลุธรรมะ อีกทั้งเป็นเสนาสนะป้องกันอากาศร้อนหนาว ป้องกันลม ฝน แมลง สัตว์ร้าย ทำให้สะดวกสบายในการบำเพ็ญภาวนา ผู้สร้างย่อมได้รับอนิสงค์มีความเจริญมีความสุขได้ผลบุญทั้งกลางวันทั้งกลางคืน วัดยังตั้งอยู่ตราบใด ผู้สร้างย่อมได้บุญกุศลตราบนั้น แม้แต่ผู้ถวายข้าวปลาอาหาร น้ำและสิ่งอื่น ๆ ที่จำเป็นแด่พระสงฆ์ ย่อมได้รับความสุข เจริญ ด้วยลาภยศ สรรเสริญ มีอายุยืน อนามัยดี ปราศจากโรคภัยทั้งปวง อยู่ก็เป็นสุขตายไปแล้วก็เป็นสุข ผู้อยู่ข้างหลังก็ยกย่องสรรเสริญระลึกถึงตลอดไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พุทธศาสนา เป็นส่วนหนึ่งของวิญญาณของชนชาวไทยที่นับถือศาสนาพุทธ มาแต่บรรพกาล ทั้งเป็นศาสนาคู่กับไทยมาตลอด เป็นสถาบันที่มั่นคงและยั่งยืนมาจนทุกวันนี้ เพราะความเลื่อมใสศรัทธาของพุทธศาสนิกชนที่เข้มแข็งจึงรวมกันสร้างวัดขึ้นทั่วไปในประเทศก็มาก

2.4.1 วัดพุทธศาสนาในประเทศไทย

ประเทศไทยเป็นเมืองพุทธศาสนา ที่เจริญมากในแถบเอเชีย มีวัดพุทธศาสนา 30,100 วัด พุทธศาสนาจากประเทศไทยได้ขยายเผยแผ่ไปยังต่างประเทศหลายประเทศ มีพระอริยสงฆ์ไทยนำคำสอนขององค์สมเด็จสัมมาสัมพุทธเจ้าให้ปรากฏแก่ชาวโลกอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

ลักษณะของวัด

วัดพุทธศาสนาทั้งหลายมีฐานะทางกฎหมายเป็นนิติบุคคลแบ่งวัดเป็น 2 ลักษณะ

1. วัดที่สมบูรณ์ คือ วัดที่ทางราชการประกาศขึ้นทะเบียนและได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาแล้ว ถือเป็นวัดที่สมบูรณ์แบบใช้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาได้ตามพระวินัย

2. สำนักสงฆ์ เป็นสถานที่เริ่มก่อตั้งจัดทำพิธีกรรมทางศาสนาได้บางอย่าง และต้องได้รับอนุญาตประกาศขึ้นทะเบียนเป็นสำนักสงฆ์ เมื่อทางสำนักสงฆ์มีความก้าวหน้าได้รับทำนุบำรุงจากภิกษุสงฆ์ และประชาชน เป็นที่มั่นคง จึงขออนุญาตขึ้นทะเบียนเป็นวัด พระราชทานวิสุงคามสีมา ต่อไป

ฐานะของวัดมี 2 ประเภท

1. วัดหลวง หรือ อารามหลวง เป็นวัดที่พระมหากษัตริย์ทรงสร้างหรือโปรดเกล้าฯ ยกฐานะขึ้นเป็นวัดหลวง วัดหลวงแบ่งตามลำดับชั้น เช่น ชั้นราชวรมหาวิหาร ราชวรวิหาร วรมหาวิหาร วรวิหาร

2. วัดราษฎร หรือ วัดราษฎร์ คือ วัดที่ประชาชนร่วมกันสร้างขึ้นหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งสร้างขึ้น

วัดในเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

เขตลาดกระบัง เป็นพื้นที่ปกครองเขตหนึ่งของกรุงเทพมหานคร มีพื้นที่ 123 ตารางกิโลเมตรเศษ ตั้งอยู่ทางตะวันออกของกรุงเทพฯ มีเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง คือ

ทิศเหนือ ติดต่อกับเขตหนองจอก และเขตมีนบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา และอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ

ทิศใต้ ติดต่อกับสนามบินสุวรรณภูมิ (หนองงูเห่า) อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขตประเวศ เขตสะพานสูง

ประชาชนมีอาชีพในการทำนา เป็นอาชีพหลักสืบทอดมาจากบรรพบุรุษ เพราะเป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์ด้วยข้าวปลา อาหาร ประชาชนมีความเป็นอยู่อย่างสุข สงบเย็น พระพุทธศาสนาเป็นหลักของจิตใจทุกคน เพราะทุกคนมีความเมตตา เอื้ออารีต่อกัน มีศรัทธาเลื่อมใสต่อพุทธศาสนาอย่างแรงกล้า ได้ร่วมใจกันสร้างวัดไว้ประจำชุมชน เพื่อเป็นที่เคารพสักการะ เป็นที่ยึดเหนี่ยวน้ำใจของทุกคน เป็นที่รวมของคนทุกระดับชั้นเพื่อจัดกิจกรรมทางศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม พร้อมกับก็บำรุงพัฒนาให้มีความมั่นคง เป็นการสืบต่อศาสนาให้ยืนยาวในเวลาต่อไป ทั้งผู้สร้างวัดยังได้รับบุญกุศลอย่างสูง ปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีวัดอยู่ในเขตลาดกระบังจำนวน 13 วัด เป็นวัดสังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย 12 วัด วัดสังกัดคณะสงฆ์ธรรมยุต 1 วัด

การเดินทางไปวัดในเขตลาดกระบังไปมาสะดวก มีถนนเข้าถึงทุกวัด ยังมีลำคลองถึงวัดได้เช่นเดียวกัน

รายชื่อวัดในเขตลาดกระบัง

วัดสังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย 12 วัด

1. วัดลานบุญ	ตั้งอยู่ หมู่ที่ 7	แขวงลาดกระบัง
2. วัดสังฆราชา	ตั้งอยู่ หมู่ที่ 5	แขวงลาดกระบัง
3. วัดลาดกระบัง	ตั้งอยู่ หมู่ที่ 4	แขวงลาดกระบัง
4. วัดปลูกศรัทธา	ตั้งอยู่ หมู่ที่ 3	แขวงลาดกระบัง
5. วัดบำรุงรื่น	ตั้งอยู่ หมู่ที่ 3	แขวงคลองสามประเวศ
6. วัดปากบึง	ตั้งอยู่ หมู่ที่ 4	แขวงคลองสองต้นนุ่น
7. วัดบึงบัว	ตั้งอยู่ หมู่ที่ 4	แขวงลำปลาทิว
8. วัดอุทัยธรรมาราม	ตั้งอยู่ หมู่ที่ 11	แขวงลำปลาทิว
9. วัดพลมานีย์	ตั้งอยู่ หมู่ที่ 2	แขวงทับยาว
10. วัดสุทธาโภชน์	ตั้งอยู่ หมู่ที่ 7	แขวงทับยาว
11. วัดราชโกษา	ตั้งอยู่ หมู่ที่ 1	แขวงขุมทอง
12. วัดขุมทอง	ตั้งอยู่ หมู่ที่ 5	แขวงขุมทอง

สังกัดคณะสงฆ์ธรรมยุติกนิกาย 1 วัด

1. วัดทิพพาวาส	ตั้งอยู่ หมู่ที่ 7	แขวงลำปลาทิว

2.5 หลักการพัฒนาภูมิทัศน์เมือง

2.5.1 หลักการของ Visual Survey

การสำรวจเพื่อนำผลมาวิเคราะห์เมือง ประกอบด้วยการสำรวจรูปทรง ลักษณะและองค์ประกอบของเมืองซึ่งผลการวิเคราะห์จะช่วยให้เห็นว่า ส่วนไหนของเมืองที่ต้องมีการปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงบ้าง เมืองจึงประกอบด้วยส่วนสำคัญที่เป็นแก่นแท้ของเมือง เพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถอ่านเอกลักษณ์ของเมืองได้ ผ่านเข้ามาในเมืองสามารถจดจำเมืองได้และเกิดความประทับใจ ซึ่งประกอบด้วย

2.5.1.1 ย่าน (Districts)

2.5.1.2 ที่รวมกิจกรรม (Node)

2.5.1.3 ทางสัญจร (Path)

2.5.1.4 ที่หมายตา (Landmarks)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.1.5 ขอบเขต (Edge)

2.5.1.1 ย่าน (Districts)

ย่านในเมืองบางครั้งก็สามารถแยกตัวอย่างเห็นได้ชัด บางแห่งก็ไม่สามารถแยกย่านต่าง ๆ ออกจากกันได้อย่างชัดเจน เมืองขนาดใหญ่ ๆ อาจแบ่งแยกได้ถึง 10 ย่าน แต่ละย่านอาจมีสิ่งที่เป็นตัวแสดงขอบเขตของย่านแต่ละย่านได้ชัดเจน เช่น ถนน แม่น้ำ ลำคลอง ภูเขา กำแพง แนวต้นไม้ ความแตกต่างของสถาปัตยกรรม หรือกิจกรรม

ดังนั้น จึงพอจะสรุปแนวทางในการพิจารณาเพื่อกำหนดขอบเขตย่านได้ ดังนี้

- เป็นบริเวณที่มีความคล้ายคลึงกันในวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน
- เป็นบริเวณที่มีความคล้ายคลึงกันในรูปแบบของสถาปัตยกรรม
- เป็นบริเวณที่มีความคล้ายคลึงกันในรูปแบบของกิจกรรม
- เป็นบริเวณที่มีความสำคัญมาตั้งแต่อดีต

จากข้อพิจารณาดังกล่าว สามารถแบ่งย่านต่าง ๆ เพื่อการสำรวจได้ ดังนี้

1. ประวัติศาสตร์ เป็นย่านที่มีความสำคัญมาตั้งแต่อดีต เป็นย่านที่มีโบราณสถานพระราชวัง มีอาคารอนุรักษ์ เช่น ย่านเกาะรัตนโกสินทร์ ย่านเมืองเก่าภูเก็ต เป็นต้น

2. ย่านพาณิชยกรรม เป็นย่านที่มีความสำคัญในด้านเศรษฐกิจของเมือง เช่น ย่านเยาวราช ย่านสำเพ็ง ย่านคลองถม เป็นต้น

3. ย่านแหล่งท่องเที่ยว เป็นย่านที่มีสถานบริการให้ความบันเทิงเริงรมย์ ซึ่งบางแหล่งอาจกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของเมืองไป

4. ย่านอุตสาหกรรม เป็นย่านที่มีการประกอบอาชีพอุตสาหกรรม เช่น ย่านนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง ย่านชุมชนบ่อสร้าง ย่านสันกำแพง เป็นต้น

5. ย่านที่พักอาศัย เป็นย่านที่ใช้สำหรับพักอาศัยของประชาชน บางพื้นที่อาจรวมไปในย่านพาณิชยกรรม

6. ย่านสถานที่ราชการ เป็นย่านที่มีสถานที่ราชการต่าง ๆ เป็นแหล่งงาน หรืออาจเป็นแหล่งศูนย์กลางทางวัฒนธรรมของเมือง

ในแต่ละเมืองไม่จำเป็นต้องมีย่านต่าง ๆ เหล่านี้เสมอไป บางเมืองย่านหนึ่งสามารถแตกรายละเอียดปลีกย่อยลงไปได้อีก เช่น ย่านอุตสาหกรรม อาจแยกเป็น ย่านอุตสาหกรรมในครัวเรือน ซึ่งผลิตงานหัตถกรรม และของที่ระลึก ทั้งนี้เพราะการวิเคราะห์ เพื่อกำหนดจินตภาพจะมีความแตกต่างกันมาก

เมื่อได้ย่านต่าง ๆ จากการสำรวจจะนำมาวิเคราะห์ เพื่อกำหนดรูปแบบของย่านให้ชัดเจนขึ้น โดยการจัดแบ่งการใช้ที่ดินของแต่ละย่าน ไม่ให้เกิดการรบกวนซึ่งกันและกัน เช่น ย่านพักอาศัย ต้องไม่อยู่ในบริเวณที่มีผลกระทบจากอุตสาหกรรม ตลอดจนการดึงลักษณะแต่ละย่านมาใช้ให้เกิดประโยชน์ สร้างความต่อเนื่อง ความสัมพันธ์ และให้ย่านแต่ละย่านส่งเสริมกันและกัน ข้อพิจารณาในการปรับปรุง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ปรับปรุงจินตภาพของย่านเป็นการเสริมลักษณะของย่านให้มีความชัดเจนมากขึ้น เช่น

- ควบคุมประเภทของการใช้ที่ดิน
- ควบคุมรูปแบบสถาปัตยกรรม (ความสูง สีสัน และวัสดุที่ใช้)
- ควบคุมความหนาแน่น (พื้นที่ว่าง ระยะถอยร่น)
- ควบคุมรูปแบบของป้ายและสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ

2. การแก้ปัญหาระบบของการจราจรจะเน้นเฉพาะบริเวณที่มีปัญหาของระบบการสัญจรทางรถยนต์ และทางเข้า เช่น

- ปรับระบบการสัญจรของรถยนต์ (One Way) แบ่งเวลาการใช้งาน
- ยกเลิกถนน เปลี่ยนเป็นทางเดินเท้าเหมาะใช้กับย่านหรือบริเวณที่มีคุณค่า และมีความสวยงามของพื้นที่
- ยอมให้ผ่านเฉพาะรถขนส่งมวลชน

ทั้งนี้ การแก้ไขระบบของการสัญจรที่กล่าวมาแล้วควรคำนึงถึงเงื่อนไขที่สำคัญ เช่น

- การคำนึงถึงเหตุฉุกเฉิน โดยเฉพาะกรณีปิดถนนเพื่อเป็นทางเท้า
- ความร่วมมือของผู้อยู่อาศัย
- การส่งเสริมกิจกรรม

3. การปรับปรุงสิ่งประกอบของย่าน โดยเฉพาะสิ่งประกอบด้านภูมิทัศน์ ตั้งแต่สิ่งก่อสร้างที่เป็นอาคาร เช่น ซุ้มศาลาที่พักผู้โดยสาร ไปจนถึงสื่อสัญลักษณ์ และความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะย่านนั้น ๆ

4. การปรับปรุงขอบเขต เพื่อที่จะให้เกิดภาพพจน์ของย่านนั้นได้ง่าย และรวดเร็ว เราสามารถกำหนดขอบเขตของย่านให้ชัดเจนได้โดยใช้ แนวต้นไม้ การเปลี่ยนวัสดุปูพื้น การใช้สิ่งประกอบทางภูมิทัศน์เป็นรูปแบบเดียวกันตลอดทั้งย่าน รวมไปถึงส่วนประกอบชั่วคราวอื่น ๆ เช่น ธง กะบะต้นไม้ ซุ้มประตู ให้เกิดความชัดเจนของย่านต่าง ๆ

2.5.1.2 ที่รวมกิจกรรม (Node)

ที่รวมกิจกรรม หมายถึง บริเวณที่เป็นที่เปิดโล่งกลางแจ้งถูกล้อมรอบ หรือล้อมเพียงบางส่วนด้วยอาคารก่อให้เกิดเป็น Urban Space ขึ้นซึ่งอาจเป็นพื้นที่ที่แยกขาดจากการสัญจรโดยเด็ดขาด หรือไม่ก็ตามอาจจะสามารถใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์ได้ ตั้งแต่เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจเป็นที่ชุมนุมของคนนักท่องเที่ยว หรือเป็นที่เกิดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน นอกจากจะมีประโยชน์ในด้านการทำกิจกรรมแล้ว Urban Space นี้ยังมีประโยชน์ในด้านการเป็นพื้นที่เปิดโล่ง เพื่อลดความแออัด ทำให้เกิดอากาศที่หมุนเวียนถ่ายเทภายในเมือง โดยเราสามารถแบ่งตามประเภทการใช้งานได้ 5 ประเภท ดังนี้

1. ใช้เพื่อการสัญจร หรือเป็นทางเข้า ได้แก่ ลานด้านหน้าอาคาร หรือกลุ่มอาคารขนาดใหญ่ที่มีความสำคัญใช้เป็นที่รวมของกลุ่มผู้คน ทั้งก่อนและหลังเข้าอาคาร นอกจากนี้ยังสามารถใช้เป็นตัวเชื่อมความสัมพันธ์ หรือเชื่อมต่อไปยังกิจกรรมอื่น ๆ ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ใช้เพื่อการพบปะสังสรรค์ ลานนี้มักจะอยู่ในบริเวณที่มีผู้คนจำนวนมากหรือเป็นจุดร่วมของทางเท้าสายสำคัญ เช่น บ้านในบริเวณริมฝั่งแม่น้ำ ซึ่งอาจมีกิจกรรมเกิดขึ้น เช่น ขายของในวันหยุด ขายสินค้าพื้นเมือง บริเวณที่ประกอบพิธีทางศาสนา บริเวณที่ประกอบพิธีหรือการละเล่นพื้นเมือง

3. ใช้เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ทั้งในรูปของ Passive Recreation และ Active Recreation

4. ใช้เพื่อประโยชน์ด้านการมองเห็น เป็นบริเวณที่ใช้เสริมกิจกรรม หรือเน้นอาคารเป็นสำคัญ เช่น ลานอนุสาวรีย์ ลานด้านหน้าโบราณสถาน

5. ใช้เพื่อประโยชน์หลาย ๆ อย่าง ซึ่งอาจรวมถึงการใช้งานทั้ง 4 อย่างตามที่ได้กล่าวมา

ข้อพิจารณาในการปรับปรุงที่รวมกิจกรรม

1. การแยกกิจกรรมและการสัญจรที่เหมาะสม ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัย และความสะดวกในการใช้งานขอบเขตกำหนดให้เด่นชัด เช่น การใช้แนวรั้วแนวต้นไม้ การเปลี่ยนระดับ หรืออาคาร เลือกใช้วัสดุปูพื้นที่แตกต่างกัน

2. การเลือกใช้วัสดุควรคำนึงถึงความทนทาน ความสะดวก ความปลอดภัย ราคา ความสวยงาม การดูแลรักษา และการซ่อมแซม

3. พิจารณาการเข้าถึงของรถบริการ เช่น รถฉุกเฉิน หรือรถที่ต้องเข้าดูแลพื้นที่ (รถเก็บขยะ รถบรรทุกน้ำรดต้นไม้)

4. คำนึงถึงสภาพอากาศของบริเวณเมืองไทย มีอากาศร้อน ดังนั้น การจัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงระยะเวลาเป็นสิ่งที่จำเป็น รวมไปถึงการจัดองค์ประกอบต่าง ๆ ให้เป็นตัวช่วยในการจัดการ เช่น ปลูกต้นไม้ หรือก่อสร้างอาคาร เพื่ออาศัยร่มเงาในบริเวณช่วงบ่าย เย็น เป็นต้น

นอกจากทั้ง 4 ข้อพิจารณายังมีรายละเอียดปลีกย่อยอื่น ๆ เช่น การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ไฟส่องสว่าง น้ำดื่ม ม้านั่ง ที่นั่ง ที่จอดรถ ทางรถและทางลาดสำหรับคนพิการ รวมถึงซุ้มโฆษณา ซุ้มขายของแผงลอย เหล่านี้หากสามารถควบคุมตำแหน่งและรูปแบบที่ดีได้ จะเป็นส่วนที่สร้างสีสันและความมีชีวิตชีวาให้กับเมืองได้

2.5.1.3 เส้นทางการสัญจร (Path)

เส้นทางสัญจรภายในเมืองมีหลายประเภทและแต่ละประเภทยังสามารถแบ่งออกได้เป็นหลาย ๆ ระดับ ทั้งนี้ จะกล่าวให้เห็นถึงภาพรวมของการสัญจร และข้อพิจารณาในการปรับปรุงของการสัญจรแต่ละประเภท ได้แก่

1. ระบบถนน
2. ทางเดินเท้า
3. ทางจักรยาน
4. ที่จอดรถ
5. ทางเรือ
6. อื่น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ระบบถนน

ถนนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของเมือง ทำหน้าที่ในการเชื่อมต่อของกิจกรรมต่าง ๆ ของเมืองเข้าด้วยกัน และยังเป็นส่วนใช้เชื่อมโยงเข้ากับระบบการสัญจรอื่น ๆ ได้ด้วย

ประเภทต่าง ๆ ของถนน แบ่งได้ทั้งหมด 5 ระดับ ได้แก่

1. ทางด่วน (Express Way) เป็นถนนที่มีการควบคุมการเข้าออกโดยสมบูรณ์ ซึ่งสามารถใช้สัญจรเพื่อเชื่อมต่อทั้งภายในเมืองหรือออกไปสู่รอบนอกได้

2. ถนนสายประธาน (High Way) เป็นถนนที่เชื่อมต่อระหว่างจังหวัดต่อจังหวัด หรือเชื่อมต่อในระดับภูมิภาค เป็นถนนที่มีขนาดความกว้างมาก ควรมีการควบคุมทางเข้าออก เนื่องจากปริมาณรถค่อนข้างมากและใช้ความเร็วสูง

3. ถนนสายหลัก (Arterial Street) เป็นถนนที่เชื่อมต่อจากถนนสายประธานเข้ามายังเขตเมืองและเป็นถนนหลักภายในเมือง รถที่ใช้จะมีปริมาณปานกลาง-สูง เนื่องจากเป็นถนนสายที่รวมของถนนสายรองที่เชื่อมต่อกัน ถนนสายหลักนี้ใช้เชื่อมต่อกันระหว่างย่านต่อย่านภายในเมือง

4. ถนนสายรอง (Collector Street) เป็นถนนที่แยกออกจากถนนสายหลัก มีการสัญจรปานกลาง ใช้สัญจรเพื่อเชื่อมต่อกันระหว่างย่าน

5. ถนนสายย่อย (Local Street) เป็นถนนที่แยกมาจากถนนสายรอง เพื่อเข้าสู่สถานที่ต่าง ๆ มีปริมาณการสัญจรที่เบาบางกว่าถนนประเภทอื่น ๆ

ข้อควรพิจารณาในการปรับปรุงเส้นทางการสัญจร

1. ลำดับศักย์ของถนน เนื่องจากระบบของถนนจะทำหน้าที่ ในการถ่ายเทปริมาณการใช้ยานพาหนะจากถนนสายหนึ่งมายังอีกถนนสายหนึ่ง ดังนั้น ลำดับศักย์ของถนนจึงถือเป็นปัจจัยสำคัญในการพิจารณาถึงการปรับปรุงก่อน

2. ขนาดของถนนที่เหมาะสมกับปริมาณการจราจร ขนาดของถนนนอกจากจะกำหนดเป็นมาตรฐานโดยคิดจากปริมาณของการจราจร (Traffic Volume) ที่ถนนสายนั้นจะสามารถรองรับได้แล้ว ยังอาจกำหนดได้จากการกำหนดปริมาณของการใช้จากกลุ่มกิจกรรมที่เกิดขึ้น เช่น บริเวณถนนสายรอง 2 สาย ที่มีกิจกรรมแตกต่างกันระหว่างพาณิชยกรรมและพักอาศัย ถนนสายรองที่รองรับกิจกรรมของพาณิชยกรรมย่อมมีความสำคัญมากกว่า เนื่องจากต้องรองรับปริมาณของการใช้จากทุกหน่วยพักอาศัยในเมืองนั้น ๆ

3. ความสะดวกและความปลอดภัย เช่น ความสะดวกในระยะเลี้ยว มีระบบป้ายบอกทางที่ชัดเจน สังเกตได้จากระยะไกล ความไม่สับสนในเรื่องทางแยกและทิศทาง จุดตัดของถนนที่มีมุมปาดเลี้ยวที่ปลอดภัย

4. ความสวยงาม ความสวยงามของถนนสามารถพิจารณาได้จากสภาพของถนน รวมทั้งอุปกรณ์และองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น ผิวถนน Street Furniture แล้วความสวยงามของถนนจะดูได้จากการมองเห็นภาพอื่น ๆ จากถนนเช่น อาคารและสิ่งสกปรกดูกลมกลืน มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่มีป้ายรกรุงรัง หรือป้ายที่อาจเป็นอันตรายต่อการสัญจร รวมไปถึงการสร้างความรู้สึกกระตือรือร้นในการเดินทาง

เอกสารนี้มีลิขสิทธิ์ ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยเฉพาะการเดินทางเข้าสู่ตัวเมือง ควรมีการเสริมทัศนียภาพก่อนการเข้าเมือง เพื่อให้สามารถสังเกตได้จากถนนสายหลักที่เข้าเมือง

2. ทางเดินเท้า (Pedestrian Way)

ประเภทต่าง ๆ ของทางเดินเท้า

ก. ทางเท้าขนานไปกับแนวถนน เป็นทางเท้าที่ขนานไปกับแนวของถนนต่าง ๆ ในเมือง

ข. ทางเท้าชนิดที่เป็นทางลัด เป็นทางเท้าที่มักรู้กันเฉพาะกลุ่มลัดไปตามซอย หรือด้านหลังอาคารเหล่านี้ล้วนอาจได้รับการส่งเสริมให้เข้าอยู่ในระบบทางเท้าของเมือง โดยปรับปรุงสภาพแวดล้อมเพื่อเพิ่มความคล่องตัวให้กับระบบการสัญจรของเมืองได้

ค. ทางเท้าระหว่างอาคารพาณิชย์ หรือย่านทางเดินเท้า เป็นทางเท้าที่คนสามารถเดินทางติดต่อกันได้ทั้งบริเวณ โดยไม่มีการสัญจรทางรถเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งบริเวณดังกล่าวอาจมีกิจกรรมที่ดึงดูดทั้งในเชิงพาณิชย์ หรือนันทนาการก็ได้

ง. ทางเท้าชั่วคราว ได้แก่ การปิดถนนบางสายในวันพิเศษ เพื่อใช้เป็นทางเดินเท้า หรือเพื่อกิจกรรมนันทนาการ

ข้อพิจารณาในการปรับปรุง

- ความต่อเนื่องของทางเดินเท้า โดยพิจารณาจากจุดหมายของผู้คน ดังนั้น ทางเดินเท้าจากบริเวณต่าง ๆ ไปยังพื้นที่จุดหมาย จึงเป็นสิ่งสำคัญ รวมทั้งการสัญจรไปเชื่อมต่อกับการสัญจรรูปแบบอื่น ๆ

1. ความปลอดภัย เป็นการคำนึงถึงการสัญจรทางเท้ากับทางสัญจรระบบอื่น ๆ ซึ่งอาจแยกจากกันอย่างชัดเจนในบางจุดเช่นจุดตัดของถนนควรมีระบบการป้องกันและควบคุมที่ดีพอ

2. ขนาดของทางเท้าที่เพียงพอ โดยคิดจากประมาณของผู้ใช้ รวมไปถึงการเผื่อพื้นที่ไว้สำหรับกิจกรรมต่าง ๆ บนทางเท้า เช่น การพักผ่อน จุดคอยรถประจำทาง บริเวณขายเครื่องดื่ม เป็นต้น

3. การเพิ่มทางเดินเท้าในเมืองสามารถทำได้หลายกรณี เช่น

- ยกเลิกช่องจอดรถในแนวถนนนั้น ๆ โดยจัดหาที่จอดรถในบริเวณอื่นแทน
- กรณีมีความหนาแน่นของทางเท้าด้านเดียวอาจพิจารณาเพิ่มความกว้างทางเท้าขึ้นอีกด้าน
- กรณีถนนมีเกาะกลาง อาจพิจารณาลดขนาดเกาะกลางถนนลง ซึ่งไม่มีผลต่อการสัญจร โดยเพิ่มขนาดของทางเท้าขึ้น
- การพัฒนาทางเดินระหว่างหลังอาคาร ซึ่งต้องอาศัยการวางแผน/ความร่วมมือที่มีกับประชาชน
- การเพิ่มทางเดินลัด เพื่อลดภาระของทางเดินเท้าหลัก เช่นการเพิ่มทางเดินเลียบแม่น้ำ
- การจัดระเบียบทางเดินเท้า รวมถึงการจัดระเบียบของสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ด้วย

นอกจากนี้ยังมีรายละเอียดปลีกย่อยอื่น ๆ ซึ่งเป็นข้อพิจารณาที่สำคัญ เช่น ผิวพื้นของทางเดินเท้า ซึ่งต้องเน้นถึงความต่อเนื่องและความปลอดภัย การซ่อมแซมสาธารณูปโภค ความสะดวกในการใช้ของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คนพิการ รวมถึงการเข้าถึงได้ของรถบริการบางประเภท ซึ่งมีขีดจำกัดในการให้บริการและสุดท้าย คือ ความสวยงามของทางเดินเท้า

ดังนั้น ทางเดินเท้าที่สวยงามไม่ใช่เพียงแต่มีความสะอาดทุกอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย ความสวยงาม อาจหมายถึง ความมีชีวิตชีวาของทางเท้า การกำหนดกิจกรรมที่เหมาะสมให้กับทางเท้า การควบคุมรูปแบบ การจัดระเบียบ เหล่านี้ล้วนส่งผลต่อความน่าใช้ของทางเดินเท้าได้เป็นอย่างดี

3. ทางจักรยาน

ประเภทของทางจักรยาน

ก. ทางจักรยานที่แยกออกจากทางเดินเท้าโดยสมบูรณ์มักใช้กับบริเวณที่มีการใช้งานค่อนข้างมาก โดยพยายามหลีกเลี่ยงการมีจุดตัดของจักรยานกับการสัญจรประเภทอื่น ๆ

ข. ทางจักรยานที่แยกออกจากทางเดิน หรือทางรถยนต์ในระดับปานกลาง สามารถมีจุดตัดของการสัญจรได้บ้าง

ค. ทางจักรยานที่ใช้เส้นทางร่วมกับทางเดินรถ หรือทางเดินเท้าอาจใช้สี หรือเครื่องหมายบอกให้ทราบถึงบริเวณที่จัดไว้เป็นทางจักรยาน

ข้อควรพิจารณาในการปรับปรุงทางจักรยาน

1. การวางเส้นทางจักรยาน ควรดูจุดหมายหลักเพื่อการติดต่อการเดินทาง หรือการท่องเที่ยว การเดินทางเพื่อใช้ติดต่อควรให้สะดวกและสั้นที่สุด แต่เส้นทางจักรยานเพื่อการท่องเที่ยว ควรเป็นเส้นทางที่คำนึงถึงบรรยากาศ และสภาพภูมิประเทศตลอดจนภูมิทัศน์ที่สวยงาม

2. ขนาดของทางจักรยาน ควรมีความกว้างที่พอเพียงกับปริมาณของผู้ใช้งาน

3. มีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย เช่น ความลาดเอียงที่พอเหมาะ วัสดุที่เหมาะสมรวมไปถึงจุดตัดของทางจักรยานกับทางสัญจรอื่น ๆ ที่มีความสะดวกและปลอดภัย

4. ระยะเวลาและระยะทาง ขึ้นอยู่กับจุดหมายของการเดินทาง แต่ถ้ามีระยะทางที่ไกลควรมีจุดพักเป็นช่วง ๆ พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ร้านค้า ห้องน้ำ เป็นต้น

5. ป้ายข้อมูลและป้ายสื่อการจราจร เช่น ป้ายเตือน ป้ายบอกทาง เป็นต้น

6. ที่จอดจักรยาน โดยคำนึงถึงการป้องกันปัญหาการโจรกรรม และต้องอยู่ในสถานที่ที่เหมาะสม

4. ที่จอดรถ

ประเภทต่าง ๆ ของที่จอดรถ

ก. ที่จอดรถชั่วคราว ได้แก่ ที่จอดรถส่งคน ส่งของ ที่จอดรถประจำทาง รถรับจ้าง

ข. ที่จอดรถริมถนน ควรคำนึงถึงปริมาณของรถ อุปสรรคในการเข้าออก รวมถึงโอกาสเกิดอุบัติเหตุทั้งจากยานพาหนะและคนเดินเท้า

ค. ที่จอดรถนอกแนวถนน คือ ที่จอดรถที่เตรียมไว้โดยเฉพาะ สามารถเชื่อมต่อกับถนนได้

ง. อาคารจอดรถ ได้แก่ การจัดสร้างอาคารสำหรับจอดรถเป็นชั้น ๆ ข้อควรคำนึงที่สำคัญ คือ สถานที่ตั้ง จำนวนและปริมาณการเข้าออกซึ่งอาจส่งผลต่อความล่าช้าในการสัญจรของเส้นทางถนนอื่นด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อพิจารณาในการปรับปรุงที่จอดรถ

1. การจัดตำแหน่งที่จอดรถ ควรให้สัมพันธ์กับจุดหมายปลายทาง โดยปกติจะอยู่ในระยะเวลาประมาณ 2 นาที ในระยะทาง 200 เมตร

2. การจัดหาบริเวณจอดรถ ประเภทที่จอดนอกแนวถนน ควรคำนึงถึงสภาพของที่จอด เช่น อาจใช้ด้านหลังของอาคารพาณิชย์ พื้นที่รกร้างว่างเปล่า พื้นที่ใต้ทางด่วน เป็นต้น

3. มุมมอง ปัญหาที่พบบ่อย คือ การจอดรถด้านหน้าอาคาร ทำให้มุมมองของที่จอดรถไปบดบังทัศนียภาพของอาคาร โดยเฉพาะรถขนาดใหญ่และมีการจอดเป็นจำนวนมาก

4. การเตรียมพื้นที่รองรับ จากสถานที่จอด รู้จุดหมายปลายทางโดยเฉพาะกลุ่มคนเป็นจำนวนมาก เพื่อรวมตัวกันเดินทางไปยังจุดหมายปลายทาง

5. ความปลอดภัย ในเรื่องระยะเลี้ยว และระยะการมองเห็นโดยเฉพาะการเข้าออกจากที่จอดรถสู่ถนนภายนอก

6. ความสวยงานด้านภูมิทัศน์ เพื่อลดความแห้งแล้งของที่จอดรถอาจใช้การปลูกต้นไม้เข้าช่วย หรือใช้การเล่นระดับของที่จอดรถกับอาคารด้านหลังเพื่อลดการบดบัง และช่วยเสริมทัศนียภาพให้น่าดูมากขึ้น

5. ทางเรือ ประเภทของการสัญจรทางเรือ มี 2 ประเภท คือ ก. เพื่อการเดินทางติดต่อ ข. เพื่อการท่องเที่ยว

ข้อพิจารณาในการปรับปรุง

1. พาหนะที่ใช้ ข้อควรคำนึงถึง คือ เสียงและความเร็ว ส่งผลกระทบต่อชุมชนที่อยู่ริมเส้นทาง รวมถึงคลื่นที่อาจก่อให้เกิดอันตราย ทั้งจากเรือขนาดเล็กกว่า และทำลายตลิ่งได้

2. ทัศนียภาพริมน้ำ ควรมีการควบคุมทัศนียภาพริมน้ำ เช่น การควบคุมรูปแบบอาคาร ป้าย สีกิจกรรม รวมไปถึงการดูแลเรื่องระบบการระบายน้ำของชุมชนริมน้ำ

3. การจัดระเบียบการสัญจรในลำน้ำ

4. การทำเขื่อนริมน้ำ ควรระวังในเรื่องของการใช้งาน และทัศนียภาพซึ่งอาจทำให้ลดความสวยงามของทางน้ำลงได้

5. ท่าเรือ จุดขึ้นลงควรมีความสัมพันธ์และสามารถเชื่อมโยงได้กับทางสัญจรอื่น ๆ เพื่อความสะดวกในการเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางทั้งนี้ควรคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นหลัก

6. ความต่อเนื่องของการสัญจร ทางเรือกับทางเท้า และถนนควรคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะดวก รวดเร็ว มีระยะทางไม่ไกลเกินไป

7. อื่น ๆ เช่น รถไฟฟ้า รถราง รถกระเช้าลอยฟ้า รถสามล้อ รถม้า เป็นต้น

ข้อพิจารณาในการปรับปรุงที่สำคัญ คือ การกำหนดจุดจอดพาหนะประเภทต่าง ๆ ที่ควรจัดให้มีความเป็นระเบียบ ไม่ปะปนกับทางสัญจรอื่น ๆ มีสิ่งอำนวยความสะดวกพร้อม บางกรณีอาจจัดเป็นทางสัญจรพิเศษของยานพาหนะต่าง ๆ เช่น รถสามล้อ รถม้า และสิ่งสำคัญ คือ จัดรูปแบบการเชื่อมโยงกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของทางสัญจรต่าง ๆ ทั้งหมดที่ได้กล่าวมาแล้ว เพื่อความสะดวก รวดเร็วและความคล่องตัวของการเดินทาง

2.51.4 ที่หมายตา (Landmarks) คือ สิ่งที่สะดุดตามากที่สุดของเมือง บางแห่งสามารถมองเห็นได้ในระยะไกล เช่น ตึก Empire State หรือเสาอากาศสถานีวิทยุบางแห่งก็เล็กและสามารถมองเห็นได้เฉพาะในระยะใกล้ เช่น หอนาฬิกา น้ำพุ หรือรูปปั้นในสวนสาธารณะหรืออาจหมายถึง บริเวณที่มีความเป็นพิเศษ เช่น อาคารหรือสิ่งก่อสร้างที่มีความเฉพาะพิเศษ หรือมีความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรม เช่น วัด โบสถ์ เจดีย์ อาคารสูง สะพาน หอนาฬิกา อนุสาวรีย์ เสาธง รูปปั้น หรืองานประติมากรรม ทั้งนี้มีที่หมายตา จะเป็นสิ่งที่ช่วยในการกำหนดทิศทางช่วยให้คนไม่หลงทาง สามารถบ่งบอกลักษณะประจำย่านนั้นได้

ที่หมายตามิได้จำกัดเฉพาะ อาคารหรือสิ่งก่อสร้างที่เด่นหรือแปลกตาเท่านั้น แต่อาจหมายถึงพื้นที่เปิดโล่ง สวนสาธารณะ ลานอเนกประสงค์ เช่น สวนลุมพินี สนามหลวง ลานหน้าศาลากลางจังหวัด และมิได้จัดเฉพาะสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเพียงอย่างเดียวอาจหมายถึง สิ่งที่ธรรมชาติได้สร้างขึ้น เช่น ภูเขา เทือกเขา ป่า โค้งแม่น้ำ เป็นต้น

ความสำคัญของที่หมายตา

ก. เป็นสิ่งที่ช่วยกำหนดทิศทางและสามารถบ่งบอกลักษณะหรือเอกลักษณ์ประจำย่านนั้นได้

ข. เป็นศูนย์รวมกิจกรรม ที่หมายตาบางแห่งสามารถใช้ประโยชน์ของพื้นที่ได้มากกว่าเป็นตัวบ่งบอกทิศทาง เช่น ศูนย์ชุมชนของประชาชน ศูนย์กลางข่าวสารการท่องเที่ยว เป็นต้น

ข้อพิจารณาในการปรับปรุงที่หมายตา

1. การเปิดมุมมอง หรือปรับเส้นทางสัญจรไปยังที่หมายตา โดยอาศัยแนวทางการสัญจรหลักรอง หรือรวมถึงจุดหมายปลายทาง เพื่อนำมาวิเคราะห์ในการปรับเส้นทางและมุมมอง

2. การเสริมที่หมายตา ให้มีคุณค่ามากยิ่งขึ้น มีวิธีการ ดังนี้

- การควบคุมสิ่งก่อสร้าง หรือส่วนประกอบที่จะมาบดบังที่หมายตา เช่น การควบคุมอาคาร สิ่งปลูกสร้าง แนวต้นไม้ ร้านขายของ เสาไฟฟ้า สายไฟฟ้า ป้ายโฆษณา หรืออาจรวมถึงสถานที่จอดรถ ซึ่งสามารถบดบังมุมมองที่ดีของที่หมายตาได้

- เสริมที่หมายตาให้เด่นชัด และน่าสนใจมากขึ้นด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การเพิ่มฉากหลัง การเน้นกรอบของภาพ การช่วยหาแนวเพื่อนำสายตาไปสู่จุดหมายตา

- กำหนดจุดชม หรือจุดที่สามารถมองเห็นที่หมายตาได้จากระยะไกล เช่น บริเวณอาคารสูง หรือจากยอดเขามองลงมายังศูนย์กลางเมือง กำหนดพื้นที่ควบคุมก่อสร้างอาคาร เพื่อไม่ให้บดบังที่หมายตาที่กำหนดขึ้น

2.5.1.5 ขอบเขต (Edge)

ขอบเขต คือ แหล่งรวมกิจกรรม ทำหน้าที่คล้าย ๆ Landmark ผิดกันตรงที่หน้าที่ใช้สอยมากกว่ากล่าวคือ Landmark เป็นวัตถุที่สะดุดตาแต่ Node เป็นสถานที่ชุมนุมเพื่อประกอบกิจกรรมต่าง ๆ หรือ

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมายถึงบริเวณที่ผู้คนมารวมตัวกันเป็นจำนวนมาก เพื่อประกอบกิจกรรมที่คล้ายคลึงกันในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ๆ ซึ่งอาจเป็นเฉพาะช่วงเช้าของทุกวัน อาทิเช่น บริเวณตลาดนัดคลองเตย หรืออาจเป็นช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์

2.5.2 รายละเอียดองค์ประกอบภูมิทัศน์เมือง (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2531 : 1-32)

2.5.2.1 อาคารบริการนักท่องเที่ยว

ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว หรือศูนย์กลางนักท่องเที่ยว ได้แก่ อาคารที่ให้ข้อมูลต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยวต้องอยู่ในทำเลที่ตั้งที่มองเห็นได้ง่าย และอยู่ในบริเวณที่นักท่องเที่ยวผ่านเป็นจำนวนมาก โดยมากมักจะเป็นกลุ่มอาคาร โดยมีประโยชน์การใช้งานต่าง ๆ ได้แก่ ที่ทำการของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย หรือหน่วยงานทางด้านบริการการท่องเที่ยวเป็นเสมือนสำนักงานที่นักท่องเที่ยวจะมาติดต่อสอบถาม ขอแผนที่ในส่วนนี้อาจแยกเป็นที่ทำการเจ้าหน้าที่กับส่วนเก็บของซึ่งเป็นที่เก็บเอกสาร อุปกรณ์ต่าง ๆ สำหรับศูนย์บริการขนาดใหญ่ที่สมบูรณ์จะมีส่วนประกอบเพิ่มเติม เช่น

- อาจจะมีบริการที่แลกเปลี่ยนเงินสกุลต่าง ๆ สำหรับแหล่งท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติอยู่มาก
- ที่ทำการตำรวจท่องเที่ยวซึ่งอยู่ในรูปของสำนักงานเช่นกัน
- ห้องน้ำ ห้องส้วม
- บริเวณที่นั่งพักคอย ที่นัดพบ
- อื่น ๆ เช่น ห้องนิทรรศการ ห้องแสดงงานอาคารบริการนักท่องเที่ยว ซึ่งอาจเป็นอาคารเดี่ยวขนาดเล็กจนถึงกลุ่มอาคารที่มีการใช้สอยหลาย ๆ อย่าง

2.5.2.2 ศาลาที่พัก

เป็นอาคารโล่งที่มีจุดประสงค์สำหรับนักท่องเที่ยวนั่งพักคอย หรือเป็นที่พักร่มหลบแสงแดด หลบฝน หรือเป็นจุดที่มีทิวทัศน์พิเศษ ซึ่งจัดทำศาลาสำหรับให้ผู้คนนั่งเล่นพักผ่อนเป็นศาลาท่าเรือ ท่าน้ำ ศาลาคอยรถท่องเที่ยว ศาลาตรวจจุดทางเข้าอาจเป็นอาคารขนาดเล็กมีคนนั่งได้เป็นกลุ่มเล็ก 3-5 คน ซึ่งมีขนาดโดยประมาณ 3.00 X 3.00 เมตร หรือเป็นอาคารขนาดใหญ่ขึ้นมาจุคนได้มากกว่า 10 คนก็ได้ อาจมีที่นั่งถาวรประกอบอยู่กับศาลาหรือจะมีเพียงหลังคาคลุมกันแดดฝนก็ได้ ในบางโอกาสที่เหมาะสมศาลาที่พักนี้อาจจัดทำเป็นเพียงซุ้มไม้เลื้อย เพื่อช่วยกันแดดเท่านั้น

2.5.2.3 ห้องน้ำ

ห้องน้ำสำหรับบริการนักท่องเที่ยว มักจัดให้มีเพียงห้องส้วมและส่วนที่ล้างมือเท่านั้น แต่ไม่มีส่วนอาบน้ำ

2.5.2.4 เกณฑ์ในการออกแบบห้องน้ำ

ก. ที่ตั้งซึ่งไม่โดดเด่นจนเกินไปนัก รวมทั้งรูปแบบของอาคารที่ไม่เด่นสะดุดตา หรือช่วยบังซ่อนเร้นอาคารด้วยรั้วโปร่ง แนวไม้พุ่ม แนวไม้เลื้อย หรือปลูกกลุ่มต้นไม้ช่วยบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข. ควรให้มีการระบายอากาศที่ดี โปร่งโล่งได้รับแสงแดดธรรมชาติ เพื่อช่วยไม่ให้เกิดเป็นบริเวณอับชื้นเหม็น ควรคำนึงตำแหน่งประกอบกับทิศทางลมด้วย โดยอยู่ด้านใต้ลมจากบริเวณที่นั่งเล่นพักผ่อน หรือบริเวณที่มีคนรวมกลุ่มกันมาก

ค. ทางเข้าออกของห้องน้ำหญิง และชายควรแยกจากกัน ทางเข้าออกที่ดีไม่ควรเปิดโล่งเข้าไปจนถึงภายในห้องน้ำ แต่ควรมีแผงกั้นชั้นหนึ่งก่อน ควรคำนึงความปลอดภัยสำหรับผู้ใช้

ง. วัสดุอุปกรณ์ ให้มีความทนทานกับการใช้งานในที่สาธารณะ ทำความสะอาดง่าย ดูแลรักษาง่าย เช่น พื้นและผนังปูกระเบื้อง

จ. ขนาดและระยะที่พอเหมาะจะทำให้ประหยัดขนาดห้อง อาคารที่ใหญ่เกินไปก็ไม่ช่วยเพิ่มประโยชน์ใช้สอยแต่อย่างใด

ฉ. อาจจัดทำห้องเก็บของ สำหรับเก็บอุปกรณ์ทำความสะอาด เช่น ไม้กวาด ถังน้ำ น้ำยาล้างห้องน้ำ แปรงขัด เป็นต้น

ช. ห้องน้ำสาธารณะมักจะต้องมีเจ้าหน้าที่เก็บเงินและดูแลความสะอาด ซึ่งควรจัดให้มีบริเวณที่นั่งหน้าทางเข้าให้เป็นที่เป็นทาง มีโต๊ะ หรือเคาน์เตอร์พร้อมที่นั่ง

2.5.2.5 ร้านขายของ ร้านขายอาหาร เครื่องดื่ม

ร้านขายของอาจเป็นอาคารถาวรหรือเป็นซุ้มที่มีขนาดเล็กลงมา โครงสร้างเบาและไม่เป็นอาคารถาวรหรือเป็นรถเข็นก็ได้ โดยมากแล้ว เป็นการขายของเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่นักท่องเที่ยวอาจจำเป็นต้องใช้ เช่น ฟิล์มถ่ายรูป โปสการ์ด หนังสือนำเที่ยว แผนที่นำเที่ยว หรือของที่ระลึกต่าง ๆ เช่น เสื้อ หมวก ที่เขี่ยบุหรี่ เป็นต้น ส่วนร้านอาหารเครื่องดื่มก็เช่นเดียวกัน อาจมีทั้งร้านขายอาหาร ที่จัดให้มีที่นั่งให้ผู้มารับประทานอาหารหรือเป็นร้านขายอาหารว่างและขนมที่มีเพียงเก้าอี้และเคาน์เตอร์หรือให้ซื้อไปรับประทานที่อื่นก็ได้

2.5.2.6 สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

การจำแนกประเภท

ม้านั่ง โต๊ะ เก้าอี้ ที่ใช้ในงานสาธารณะ มีความแตกต่าง และจำแนกออกได้ตามลักษณะการใช้งาน ดังนี้

ก. ที่นั่งที่ใช้นั่งเพียงชั่วคราว ได้แก่ การนั่งเป็นระยะเวลาสั้น ๆ ประมาณไม่เกิน 15 นาที เช่น การนั่งรอรถประจำทาง การรอเวลานัด หรือนั่งพักระหว่างการเดินเพียงชั่วครู่ก่อนที่จะทำกิจกรรมอื่น ๆ ต่อไป ที่นั่งประเภทนี้มักใช้ในบริเวณทางเท้าในย่านการค้า บริเวณทางเข้าออกของสถานที่สำคัญบางแห่งที่มีคนเข้าออกมาก มีการรอเวลานัด บริเวณที่รอรถประจำทาง รอรถทัศนาจรหรือบริเวณที่มีที่ขายเครื่องดื่ม ในบริเวณที่มีคนสัญจรมากต้องการให้มีการผลัดเปลี่ยนในการนั่งสูง

ลักษณะของที่นั่งประเภทนี้ ไม่จำเป็นต้องให้นั่งสบายมากนัก มีข้อจำกัดในการใช้สอยเพียงในเรื่องของความสูง และขนาดความกว้างของที่นั่งเท่านั้น กล่าวคือ มีความสูงอยู่ระหว่าง 40-50 ซม. และความกว้างของที่นั่งขนาด 25 ซม. เป็นอย่างน้อย ไม่จำเป็นต้องมีพนักพิง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การออกแบบอาจจัดวางในลักษณะม้านั่งเดียว ม้านั่งยาว หรือที่นั่งที่เกิดจากการใช้สอยอื่น ๆ เช่น กะบะต้นไม้หรือกำแพงกันดินที่ทำขอบให้นั่งได้ เป็นต้น

ข. ที่นั่งแบบนั่งเพื่อความผ่อนคลาย ได้แก่ การนั่งพักเหนื่อย หรือคลายความเครียด เช่น ที่นั่งในสวนสาธารณะ ที่นั่งในบริเวณทางเท้าที่มีคนไม่พลุกพล่านนัก ซึ่งอาจเป็นย่านธุรกิจ ย่านพักอาศัย หรือในย่านการค้าที่มีการจัดบริเวณนั่งพักผ่อน แยกต่างหากจากทางสัญจร

ลักษณะของที่นั่งประเภทนี้จำเป็นต้องคำนึงถึงความสบายในการนั่ง ควรมีพนักพิงมีที่นั่งและพนักลาดเอียงได้ตามสรีระ อาจเป็นม้านั่งเดียว หรือม้านั่งยาวก็ได้ แต่แบบเดี่ยว ๆ ไม่ค่อยพบนักในที่สาธารณะ ต้องการความเป็นส่วนตัวในลักษณะของการไม่โดดเดี่ยวจากคนอื่น ๆ บางครั้งที่นั่งแบบผ่อนคลาย อาจเป็นที่นั่งที่ติดอยู่กับโครงสร้างอื่น ๆ ก็ได้ เช่น กำแพงกันดิน ด้านหลังป้ายขนาดใหญ่ โดยทำโครงสร้างของที่นั่งต่อเนื่องเชื่อมเข้ากับโครงสร้างนั้น ๆ

ค. โต๊ะและเก้าอี้ เป็นลักษณะของการนั่งแบบที่ต้องการใช้โต๊ะด้วย เช่น โต๊ะ เก้าอี้ในบริเวณรับประทานอาหารอย่างไม่เป็นทางการ โต๊ะ เก้าอี้ที่ใช้ในบริเวณพักคอยของบุคคลที่มาเป็นกลุ่มและมีของที่ต้องการมีที่วาง หรือโต๊ะ เก้าอี้ในบริเวณพักผ่อนที่ต้องการมีการเล่นเกมส์เล็ก ๆ น้อย ๆ

ความแตกต่างของโต๊ะและเก้าอี้ที่ใช้ในการรับประทานอาหาร กับโต๊ะและเก้าอี้ที่ใช้ในการพักคอย คุยหรือเล่นเกมส์ ได้แก่ ระยะห่างระหว่างความสูงที่นั่งและโต๊ะแตกต่างกัน สำหรับโต๊ะที่ใช้ในการรับประทานอาหารจะมีความสูงมากกว่าโต๊ะแบบอื่น ๆ เก้าอี้ที่ใช้กับโต๊ะเหล่านี้อาจเป็นแบบมีพนักพิงหรือไม่ก็ได้ แต่ไม่จำเป็นต้องให้นั่งสบายเท่าเก้าอี้พักผ่อนแบบผ่อนคลาย การจัดวางโต๊ะ เก้าอี้มักจัดวางในลักษณะวางเป็นกลุ่มหลาย ๆ ชุดในบริเวณเดียวกัน

2.5.2.7 เกณฑ์ในการออกแบบสิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการออกแบบม้านั่ง และโต๊ะ เก้าอี้เหมือนเกณฑ์การออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะทั่ว ๆ ไป กล่าวคือ ตรงตามการใช้สอยมีความทนทานต่อการใช้สอยและสภาพอากาศ และมีสภาพที่กลมกลืนกับภูมิทัศน์โดยรอบ หากเป็นไปได้ควรใช้วัสดุที่เป็นวัสดุพื้นเมือง

ก. การกำหนดตำแหน่ง ดังได้กล่าวมาบ้างแล้วในการจำแนกประเภทของม้านั่ง โต๊ะ และเก้าอี้ ว่าประเภทไหนใช้เพื่อประโยชน์ใด และจะอยู่ในสถานที่ใดบ้าง นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว สิ่งที่จะต้องระมัดระวังในการกำหนดตำแหน่ง คือ จะต้องไม่ให้ที่นั่งนั้น ๆ กีดขวางเส้นทางการสัญจรของผู้อื่น โดยจะต้องทำการตรวจสอบทิศทางการเดินทางของคนในบริเวณนั้นว่า ใช้เดินไปที่ใดบ้าง และมีขอบเขตการเดินนั้น คือ บริเวณที่จะใช้ตั้งสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่นั่งโต๊ะและเก้าอี้ได้ที่นั่งแบบผ่อนคลายจำเป็นต้องเว้นระยะห่างจากขอบเขตของการสัญจรออกมาประมาณ 1.50 เมตร เป็นอย่างน้อย แต่ให้หันหน้าสู่เส้นทางสัญจรนั้น เพื่อความรู้สึกเป็นส่วนตัว แยกออกจากบริเวณที่มีกิจกรรมที่เคลื่อนที่อันจะนำไปสู่ความรู้สึกผ่อนคลาย

การจัดที่นั่งและโต๊ะเก้าอี้เหล่านี้ จะต้องไม่บังระยะมองของผู้ที่เข้าถึงหรือผู้ผ่านไปมาที่จะมองเห็นภาพที่น่าสนใจในบริเวณ และจะต้องไม่ดูเด่นเป็นเป้าสายตาสำหรับผู้คนในบริเวณอื่น ๆ อีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บริเวณที่เป็นที่นั่ง โต๊ะ และเก้าอี้เหล่านี้มีความสัมพันธ์กับสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น ถังขยะ ที่ดื่มน้ำ ร้านขายเครื่องดื่ม หรือสิ่งที่รอคอย เช่น ทางเข้าออก สถานที่จอดรถ ดังนั้น การคำนึงถึงระยะห่างจากสิ่งเหล่านี้ เป็นเรื่องที่สำคัญที่ควรคำนึงถึงด้วย

ในการเตรียมการวางตำแหน่งควรพิจารณาว่าการนั่งในบริเวณนั้น มีความต้องการในเรื่องไหนอย่างไรบ้าง ก็จัดวางตำแหน่งให้เหมาะสมตามความต้องการ เช่น ในการนั่งรอควรมองเห็นสิ่งที่กำลังรอคอยในทันทีที่สิ่งนั้นปรากฏในบริเวณนั้น ไม่ควรมีอุปสรรคในการมองเห็นในตำแหน่งดังกล่าว และให้อยู่ในระยะและสภาพที่สามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว

ในกรณีที่เป็นสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ถังขยะที่เป็นสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ถังขยะที่ดื่มน้ำ ควรอยู่ใกล้ขนาดที่สามารถเดินถึงไม่เกิน 7-10 เมตร และให้สามารถมองเห็นสิ่งอำนวยความสะดวกนั้น ๆ ได้ชัดเจน ไม่จำเป็นต้องค้นหา หรือสอบถาม

ข. การจัดวางระยะห่าง ระยะห่างของการนั่ง มีผลต่อสภาพการผ่อนคลาย และปฏิกิริยาทางการสมาคมของผู้นั่ง กล่าวคือ มนุษย์มีระยะโดยรอบตัวอยู่ระยะหนึ่ง ซึ่งหากมีผู้อื่นล่วงล้ำเข้ามาในระยะนี้ จะมีปฏิกิริยาตอบสนองอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น รู้สึกอึดอัด รู้สึกต้องการหนี รู้สึกว่าควรจะทักทายตามสภาพการณ์และความรู้จัก หรือไม่รู้จักของบุคคลทั้งสอง

อย่างไรก็ดี ในที่สาธารณะในสภาพการณ์โดยรวมระยะห่างระหว่างบุคคลที่จะเกิดความเป็นส่วนตัว น่าจะเป็นระยะ 0.40 ม. ขึ้นไปทางด้านข้าง หากระยะใกล้กว่านี้จะเป็นระยะส่งเสริมให้มีการสังสรรค์พูดคุยกัน ดังนั้น การจัดระยะห่างของเก้าอี้ในที่สาธารณะในบริเวณที่เหมาะสม ในลักษณะที่จะเป็นส่วนตัวก็ได้ สังสรรค์กันก็ได้ จะเป็น 40 ซม. หากเป็นบริเวณที่คาดว่าจะเกิดการสังสรรค์เป็นกลุ่มอาจจัดให้ใกล้กว่าระยะนี้ก็ได้

ค. ลักษณะการจัดวางและการจัดสภาพแวดล้อม

ลักษณะการจัดวางม้านั่งเป็นมุมฉาก หรือเป็นลักษณะโค้งเข้าเป็นลักษณะที่ส่งเสริมให้เกิดการพูดคุยสังสรรค์กันมากกว่าการจัดในแนวตรง หรือโค้งออก

- การจัดในแนวตรง หากมีระยะห่างมากกว่าระยะสังสรรค์จะเป็นการนั่งในลักษณะนั่งเดียว แต่หากห่างกันในระยะประมาณ 40 ซม. เป็นระยะที่อาจเกิดการสังสรรค์ได้ หรือส่วนตัวได้ แต่ระยะใกล้กว่า 30 ซม. จะเป็นระยะที่เกิดการสังสรรค์ การสังสรรค์โดยการจัดที่นั่งในแนวตรงจะส่งเสริมให้มีการพูดคุยระหว่างบุคคล 2 คนเท่านั้น หากเป็นกลุ่มใหญ่บุคคลที่เหลือจำเป็นต้องยืน

- การจัดที่นั่งในแนวโค้งออก สนับสนุนให้เกิดความเป็นส่วนตัวมากกว่าแบบอื่น ๆ นอกจากนี้ความเป็นส่วนตัวยังอาจเกิดขึ้นได้ จากการมีขอบเขตในลักษณะปิดล้อม เช่น มุมที่เว้าเข้ามาจากแนวทางเดินมุมที่เกิดจากระยะต้นไม้ เป็นต้น

อย่างไรก็ดี สำหรับที่สาธารณะที่มีคนพลุกพล่านการจัดระยะห่างระหว่างที่นั่งได้พอเหมาะก็มีส่วนช่วยให้เกิดความเป็นส่วนตัวได้เพียงพอ ดังนั้น การจัดระยะห่างและการจัดวางที่นั่งจะขึ้นอยู่กับพฤติกรรมที่จะเกิดในบริเวณนั้น คนต้องการเป็นส่วนตัว หรือต้องการพูดคุยเป็นกลุ่ม หรือทั้งสองอย่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.2.8 ป้าย

หน้าที่หลักของป้าย คือ การสื่อสารข้อมูล ซึ่งข้อมูลดังกล่าวอาจเป็นเรื่องราวเป็นป้ายชี้ทาง ป้ายบอกกฎเกณฑ์หรืออื่น ๆ ที่คนใช้บริเวณหรือสัญจรไปมาควรรู้

ป้ายสามารถจำแนกออกได้เป็นหลายประเภท ได้แก่ ป้ายบอกสถานที่ (Identification Sign) ป้ายบอกทิศทาง (Directional Sign) ป้ายบอกกฎข้อบังคับ (Regulation Sign) ป้ายข้อมูล (Demonstration Sign) ซึ่งปัจจุบันป้ายเหล่านี้มักอยู่ในลักษณะต่างคนต่างทำ ทำให้ป้ายต่าง ๆ มักมีความหลากหลายและกระจัดกระจาย โดยทั่วไปเพื่อความเป็นระเบียบและความชัดแจ้งในการสื่อสาร ป้ายเหล่านี้ควรมีการจัดวางอย่างเป็นระบบ ป้ายที่อยู่ในบริเวณใกล้ ๆ กันอาจรวมใช้โครงสร้างเดียวกันก็ได้ ก็จะเกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยแก่สถานที่ หรืออาจใช้โครงสร้างอื่น ๆ ในการติดป้ายข้อมูลเหล่านี้ก็ได้ เช่น เสาไฟฟ้า เป็นต้น

2.5.2.9 เกณฑ์ในการออกแบบป้าย

ในการออกแบบป้ายต่าง ๆ ในที่สาธารณะมีเกณฑ์ต่าง ๆ ที่จะต้องพิจารณาหลายประการ ได้แก่

ก. ความชัดเจน ได้แก่ การที่ป้ายนั้นมีลักษณะที่เห็นง่าย อ่านออกได้ง่ายตามระยะการมองที่ต้องการ ความชัดเจนนี้จะขึ้นอยู่กับขนาด สี ความสูง และฉากหลังของป้ายรวมทั้งขนาดของตัวอักษรด้วย

- ในเรื่องขนาดของป้าย สำหรับป้ายบางชนิดจะมีขนาดและสีมาตรฐานอยู่ เช่น ป้ายจราจร ส่วนป้ายให้ข้อมูลลักษณะอื่น มักกำหนดขนาดเอาตามใจชอบ ได้มีผู้ทำการทดลองในเรื่องการเปรียบเทียบขนาดของป้ายสีขาวกับระยะทางที่จะมองเห็นอย่างเด่นชัดได้ข้อมูล ดังนี้

ระยะทาง 14 เมตร ขนาด 1.5 ตารางเมตร

ระยะทาง 23 เมตร ขนาด 1.5 ตารางเมตร

ระยะทาง 32 เมตร ขนาด 2.7 ตารางเมตร

ระยะทาง 45 เมตร ขนาด 4.7 ตารางเมตร

ข้อมูลนี้ อาจนำมาใช้ในการกำหนดขนาดต่ำสุดของป้าย โดยใช้ระยะทางที่ต้องการให้มองเห็นเป็นตัวกำหนด

- ในด้านสีของป้ายพบว่า ป้ายสีเหลืองเป็นสีที่เห็นชัดเจนที่สุด จึงมักถูกใช้เป็นสีสำหรับบอกกฎข้อบังคับต่าง ๆ สีที่มีความชัดเจนและดึงดูดความสนใจได้น้อยที่สุด คือ สีเทา นอกจากนั้นความตัดกันระหว่างรูปลักษณ์ หรือตัวอักษรกับสีพื้นของป้ายก็มีความสำคัญด้วย

- ความสูงของป้าย ป้ายควรจะอยู่ในระดับสายตา หรือเหนือระดับสายตาของมนุษย์ ป้ายที่อยู่ในบริเวณที่คนเดินผ่านโดยทั่วไป มักมีความสูง 1.07-1.20 เมตร จากพื้นถึงระดับขอบล่างของป้าย แต่หากบริเวณนั้นเป็นที่โล่ง ป้ายอาจมีระดับต่ำกว่าสายตาได้

ในบางกรณีมีการใช้ป้ายในระดับเตี้ย เพื่อลดการบังสายตา มักใช้ในป้ายประเภทข้อมูล ป้ายบอกทิศทาง และป้ายบอกสถานที่ การใช้ป้ายระดับเตี้ยไม่ค่อยนิยมใช้เป็นป้ายข้อบังคับ ในกรณีที่ใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ป้ายระดับเตี้ยควรแน่ใจว่าได้ทิ้งบริเวณโล่งหน้าป้ายห่างจากบริเวณทางสัญจรพอที่ผู้ที่เดินผ่านไปมาสังเกตเห็นได้ โดยไม่ผ่านเลยไป

- ฉากหลังของป้ายก็มีความสำคัญด้วย ในแง่ที่ว่าหากฉากหลังมีความสับสนวุ่นวาย หรือมีป้ายมากมายหลายอันอยู่ในบริเวณ ก็มีแนวโน้มว่าป้ายเหล่านั้นจะลดความชัดเจนลงไป หรือหากด้านหลังป้ายมีสิ่งประกอบถนนในขนาดและรูปร่างใกล้เคียงหลาย ๆ อันก็ทำให้ป้ายนั้นขาดความชัดเจนลงไปเช่นเดียวกัน

ข. ตำแหน่งของป้าย การติดตั้งป้ายควรคำนึงตำแหน่งว่าข่าวสารนั้น ๆ ต้องการสื่อสารให้ผู้ใดในขณะที่ผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งใด หรือจากป้ายนั้นควรมองเห็นภาพอะไรบ้าง ในกรณีที่เป็นป้ายแสดงข้อมูล และตำแหน่งของป้ายควรจัดระยะและระเบียบไม่ให้กีดขวางทางสัญจร เป็นอุปสรรคต่อผู้ที่ผ่านไปมา

ค. ความสวยงาม ตัวป้ายควรมีลักษณะเรียบเห็นตัวอักษร หรือรูปลักษณ์เด่นชัด แต่โครงสร้างของป้าย อาจทำรายละเอียดให้แสดงถึงลักษณะวัฒนธรรมของสถานที่ก็ได้

ง. เกณฑ์อื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมานี้แล้วยังมีเกณฑ์อื่น ๆ โดยทั่วไปอีก เช่น ความแข็งแรง ความคงทนต่อสภาพอากาศ และไม่ควรมีความขัดแย้งกับสภาพแวดล้อมโดยรอบ

2.5.3 การวางแผนการจัดระเบียบภูมิทัศน์เมือง

ดังที่ได้กล่าวในตอนต้นแล้วว่า ปัจจุบันป้ายที่ติดตามสถานที่สาธารณะต่าง ๆ ในเมืองมักมีผู้รับผิดชอบในการติดตั้งหลายหน่วยงาน จึงควรมีการวางแผนการจัดระเบียบป้ายก็เป็นสิ่งที่น่าจะกระทำเพื่อให้ได้ทราบว่าควรทำป้ายอะไร ติดตั้งที่ตำแหน่งใดบ้าง

การวางแผนการจัดระบบป้าย ประกอบด้วย

1. การเก็บข้อมูล ได้แก่ การพิจารณาว่าในบริเวณที่กำลังวางแผนอยู่นั้น มีความต้องการในด้านข้อมูลในจุดใดบ้าง ทำการรวบรวมกำหนดลงในผัง

2. กำหนดรูปแบบ ข้อกำหนด ข้อความ และรูปลักษณ์ที่จะปรากฏในป้ายแต่ละชุด

3. ทำการออกแบบแผ่นป้าย การติดตั้งพร้อมระบุตำแหน่งที่แน่นอนของป้ายลงในผัง

2.5.3.1 การใช้รูปลักษณ์ในแผ่นป้ายแทนตัวอักษร

บางครั้งการใช้ตัวอักษรเขียนลงแผ่นป้าย อาจมีข้อเสียเปรียบอยู่หลายประการ เช่น มีข้อความยาวทำให้ต้องใช้ป้ายขนาดใหญ่ อ่านยากหรืออ่านได้เฉพาะผู้ใช้ภาษานั้น ๆ การใช้รูปสัญลักษณ์แทนจึงมักได้ความหมายชัดเจนได้ โดยที่ได้ขนาดป้ายกะทัดรัดมีรูปแบบที่ดูสวยงาม

รูปสัญลักษณ์ที่ใช้ในแผ่นป้ายนี้ควรมีเส้นชัดเจน สื่อความหมายได้ในลักษณะสากลและควรมีขนาดใหญ่พอที่จะเห็นได้ชัดเจน

1. ซุ้มโฆษณา (Kiosk)

ซุ้มประชาสัมพันธ์ หรือซุ้มติดประกาศโฆษณาต่าง ๆ หมายถึง สิ่งก่อสร้างที่จัดทำขึ้นเพื่อการสื่อสาร การให้ข้อมูลต่าง ๆ ทั้งสำหรับผู้สัญจรโดยทางรถยนต์และผู้สัญจรด้วยทางเท้า ถ้าเป็น

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซุ้มที่ต้องการให้มองเห็นจากรถยนต์จำเป็นต้องมีขนาดใหญ่และมีความสูงขึ้นให้มองเห็นได้ชัดเจนจากระยะไกล และในระหว่างที่มีการเคลื่อนที่มีประโยชน์ในท้องถิ่นเองด้วย ส่วนข้อมูลที่ให้มักได้แก่ การโฆษณาประชาสัมพันธ์ถึงกิจกรรรมการแสดงละคร การแสดงดนตรี นิทรรศการการประกวดซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่มีการหมุนเวียนกันไป หรือในบางเวลาอาจเป็นการประชาสัมพันธ์สำหรับการรณรงค์ต่าง ๆ การหาเสียงเลือกตั้ง รวมทั้งอาจเป็นการโฆษณาสินค้าก็ได้ เป็นต้น

2.5.3.2 เกณฑ์ในการออกแบบซุ้มโฆษณา

ซุ้มโฆษณา สำหรับการสื่อสารชั่วคราวบางชนิดหรือในบางบริเวณ อาจมีการให้แสงสว่างติดประกอบอยู่ด้วยก็ได้ โดยเป็นการใช้ไฟฟ้าส่องจากภายนอกหรือแสงไฟจากภายในป้ายประชาสัมพันธ์ซึ่งเป็นแผ่นพลาสติก

ก. ซุ้มโฆษณามักจะยึดติดอยู่กับที่เคลื่อนย้ายไม่ได้และอาจเป็นสิ่งก่อสร้างลอยตัวอยู่ประกอบกันหลายจุดเป็นกลุ่ม 2-3 ซุ้ม หรือประกอบอยู่กับส่วนของอาคารก็ได้

ข. ตำแหน่งของซุ้มนี้ควรอยู่ในจุดบริเวณที่มีผู้คนผ่านไปมาเป็นจำนวนมาก เช่น บริเวณทางเข้าด้านหน้าอาคาร ที่มีความสำคัญเป็นที่รวมผู้คน บริเวณจุดทางร่วมทางแยก เป็นต้น

2.5.3.3 ถังขยะและถังรองรับขยะมูลฝอย

ถังขยะ และถังรองรับขยะมูลฝอยเป็นสิ่งหนึ่งในส่วนประกอบภูมิทัศน์เมืองที่จำเป็นจะต้องมี เพื่อช่วยในการเก็บรวบรวมสิ่งปฏิกูล หรือสิ่งเหลือใช้จากการใช้งานของคนในเมือง ยิ่งบริเวณที่มีคนเข้าไปใช้มากยิ่งจำเป็นต้องมี โดยต้องมีการคำนึงถึงรูปแบบและลักษณะให้เหมาะสมในแต่ละบริเวณนั้นด้วย

2.5.3.4 เกณฑ์ในการออกแบบถังขยะ

ก. ควรจะมีรูปแบบที่กลมกลืนเป็นส่วนหนึ่งของทางเดินหรือบริเวณและเป็นส่วนประดับทางเดินเท้าให้ดูสวยงาม ไม่ใช่ก่อให้เกิดความไม่น่าดู ถึงแม้ถังขยะเป็นสิ่งที่ต้องเห็นได้ชัดเจน แต่ก็มิได้หมายความว่าให้โดดเด่นออกมาจนกลายเป็นจุดเด่น หรือจุดสนใจของบริเวณจนเกินไป ถ้าสามารถที่จะรวมถังขยะเข้าได้กับสิ่งประกอบภูมิทัศน์อื่น ๆ (Site Furniture) ได้ก็จะทำให้เกิดการใช้งานหลากหลายชนิด (Multi-Purpose) ได้

ข. ตำแหน่งและจำนวนของถังขยะ จะมีความสัมพันธ์ที่เป็นสัดส่วนกัน เช่น ในบริเวณทางเดินจะมีน้อยกว่าในบริเวณปิกนิก และการจัดวางต้องไม่เกะกะกีดขวางการจราจร

ค. ถังขยะมีหลายลักษณะ หลายรูปแบบ แล้วแต่การเลือกมาใช้ แต่สิ่งที่จะต้องคำนึงถึง คือ ความสะดวกในการใช้ ความแข็งแรงทนทาน ความสะดวกในการดูแลรักษา และเก็บขยะรวมไปจนถึงความสะอาดเรียบร้อยและสวยงาม

ง. ที่ตั้งของถังขยะ ควรอยู่ในตำแหน่งที่มีคนใช้งานมาก เช่น บริเวณที่จัดมีที่นั่งเป็นกลุ่ม หรือบริเวณที่มีการยืนรอเข้าแถวกัน หรือบริเวณแนวทางเดินหลักที่มีคนผ่านไปมาเป็นจำนวนมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จ. ขนาดของถังขยะ ในบริเวณทั่วไปแล้วไม่จำเป็นต้องมีขนาดใหญ่นัก สิ่งที่จะช่วยกำหนดขนาดได้แก่ความถี่ของช่วงเวลาที่มีการเก็บขยะนำไปทิ้ง

ฉ. ความสูงที่พอเหมาะ สำหรับการทิ้งขยะอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 เมตร

ช. ถังขยะควรมีฝาปิด ถ้าเป็นไปได้ถังขยะที่มีฝาปิดอยู่ จะช่วยไม่ให้ลมพัดขยะปลิวกระจัดกระจาย กันมิให้สุนัขมาคุ้ยและน้ำฝนไม่ตกลงไปขังเฉอะแฉะอยู่ภายใน

ซ. วัสดุมีได้หลายชนิด โดยคำนึงถึงความทนทานต่อสภาพดินฟ้าอากาศกลางแจ้ง ความทนทานต่อการใช้งานในที่สาธารณะ เช่น ไม้ อลูมิเนียม เหล็ก ไฟเบอร์กลาส คอนกรีต โดยคำนึงถึงรูปแบบ สีสันและวัสดุที่กลมกลืนกันกับส่วนประกอบอื่นของบริเวณนั้น ๆ อัน หมายถึง ม้านั่ง รั้ว กำแพง วัสดุพื้น เป็นต้น

2.5.3.5 กะบะต้นไม้ กระถางต้นไม้

กะบะต้นไม้ คือ ภาชนะสำหรับดินเพื่อปลูกต้นไม้อาจเป็นกะบะถาวรที่ก่อสร้างลงกับที่ เช่น ก่ออิฐ ก่อหินหล่อคอนกรีต หรือเป็นกะบะชั่วคราว

2.5.3.6 เกณฑ์ในการออกแบบกระถางต้นไม้

ก. กะบะต้นไม้นี้จะต้องจัดรูระบายน้ำเอาไว้ สำหรับการระบายน้ำภายหลังการรดน้ำ หรือภายหลังฝนตก โดยใส่กรวดหรืออิฐหักไว้โดยรอบรูระบายน้ำนั้นมิให้ดินลงไปอุดตัน แต่ถ้าเป็นกะบะถาวรที่สร้างลงกับพื้นดินก็อาจระบายลงสู่พื้นดินด้านล่างเลยก็ได้

ข. ตำแหน่งกะบะต้นไม้ควรตั้งอยู่ลอยตัว โดยให้บริเวณโดยรอบสามารถกวาดทำความสะอาดได้ง่าย ไม่ให้เป็นซอกที่จะสะสมขยะหรือผง

ค. ความสูงของกะบะต้นไม้ โดยทั่วไปจะไม่เกิน 0.80 เมตร แต่ทั้งนี้ความสูงจะขึ้นอยู่กับการใช้งานอื่นประกอบด้วย เช่น กะบะต้นไม้ที่จัดทำเป็นม้านั่งจะต้องพิจารณาอย่างอื่น ๆ ประกอบ

ง. ความลึกของชั้นดินในกะบะ สำหรับการปลูกต้นไม้มีความแตกต่างไปตามประเภทต้นไม้จะใช้ ถ้าเป็นไม้กิ่งก้านควรมีความลึกของชั้นดินไม่ต่ำกว่า 0.60 เมตร ถ้าเป็นไม้พุ่มและไม้คลุมดินควรมีความลึกของชั้นดินไม่ต่ำกว่า 0.30 เมตร เกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นนั้นเป็นเกณฑ์ต่ำ ซึ่งถ้าสามารถออกแบบให้มีความลึกของดินมากขึ้น ต้นไม้ก็จะเจริญงอกงามได้ดีขึ้น

2.5.3.7 ที่ดื่มน้ำ

ที่ดื่มน้ำเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกอีกชนิดหนึ่งที่ควรเตรียมไว้ให้ผู้สัญจรไปมาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเมืองที่อากาศร้อน แต่อาจมีข้อจำกัดในเรื่องความสะอาดของน้ำประปาที่ผลิตได้ ควรได้รับการตรวจสอบในเรื่องคุณภาพน้ำอย่างสม่ำเสมอ ตำแหน่งของที่ดื่มน้ำมักจะต้องมีในบริเวณที่มีผู้คนผ่านไปมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.3.8 เกณฑ์ในการออกแบบที่ดื่มน้ำ

เกณฑ์ที่สำคัญของที่ดื่มน้ำสาธารณะ คือ เรื่องของขนาด ความแข็งแรง และความง่ายต่อการรักษาความสะอาดของตัวที่ดื่มน้ำเอง และบริเวณโดยรอบ

- ขนาดควรมีความสูงพอเหมาะกับขนาดของผู้ใหญ่และเด็กมีที่จับยึดที่แข็งแรง

- ภายในภาชนะที่เป็นที่รองรับน้ำควรมีลักษณะที่ลื่นลาดเอียงมาก เพื่อให้ระบายน้ำได้เร็ว ป้องกันการเกิดตะไคร่ และหากเป็นไปได้ที่ดื่มน้ำไม่ควรอยู่ใต้ร่มไม้ในลักษณะที่ใบไม้จะร่วงลงไปอุดการระบายน้ำ เป็นเหตุให้เกิดความสกปรกไม่น่าดูและเกิดตะไคร่

- บริเวณรอบที่ดื่มน้ำ ควรมีการคาดผิวและมีการระบายน้ำลงท่อระบายน้ำได้ดี เนื่องจากบริเวณดังกล่าวมักมีน้ำไหลลงเกิดความเฉอะแฉะ หากได้คาดคิดและมีการระบายน้ำจะแห้งเร็วและรักษาความสะอาดได้ง่าย

- ควรมีถังขยะอยู่ใกล้บริเวณที่ดื่มน้ำ เพื่อป้องกันการที่จะมีผู้ใช้ที่รองรับน้ำเป็นที่ทิ้งขยะด้วย

2.5.3.9 รั้วกำแพง และเสากันการจราจร

ก. รั้วสำหรับคนเดิน รั้วหรือราว หมายถึง ที่กั้นแนวระหว่างถนนกับทางเดิน หรือกั้นมิให้คนเดินเข้าไปในบริเวณที่ไม่ต้องการ เช่น ห้ามคนข้ามถนนบริเวณใกล้สี่แยก ใกล้สะพานทางโค้ง ทางขึ้นลงเนิน หรือใช้บนเกาะกลางถนน เพื่อกันมิให้คนข้ามบริเวณนั้น

ข. รั้วสำหรับรถยนต์ ใช้สำหรับเป็นแนวเพื่อความปลอดภัย สำหรับการขับขี่ยวดยานในบริเวณที่อาจเกิดอันตราย เช่น บริเวณทางโค้ง บริเวณที่มีความลาดชันมาก หรือบริเวณกลางถนนที่ไม่มีเกาะกลาง หรือใช้เพื่อแสดงขอบเขตของการจอดรถยนต์มิให้ออกนอกบริเวณที่ต้องการ

ค. เสากั้นการจราจร (Bollard) หมายถึง เสาที่แสดงขอบเขตของการสัญจร เช่น แยกการสัญจรทางรถยนต์ ได้แก่ ถนน ที่จอดรถ ออกจากบริเวณทางเท้า เป็นเสาตั้งห่างกันเป็นระยะแทนการใช้รั้วกั้น เพื่อให้คนเดินผ่านได้ และเพื่อให้มีความรู้สึกที่ต่อเนื่องไม่ตัดขาดพื้นที่กันออกไปเหมือนการใช้รั้วหรือกำแพง หรืออาจเป็นการแบ่งแยกพื้นที่ เพื่อไม่ให้จักรยานเข้าไปรบกวนกับการเดินเท้าก็ได้ ในบางครั้งแทนการใช้เสาแสดงอาณาเขต อาจเป็นการใช้กะบะต้นไม้ กระถางต้นไม้ หรือปลูกไม้ยืนต้นลงไปเป็นระยะ ๆ ก็ได้ เช่นกัน

1. วัสดุ เช่น ไม้ เหล็กทาสี หรือคอนกรีตที่จัดทำต่าง ๆ ให้ยึดติดกับพื้นอย่างแน่นหนา โดยเฉพาะถ้าใช้เพื่อกันเขตแนวรถยนต์ ควรมีความมั่นคงแข็งแรงและให้แลดูหนักแน่น ถ้าจะอยู่ในตำแหน่งที่คนเดินผ่านอยู่เสมอ ควรเป็นวัสดุที่ผิวเรียบไม่ขรุขระหรือหยาบเกินไป ไม่มีมุมแหลมคมที่จะเป็นอันตรายได้

2. ขนาด ความสูง ถ้าจะให้กั้นแสดงแนวสำหรับผู้ขับขี่ยวดยานควรมีความสูงไม่น้อยกว่า 0.80 เมตร จึงจะสามารถมองเห็นได้ชัดเจนจากภายในรถยนต์ นอกจากนั้นบางครั้งยังมีการใช้เสาแสดงอาณาเขตนี้ประกอบกัน ไฟให้แสงสว่างหรือป้ายบอกสัญญาณจราจร หรือใช้เป็นที่นั่งได้ด้วย ดังนั้น ความสูงจึงขึ้นอยู่กับการใช้งานอื่นประกอบด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ระยะห่าง ถ้าต้องการกั้นมิให้รถยนต์แล่นผ่านเข้าไปได้ ควรตั้งวางห่างกันอย่างน้อย 1.30 เมตร ถ้าต้องการมิให้จักรยาน จักรยานยนต์ผ่านเข้าไปได้ ควรตั้งห่างกันอย่างน้อย 0.60 เมตร หรือในบางครั้งอาจออกแบบห่วง หรือตะขอเตรียมสำหรับการใช้โซ่หรือเชือกอีกทีหนึ่ง เพื่อช่วยกั้นบริเวณในโอกาสที่ต้องการเป็นครั้งคราวไป

4. การใช้งาน เสาแสดงอาณาเขตที่ใช้ชั่วคราวอาจทำได้ 2 แบบ คือ แบบเคลื่อนย้ายได้ โดยทำพลาสติกคล้ายที่แสดงแนวของตำรวจจราจร แต่แบบความเข้าใจผิดและเสาหายไปได้ เสาอีกแบบหนึ่ง คือ แบบที่ถอดออกได้ โดยจัดทำส่วนที่ยึดไว้กับพื้นตรงตำแหน่งที่ต้องการตั้งเสาและนำมาติดตั้งโดยการยึดด้วยน๊อตหรือสกรู

2.5.3.10 บ่อน้ำ สระน้ำ น้ำตก

น้ำที่ใช้สำหรับภูมิทัศน์เมืองที่มนุษย์ขุดสร้างทำขึ้นมิใช่เป็นบ่อน้ำ สระน้ำธรรมชาตินี้มักจะเป็นการใช้ในลักษณะที่เพิ่มเกิดสวยงามเพิ่มความสนใจและคุณค่าทางด้านการมองเห็นมากกว่าจะเพื่อประโยชน์ใช้สอยอื่น เช่น เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เนื่องจากประเทศไทยอยู่ในเขตอากาศร้อน บ่อน้ำ น้ำพุ น้ำตก จึงเป็นสิ่งที่ช่วยเพิ่มความชุ่มชื้นให้กับอากาศผ่อนคลายความแห้งแล้งของสภาพอากาศในเมือง ทำให้บรรยากาศของบริเวณดูร่มเย็นขึ้นได้ จึงเกิดประโยชน์เสริมกับความสวยงามขึ้นไปได้อีกประการหนึ่ง

2.5.3.11 เกณฑ์การออกแบบบ่อน้ำ สระน้ำ

ก. น้ำก่อให้เกิดบรรยากาศ อารมณ์และความรู้สึกได้ต่าง ๆ กัน มีทั้งน้ำนิ่งซึ่งเป็นเสมือนแผ่นกระจกสะท้อนเงา ซึ่งควรเป็นผืนน้ำที่มีพื้นกันบ่อเป็นสีเข้ม เพื่อมิให้สะท้อนแสงไม่มีพืชน้ำคลุม หรือน้ำที่เคลื่อนไหวในรูปแบบของน้ำพุ แบบของคลื่น น้ำตก ซึ่งก่อให้เกิดการเคลื่อนไหวเกิดเสียงซึ่งทำให้เป็นจุดสนใจของนักท่องเที่ยวและชาวเมืองเองด้วย

ข. ความลึกของบ่อน้ำ ในเมืองควรคำนึงถึงความปลอดภัยของเด็กที่อาจตกลงไปเป็นอันตรายได้ โดยควรลึกเท่าที่จำเป็นเท่านั้น หรืออาจมีรั้วราวกันตกหรือส่วนที่ออกแบบกันมิให้เด็กมาเล่นใกล้ขอบบ่อได้

ค. บ่อน้ำในเมือง โดยทั่วไปมักจะเป็นบ่อคาดพื้นและผิวมีระบบกรอง มีระบบน้ำไหลหมุนเวียนเพื่อมิให้น้ำเน่า ถ้ามีน้ำตก น้ำพุ ก็จำเป็นจะต้องมีกั้นน้ำประกอบด้วย อย่างไรก็ตามถึงจะมีระบบกรองที่ดี แต่ก็ต้องมีกำลังการดูแลรักษาประกอบด้วย ทั้งนี้เพราะประชาชนอาจทิ้งขยะ หรือใบไม้เศษผงปลิวร่วงหล่นลงไปจะทำให้ระบบกรองอุดตันหรือน้ำเน่าได้ ดังนั้น เมื่อกำหนดให้มีบ่อน้ำอยู่จะต้องเตรียมการดูแลรักษาไว้ด้วย

ง. การระบายน้ำจากบ่อ และการทำความสะอาดบ่อ บ่อน้ำขนาดเล็กอาจใช้วิธีกาลักน้ำ หรือสูบน้ำออกในการระบายน้ำออกจากบ่อให้แห้ง เพื่อล้างทำความสะอาด แต่ถ้าเป็นบ่อขนาดใหญ่ควรต่อท่อระบายน้ำใกล้บริเวณก้นบ่อ หรือจุดต่ำสุดของบ่อ นอกจากนี้ยังควรต่อท่อระบายน้ำล้น (Overflow) ตรงระดับน้ำสูงสุดที่ต้องการ เพื่อกันมิให้น้ำล้นออกมานอกบ่อ อันเนื่องมาจากน้ำฝน หรือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเดินน้ำจนล้น ถ้าเป็นบ่อขนาดใหญ่และต้องการความสะอาด อาจต่อท่อน้ำเข้าไว้ด้วยกันได้ สำหรับเติมน้ำให้ได้ระดับอยู่เสมอ หรือเติมน้ำภายหลังการทำความสะอาด

ฉ. วัสดุปูพื้น นอกจากบ่อคาดคิดแล้ว อาจใช้วิธีปูพื้นกั้นและผนังห่อด้วยแผ่นพลาสติก เพื่อช่วยลดการซึมของน้ำไปในผิวดินซึ่งเป็นวิธีการที่ใช้กันแพร่หลาย เพราะมีราคาไม่สูงนัก และมีบริษัทผู้ผลิตแผ่นพลาสติกนี้ออกจำหน่ายมาก ใช้ได้ผลดีทั้งในบ่อขนาดเล็กจนถึงขนาดใหญ่ในระดับอ่างเก็บน้ำ เพื่อการชลประทานหรือวิชาการ ที่ง่ายกว่าปูพลาสติก คือ การใช้ดินเหนียวบุปูพื้นและผนังของบ่อเพื่อลดการซึมของน้ำ แต่จะไม่ได้ผลเต็มที่เท่าการใช้แผ่นพลาสติก

ช. บ่อน้ำ น้ำพุ น้ำตก อาจออกแบบให้อยู่ใน 2 ลักษณะ คือ รูปแบบธรรมชาติ หมายถึง การเลียนแบบการไหลของน้ำตามธรรมชาติ รูปร่างของบ่อจะเป็นรูปทรงอิสระ รวมทั้งจัดแต่งขอบบ่อให้เหมือนลำธารน้ำ อีกแบบหนึ่ง คือ รูปแบบที่เป็นรูปทรงเรขาคณิต เป็นรูปเหลี่ยมและเส้นตรง ซึ่งจะเลือกรูปแบบใดจะต้องพิจารณาให้กลมกลืนกันกับองค์ประกอบอื่น ๆ และให้ตรงกับบรรยากาศที่ต้องการด้วย

ซ. การใช้น้ำพุที่พุ่งชันในระดับสูง จะต้องระวังมิให้น้ำกระเด็นออกนอกบริเวณบ่อและทำให้พื้นถนนทางเดินหรือบริเวณที่นั่งเปียก ทั้งนี้เพราะกระแสลมที่พัดจะทำให้ละอองน้ำที่เป็นฝอยกระจายออกไปในทิศทางต่าง ๆ ได้

ฌ. ส่วนประกอบภูมิทัศน์อื่น ๆ ที่อาจใช้รวมกับบ่อน้ำ ได้แก่ รูปปั้นต่าง ๆ ก้อนหิน ม้านั่งที่ประกอบอยู่กับขอบบ่อ พืชน้ำบางชนิด เช่น บัว กก เป็นต้น

ญ. บ่อน้ำนี้อาจใช้ได้ในหลาย ๆ บริเวณในเมือง เช่น บริเวณศูนย์กลางนักท่องเที่ยวลานทางเข้าหน้าอาคาร ลานอเนกประสงค์ ซึ่งจะเป็นการมองเห็นในระยะใกล้ นักท่องเที่ยวสัมผัสได้ใกล้ชิดหรือใช้ตามบริเวณวงเวียน เกาะกลางถนน ซึ่งจะเป็นการมองเห็นจากยวดยาน ดังนั้นบ่อน้ำ น้ำพุ น้ำตก จึงต้องมีขนาดสูงขึ้นหรือใหญ่ขึ้น จนกลายเป็นที่หมายตา (Landmark) ของบริเวณไปด้วย

2.5.3.12 ไฟฟ้าแสงสว่าง

ไฟฟ้าภายนอก (Exterior Lighting) นอกจากจะทำหน้าที่แสงสว่างในเวลากลางคืนเพื่อความปลอดภัยในการสัญจรและสวัสดิภาพของผู้สัญจรแล้ว ยังทำหน้าที่เป็นสิ่งประกอบสถานที่ เช่น ถนน ทางเดิน ที่จอดรถ เพื่อช่วยในการแสดงสัดส่วนของพื้นที่ รูปแบบของลักษณะพื้นที่ดังกล่าว และส่งเสริมให้เกิดความสวยงามขึ้นอีกด้วย

2.5.3.13 เกณฑ์การออกแบบและเลือกใช้ไฟฟ้า

ก. การเลือกชนิดต่าง ๆ ของไฟฟ้า เช่น ระดับความสูง-ต่ำของไฟฟ้า รูปร่างและลักษณะต่าง ๆ ของไฟฟ้าที่มีอยู่หลายชนิดหลายรูปแบบ ในการเลือกต้องคำนึงถึงการใช้งาน ความกลมกลืนกับสิ่งประกอบภูมิทัศน์ (Site Furniture) ชนิดอื่น ๆ ความทนทาน การดูแลรักษา อายุการใช้งาน และราคา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข. องค์ประกอบของไฟฟ้า ประกอบด้วย

1. หลอดไฟฟ้า การเลือกใช้ชนิดใดต้องให้เหมาะสมกับหน้าที่ และความต้องการ

2. เสาไฟฟ้า สามารถทำด้วยวัสดุหลายชนิด เช่น เสาเหล็ก ไม้ คอนกรีต และอลูมิเนียม เป็นต้น และมีหลายรูปแบบ เช่น รูปกลม รูปเหลี่ยม หกเหลี่ยม เป็นต้น จะเลือกใช้วัสดุใดและรูปแบบใดต้องให้เหมาะสมกับความสูงของเสา สภาพภูมิอากาศโดยทั่ว ๆ ไป รูปร่างและวัสดุของเสาไฟในพื้นที่เดียวกันควรจะเหมือนกัน ยกเว้นแต่ว่าจะใช้ในระบบการสัญจรที่ต่างชนิดกัน เป็นต้น

3. การติดตั้ง ระยะห่างของการติดตั้ง ตำแหน่งที่ติดตั้ง วิธีการและรูปแบบของการติดตั้งจะแตกต่างกันไป ในทางสัญจรต่างชนิดกัน และต่างระดับกัน เช่น ในถนน สายประธาน ถนนสายหลัก และสายรอง เป็นต้น

ค. ควรจะเป็นส่วนประกอบที่กลมกลืนไปกับพื้นที่ไม่ใช่ส่วนที่เป็นจุดเด่น การเดินสายถ้าเป็นไปได้ควรจะเดินสายใต้ดิน เพื่อลดความไม่สวยงามของสายไฟฟ้า และลดอันตรายจากไฟฟ้า

ง. เสาไฟฟ้าอาจออกแบบให้ใช้ประโยชน์ร่วมกับอย่างอื่นได้ ในกรณีที่สามารถจะออกแบบให้เสาไฟฟ้าสามารถจะใช้ประโยชน์อย่างอื่น ๆ ได้ และเกิดความกลมกลืนในรูปแบบกัน Site Furniture ชนิดอื่น ๆ ก็ควรจะกระทำ

ออกแบบเพื่อให้ประหยัด และดูแลรักษาง่าย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับตำแหน่ง ความสูง และรายละเอียดของเสาไฟและดวงไฟ ควรจะง่ายต่อการเปลี่ยนแปลงและซ่อมบำรุง ควรใช้หลอดไฟฟ้าที่มีอายุการใช้งานนาน ๆ และแสงควรเป็นสีที่ไม่ก่อให้เกิดความรำคาญ หรือรบกวนสายตาซึ่งอาจจะก่อให้เกิดอันตรายได้ และทนทานต่อสภาพดินฟ้าอากาศ มีการป้องกันไฟดูดหรือไฟช็อตในเวลาที่ฝนตกด้วย

2.5.3.14 ทางเดินมีหลังคา (Covered Walkway)

ทางเดินในบางช่วงที่มีการใช้งานมาก และใช้งานอย่างสม่ำเสมอตลอดเวลา มีระยะทางเดินไกล มีความเหมาะสมที่จะจัดทำหลังคาคลุม เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวให้หลบแดดหลบฝนได้ นอกจากนั้นยังอาจช่วยชี้นำทิศทางการเดินให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น นำนักท่องเที่ยวจากลานที่จอดรถไปยังบริเวณทางเข้า หรือทางเดินในย่านการค้า หรือเป็นทางเข้า หรือเป็นทางเดินมีหลังคา หรือประกอบอยู่กับประตูทางเข้า หรือทางเดินที่เป็นเส้นทางทัศนาจร เป็นต้น

2.5.3.15 เกณฑ์การออกแบบทางเดิน

ก. รูปแบบ สีสันและวัสดุ ควรให้กลมกลืนกับส่วนประกอบอื่นของบริเวณ และให้เข้ากับเอกลักษณ์ของบริเวณนั้น เช่น การใช้หลังคาจั่วมุงกระเบื้องดินเผาและเสาไม้สำหรับหลังคาในบรรยากาศแบบไทย หรือการใช้หลังคาไฟเบอร์กลาส และเสาเหล็กในบรรยากาศย่านการค้าสมัยใหม่ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข. ความสูงของหลังคาในจุดต่ำสุด ไม่ควรจะให้ต่ำกว่า 2.30 เมตร ทั้งนี้เพราะถ้าหลังคาสูงมากเกินไปจะไม่ช่วยบังแดด แต่ถ้าเตี้ยเกินไปจะเกิดความรู้สึกอึดอัดได้

ค. ความกว้างของทางเดินมีหลังคาก็เช่นเดียวกับทางเท้าโดยทั่วไปว่ามีผู้ใช้มากน้อยเพียงใด หรือถ้ามีการใช้งานของทางเท้ากับทางจักรยานร่วมกัน ก็ควรแบ่งแยกด้วยการตีเส้นหรือมีขอบคัน เป็นต้น

ง. ตามทางเดินอาจติดป้ายโฆษณาตามแนวทางเดินมีหลังคานี้ ในบางโอกาสอาจมีการติดตั้งป้ายโฆษณา ป้ายประชาสัมพันธ์ หรือนิทรรศการการแสดงไปสองข้างทางด้วยก็ได้ โดยติดตั้งไปตามตำแหน่งเสาหรือจัดทำผนังด้านหลังสำหรับติดป้ายซึ่งจะได้ผลดีเพราะเป็นจุดที่มีนักท่องเที่ยวผ่านไปมามากอยู่แล้ว

2.5.3.16 ซุ้มทางเข้า

สิ่งก่อสร้างซึ่งจัดทำขึ้น เพื่อเสมือนเป็นที่หมายตาให้ผู้ที่สัญจรไปมาโดยทางรถยนต์ และทางเท้าหรืออย่างใดอย่างหนึ่งสามารถกำหนดตำแหน่งการเข้าออกได้ง่ายขึ้นชัดเจนขึ้น โดยมากจึงมักจะเป็นการเน้นในทางความสูง เพื่อให้มองเห็นได้จากระยะไกล ซุ้มทางเข้านี้มิได้หมายถึงเฉพาะซุ้มประตูทางเข้าอาคาร กลุ่มอาคารเท่านั้น แต่หมายความรวมถึงซุ้มสำหรับทางเข้าย่านหรือรวมกิจกรรมต่าง ๆ ด้วย

2.5.3.17 เกณฑ์การออกแบบซุ้มทางเข้า

ก. ส่วนประกอบของซุ้มทางเข้า ซุ้มทางเข้านี้อาจมีเพียงซุ้มที่เป็นโครงสร้างและโดยมากมักจะประกอบอยู่กับป้ายชื่อด้วย เพื่อให้สื่อสารได้ชัดเจนมากขึ้น หรือมีตัวหนังสือแสดงการต้อนรับ เป็นต้น อาจมีการติดตั้งป้ายโฆษณา ประกอบอยู่กับนาฬิกาตัวเลขแสดงอุณหภูมิของอากาศขณะนั้น และมีไฟฟ้าแสงสว่างประกอบอยู่สำหรับการมองเห็นในเวลากลางคืน

ข. ความสูงของซุ้ม จะต้องคำนึงถึงประเภทของการสัญจรประกอบด้วย โดยถ้าเป็นทางคนเดินความสูงอย่างน้อยที่สุด คือ 2.30 เมตร ถ้าเป็นทางสำหรับรถยนต์โดยทั่วไปความสูงอย่างน้อยที่สุด คือ 3.00 เมตร ถ้าเป็นทางสำหรับรถยนต์บรรทุก รถโดยสารขนาดใหญ่ของเมืองผ่านไปมาด้วยความสูงอย่างน้อยที่สุด คือ 5.00 เมตร เป็นต้น

ค. โครงสร้างของซุ้มทางเข้า ซุ้มทางเข้านี้อาจเป็นเพียงแค่โครงสร้างโปร่ง หรือเป็นโครงสร้างที่มีหลังคาเพื่อกันแดดกันฝนได้ เป็นโครงสร้างสำหรับไม้เลื้อยเกาะขึ้นไปเป็นซุ้มต้นไม้ก็ได้ หรืออาจจะมีประโยชน์การใช้งานอื่นประกอบอยู่ด้วย เช่น ป้อมยาม ป้อมเก็บเงิน เป็นต้น

ง. ซุ้มประตูนี้อาจเป็นโครงสร้างอิสระ หรือยึดอยู่กับโครงสร้างอาคารข้างเคียง

จ. รูปแบบที่กลมกลืน ซุ้มทางเข้านี้ก็เช่นเดียวกับสิ่งก่อสร้างอย่างอื่น ๆ คือ ควรมีรูปแบบที่กลมกลืนไปกับบรรยากาศของบริเวณนั้น และกลมกลืนไปกับสิ่งประกอบภูมิทัศน์อย่างอื่น ๆ ด้วย เช่น ซุ้มทางเข้าย่านที่เป็นเมืองเก่าแบบไทย ๆ ตัวซุ้มทางเข้าออกเป็นไม้ฉลุแกะลวดลายแบบไทย มีเสากลึงเป็นเสาหัวเม็ด หรือมีโครงหลังคาเป็นรูปจั่ว มีลวดลายที่หน้าบ้าน เป็นต้น

ฉ. ส่วนประกอบในบริเวณโดยรอบ นอกจากตัวโครงสร้างของซุ้มทางเข้าเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แล้วควรมีการออกแบบโดยคำนึงถึงบริเวณโดยรอบประกอบด้วยทางเท้า สวนหย่อม การปลูกต้นไม้ เพื่อช่วยเน้นความสำคัญมากขึ้น

2.5.3.18 รายละเอียดอื่น ๆ

นอกจากจะมีส่วนประกอบดังที่ได้กล่าวมาทั้งหมดในข้างต้นแล้ว ยังมีสิ่งประกอบบริเวณอื่น ๆ อีก เช่น รูปปั้นประติมากรรม อนุสาวรีย์ หอนาฬิกา หรือแม้แต่สิ่งที่เกิดขึ้นจากวิถีชีวิตของคนในเมือง เช่น หาบเร่แผงลอย เป็นต้น

2.5.3.19 เกณฑ์ในการออกแบบอื่น ๆ

ก. รูปปั้น อนุสาวรีย์ หอนาฬิกา เหล่านี้เป็นส่วนตกแต่งประดับประดาเมือง เพื่อความสวยงามเป็นจุดดึงดูดความสนใจ เป็นที่หมายตาและเป็นสื่อที่ช่วยในการกำหนดทิศทางซึ่งในต่างประเทศนิยมใช้กันมาก ทั้งในย่านการค้า สถานที่ราชการ บริเวณทางเข้าหน้าอาคารภายในสวนสาธารณะ เป็นต้น โดยมีการใช้ในลักษณะของงานศิลปะที่มาช่วยปรุงแต่งบ้านเมืองให้สวยงาม นอกจากนั้นยังมีการออกแบบให้มีประโยชน์ใช้สอยด้วย มิใช่เพื่อผลทางการมองเห็นอย่างเดียว เช่น รูปปั้นประกอบกับน้ำพุ น้ำตกหรือน้ำพุสำหรับดื่ม รูปปั้น ซึ่งเด็กสามารถปีนป่ายเป็นอุปกรณ์เครื่องเล่นได้ หรือมีการใช้เสียงประกอบด้วย เช่น เสียงน้ำไหล เสียงใบพัดของกังหันลม หรือมีการให้ข้อมูล เช่น บอกอุณหภูมิ วันที่ เวลา เป็นต้น ในกรณีที่เป็นอนุสาวรีย์มักเป็นสิ่งที่ระลึกถึงบุคคลที่สำคัญ ระลึกถึงเหตุการณ์สำคัญซึ่งบริเวณประกอบโดยรอบตัวการความสง่างาม ความยิ่งใหญ่ รวมทั้งบริเวณเพื่อการประกอบพิธีกรรมการเฉลิมฉลองต่าง ๆ เป็นต้น

ข. หาบเร่แผงลอย เป็นวิถีชีวิตความเป็นอยู่ เป็นระบบการค้าขาย ธุรกิจของเมืองไทยและประเทศทางตะวันออก ที่เป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งซึ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้ดี ปัญหาของหาบเร่แผงลอย คือ ความไม่เป็นระเบียบ เกะกะกีดขวางทางเท้าและทางรถยนต์ ก่อให้เกิดอันตรายได้ถ้ามีการปรุงอาหาร มีเตาไฟและความร้อน เป็นต้น แต่ถ้าได้มีมาตรการที่เข้มงวด ประกอบกับการควบคุมบริเวณขอบเขตที่แน่ชัดว่า บริเวณใดยินยอมให้เป็นที่ตั้งหาบเร่แผงลอย พร้อมทั้งกำหนดควบคุมรูปแบบ ขนาดให้เป็นมาตรฐานควบคุมประเภทของสินค้า เช่น กำหนดให้ขายต้นไม้ ดอกไม้ ขายหนังสือพิมพ์ ขายหนังสือ เครื่องดื่ม เป็นต้น

2.5.4 แนวความคิดในการควบคุมการพัฒนาพื้นที่ริมน้ำในประเทศไทย

ประเทศไทยจัดได้ว่าเป็นประเทศที่เติบโตอย่างรวดเร็วประเทศหนึ่งในโลก ตลอดช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมา โดยมีอัตราการเจริญเติบโตอยู่ในช่วงระหว่างร้อยละ 7-8 ต่อปี ผลของการพัฒนาประเทศที่ผ่านมา ทำให้ประชาชนเมืองเติบโตมากกว่าร้อยละ 6.7 ต่อปี และประชากรเหล่านี้ได้กระจุกตัวเป็นอย่างมากอยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปรากฏการณ์นี้ได้เปลี่ยนภาพของความเป็นมหานครไปอย่างมากจากอดีต รูปแบบทางกายภาพของเมืองได้เปลี่ยนแปลงไป ทั้งด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน ระบบโครงข่ายการคมนาคม และรูปแบบสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมากมาย รวมไปถึงการทำลายบริเวณพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีคุณภาพและสภาพแวดล้อมที่ดีของชุมชน เพื่อปรับปรุงการใช้ที่ดินและก่อสร้างอาคารใหม่ขึ้นมาแทน เพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุดในการใช้ที่ดินในการเพิ่มรายได้ให้กับเจ้าของผู้ดำเนินการ

ปัญหาจากการใช้ที่ดินอย่างไม่เหมาะสมและขาดการควบคุมได้ทำให้เกิดปัญหาของเมืองในเรื่องต่าง ๆ ตามมามากมาย การขาดการวางผังกำหนดพื้นที่ที่เหมาะสม เช่น มีการตั้งโรงงานที่สร้างปัญหาด้านมลภาวะเป็นพิษ อยู่ในบริเวณที่พักอาศัยหนาแน่นในเมือง การขยายตัวอย่างขาดการควบคุม ทำให้บริการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการพื้นฐานเข้าไปไม่ถึง ทำให้เกิดการใช้ที่ดินที่ไม่มีประสิทธิภาพ ปัญหาการจราจรติดขัด มลพิษทางน้ำทางอากาศและปัญหาสิ่งแวดล้อมในเมืองต่าง ๆ ที่เกิดจากการใช้ที่ดินหนาแน่นผสมปนเป

และเมื่อพิจารณาถึงการใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณริมน้ำซึ่งแต่เดิมในอดีตจะเป็นอาคาร บ้านพักอาศัยขนาดเล็กเกาะเรียงรายอยู่ตามริมฝั่งแม่น้ำและคูคลองในปัจจุบันอันเนื่องมาจากราคาที่ดินที่สูงขึ้นและการขยายตัวของเมือง ซึ่งต้องการใช้ประโยชน์ที่ดินหนาแน่นสูง จึงเกิดมีอาคารขนาดใหญ่และอาคารสูงขึ้นแทนที่ปะปนกับอาคารบ้านเรือนแบบเดิม สิ่งเหล่านี้เป็นปรากฏการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นตามแนวแม่น้ำเจ้าพระยา ตามทิศทางการขยายตัวของเมือง ทั้งในด้านทิศเหนือเข้าสู่บริเวณจังหวัดนนทบุรี และปทุมธานี หรือแนวทิศใต้ และเป็นปรากฏการณ์ที่บอกถึงการพัฒนาของภาคเอกชนที่ล้ำหน้าเกินกว่าการควบคุมของภาครัฐ

การควบคุมการใช้ที่ดินนับเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเมืองขนาดใหญ่และมหานคร ทั้งนี้เพื่อให้เมืองมีการพัฒนาและขนาดตัวอย่างเหมาะสม เพื่อให้ใช้ประโยชน์ที่ดินทุก ๆ ส่วนของเมืองได้อย่างคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ ไม่ก่อให้เกิดพื้นที่ตาบอด หรือแหล่งเสื่อมโทรมในบางพื้นที่ เพื่อสามารถจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ และเพื่อสร้างสรรค์สภาพแวดล้อมของเมืองให้น่าอยู่ (เย็นจิตร์ สุวีรานนท์. 2539 : 18-19)

การศึกษาเพื่อหาแนวทางในการควบคุมและพัฒนาพื้นที่ริมน้ำฉบับนี้ถือว่า การควบคุมพัฒนาพื้นที่เมืองเป็นการจัดสรรทรัพยากรของสังคมเมืองโดยมีหลัก 3 ประการ คือ (ขวัญทรวง อติโพธิ. 2535 : 64-76)

1. Efficiency การควบคุมและพัฒนาพื้นที่ริมน้ำควรมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ

2. Environment หากถือว่าน้ำ แม่น้ำเป็นทรัพยากรของเมือง การควบคุมและการพัฒนาควรมีทิศทางไปในทางที่จะควบคุมรักษาสภาพแวดล้อมของน้ำ ของเมืองให้ดีขึ้น ทำให้สภาพความเป็นอยู่สภาพแวดล้อมในเมืองดีขึ้น ตลอดจนช่วยอนุรักษ์พืชพันธุ์ชุมชนเดิม อาคารเก่าหรือสิ่งที่มีคุณค่ากับสังคมเมืองให้คงไว้

3. Equality แนวทางการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ริมน้ำ ควรเอื้อประโยชน์ให้กับคนทุกระดับชั้น เพื่อให้เกิดความเสมอภาคในการเข้ามามีโอกาสใช้ทรัพยากรธรรมชาตินี้ตามสมควร โดยไม่ปล่อยให้กลไกตลาดเข้ามาเป็นตัวควบคุม แต่เพียงอย่างเดียว พื้นที่ริมน้ำจึงถือเป็น

พื้นที่พิเศษที่จำเป็นต้องมีการควบคุมและพัฒนา เพื่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. เพื่อควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสมและสอดคล้องกับผังเฉพาะ

2. เพื่อให้ประชาชนได้มีพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจหรือสวนสาธารณะในชุมชน

3. เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมและป้องกันควบคุมมิให้เกิดมลพิษทางน้ำ

4. เพื่ออนุรักษ์และส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ดีของเมืองตลอดจนป้องกันผลกระทบทางสายตา (Visual Impact) จากการพัฒนาทางกายภาพที่เกิดขึ้น

5. เพื่อส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำที่จะมีส่วนช่วยด้านเศรษฐกิจของชุมชนเมือง

2.5.5 ลักษณะโดยทั่วไปของการควบคุมการออกแบบชุมชนเมือง

การควบคุมการออกแบบชุมชนเมืองนั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดการพัฒนาในรูปแบบที่เหมาะสมและมีระเบียบแบบแผน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการควบคุมนั้น คือ กฎระเบียบที่ออกโดยภาครัฐเพื่อใช้เป็นข้อบังคับ จูงใจและชี้นำให้ปฏิบัติ สิ่งนี้ คือ “Zoning”

“Zoning” เป็นกระบวนการที่จัดแบ่งเมืองออกเป็นหลาย ๆ เขตตามความเหมาะสมของการใช้ประโยชน์ที่ดินในเมือง ซึ่งในแต่ละเขตนั้นจะระบุถึงขนาดและรูปร่างอาคารที่จะสามารถก่อสร้างได้ในพื้นที่รวมถึงลักษณะการใช้สอยของอาคารนั้นด้วย

การจัดวาง Zoning จึงเป็นการประกันการใช้ประโยชน์ที่ดินของเมืองให้มีความเหมาะสมและมีความสัมพันธ์กัน มีการจัดแบ่งที่ว่างอย่างเพียงพอ มีการควบคุมความหนาแน่นของพื้นที่ให้เหมาะสมกับระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการของรัฐ เช่น ระบบถนน ไฟฟ้า ประปา การระบายน้ำ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รวมถึงการรักษาคุณภาพของสิ่งแวดล้อม เรื่องของแสงแดด การถ่ายเทอากาศ การป้องกันอัคคีภัย เป็นต้น โดยมีกระบวนการต่อเนื่องในการจัดทำแผนเริ่มมาจากการจัดทำผังเมืองรวม (Comprehensive Plan) เป็นแผนระยะยาว (20ปี) และการจัดทำผังเฉพาะในระยะเวลาการปฏิบัติที่สั้นกว่า (5-10 ปี)

ข้อกำหนดหรือมาตรการต่าง ๆ ในเรื่องราว Zoning นี่เอง จึงเป็นการดำเนินการจากปฏิบัติตามแผนของผังแม่บท (Plan Implementation) โดยเป็นวิธีการอย่างง่ายและดีที่สุดจะนำมาใช้ควบคุมเขตแต่ละเขต (เย็นจิตร์ สุวีรานนท์. 2539 : 20-22)

ลักษณะการควบคุมของ Zoning นั้น สามารถแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 4 ลักษณะ คือ

1. Restrictive Zoning

2. Indicative Zoning

3. Incentive Zoning

4. Performance Zoning

1. Restrictive Zoning

เป็นการควบคุมการพัฒนาอย่างเข้มงวดในการก่อสร้างอาคารที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ โดยเป็นการควบคุมในเรื่องของ

- อาคารกับการใช้ประโยชน์ที่ดิน (Building & Land use)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ความสูงอาคาร (Building Height)

- ขนาดของอาคาร (Building Bulk)

2. Indicative Zoning

เป็นลักษณะการควบคุมเชิงเสนอแนะ วิธีการของ Indicative Zoning นั้นตรงกันข้ามกับ Restrictive Zoning กล่าวคือ เป็นรูปแบบของกฎหมายการใช้ประโยชน์ที่ดิน ที่แนะนำประชาชนว่าการพัฒนารูปแบบของเมืองควรเป็นอย่างไร โดยมีกระบวนการที่สำคัญ 2 ขั้นตอน คือ

- การเสนอแนะรูปแบบการพัฒนาการพื้นที่เมือง โดยเสนอแนะในผังเมืองรวม (Master Plan)

- การสร้างเครื่องมือควบคุม เช่น มาตรการทางกฎหมาย ภาษี เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามแผนได้จริง

3. Incentive Zoning

เป็นลักษณะการควบคุมโดยใช้การจูงใจด้วยข้อเสนอตอบแทนโดยเสนอจะให้ผลประโยชน์ หรือผลกำไรกับนักพัฒนาที่จะสร้างสาธารณะประโยชน์คืนให้กับชุมชน ผลกำไรดังกล่าวถือว่าเป็น “โบนัส” (Bonus) ซึ่งได้แก่ การอนุญาตให้เพิ่มพื้นที่อาคารหากนักพัฒนาสร้างสาธารณะประโยชน์ เช่น ลานสาธารณะ (Public Plaza) ในโครงสร้าง สิ่งที่จำเป็นสำหรับ Incentive Zoning คือ

- ลักษณะของการควบคุมต้องมีความเข้มแข็ง

- โบนัสที่เสนอให้จะต้องดีพอ ที่นักพัฒนาจะสนใจจะคืนประโยชน์ให้กับชุมชน

4. Performance Zoning

เป็นการควบคุมในลักษณะให้อิสระกับคนในเมืองที่จะควบคุมรูปร่างของเมือง แทนที่การควบคุมตามข้อกำหนดที่เข้มงวด ซึ่งกล่าวถึงสิ่งที่ห้ามกระทำหรือเกฑณ์ในการออกแบบชุมชนเมืองที่กำหนดไว้แก่นักพัฒนา Performance Zoning จะบอกรายละเอียดคุณสมบัติที่ต้องการให้เกิดขึ้นในการพัฒนา ซึ่งจะเป็นการพบกันครึ่งทางระหว่างสิ่งที่นักพัฒนาต้องการ ได้กำหนดที่ต้องปฏิบัติใช้บังคับในแง่ผลรวมของการพัฒนาไปบังคับในรายละเอียดปลีกย่อย เช่น มีการควบคุม FAR (จำนวนชั้นของอาคารที่ปลูกสร้างได้) และ GCR (พื้นที่ครอบคลุมของอาคาร) แต่จะไม่ควบคุมประเภทของอาคาร ระยะถอยร่นรอบอาคาร และความสูงอาคาร

Zoning จึงเป็นข้อกำหนดที่สำคัญในการควบคุมการออกแบบชุมชนเมือง โดยทั่วไปข้อกำหนดของ Zoning จะประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 4 ประการ คือ

- การใช้ประโยชน์ที่ดิน

- ความสูงของอาคาร

- ขนาดรูปร่างของอาคาร

- ความหนาแน่นของพื้นที่อาคารต่อพื้นที่ดิน

การแบ่งเขตการใช้ที่ดิน (Zoning) ได้เริ่มใช้กันมาตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 20 ซึ่งเดิมมีลักษณะที่เข้มงวดมากต่อการพัฒนา แต่ในปัจจุบันได้มีการออกกฎหมายใหม่ ๆ และข้อกำหนดใหม่ ๆ ที่มีความคล่องตัว ซึ่งเป็นการนำมาใช้ทั้งวิธีการควบคุมอย่างเข้มงวด และวิธีการจูงใจและมีการคิดวิธีการใหม่ ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาใช้มากขึ้น เช่น การกำหนดเขตโบนัส เขตจูงใจ การโอนสิทธิในการพัฒนา (T.R.D.) การพัฒนาเบ็ดเสร็จทั้งเขต (P.U.D.) และวิธีการอื่น ๆ การกำหนดพื้นที่พิเศษ (Special District) เหล่านี้เป็นต้น

ในประเทศไทยมีข้อกำหนดในเรื่องของ Zoning ในแบบ Restrictive Zoning คือ เป็นการควบคุมเชิงบังคับ แต่การควบคุมนั้นยังขาดตัวแบบกฎหมายและมาตรการอื่น ๆ เข้ามารองรับ

2.6 องค์ประกอบของศูนย์ชุมชนเมืองในพื้นที่ชานเมืองตะวันออกของกรุงเทพมหานคร

พื้นที่ชุมชนเขตลาดกระบัง – หัวตะเข้ เป็นชุมชนที่มีความใกล้ชิดกับน้ำ เนื่องจากมีลำคลองสาธารณะสองสายมาตัดกันที่บริเวณชุมชนนี้ทำให้เกิดลักษณะวิถีชีวิตริมน้ำขึ้น เนื่องจากการขยายตัวของเมืองในปัจจุบัน ปรับเปลี่ยนจากดินที่มักจะเกิดขึ้นตามริมน้ำเป็นขยายตัวตามบริเวณที่มีถนนตัดผ่าน จึงทำให้มีพื้นที่ริมน้ำของชุมชนปัจจุบันขาดการดูแลและมีสภาพทรุดโทรม ทั้งอาคารที่พักอาศัยริมน้ำ รวมถึงพื้นที่ใกล้เคียง เช่น ตลาดหัวตะเข้ เป็นต้น

แผนการพัฒนาพื้นที่นี้ จึงมีความต้องการที่จะนำเอาลักษณะเด่นของชุมชนที่มีความใกล้ชิดกับน้ำกลับมามีชีวิตชีวาอีกครั้ง โดยที่พัฒนาให้มีความสอดคล้องและประสานไปกับชุมชนปัจจุบัน รวมถึงปรับปรุงสภาพพื้นที่ให้สามารถเป็นพื้นที่รองรับนักท่องเที่ยวที่มาจากท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ในลักษณะของชุมชนวัฒนธรรมริมน้ำ มีความสะดวกและเข้าถึงง่ายสำหรับการท่องเที่ยว สามารถเดินทางเชื่อมต่อจากรถต่อเรือ และจากเรือต่อรถได้ เพิ่มความรื่นรมย์และน่ามองของส่วนบาทวิถีซึ่งเชื่อมต่อไปสู่ส่วนของริมน้ำได้เช่นกัน นอกจากนี้ยังมีการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในลักษณะของสวนสาธารณะริมน้ำ เพื่อรองรับทั้งนักท่องเที่ยวและคนในชุมชนเอง จัดตั้งพื้นที่เพื่อการแลกเปลี่ยนและค้าขายสินค้าพื้นถิ่นในรูปแบบของศูนย์กลางการค้าของชุมชนอีกทั้งพัฒนาพื้นที่เป็นศูนย์รวมของการคมนาคมขนส่งทั้งทางบกและทางรถไฟ ให้เสมือนเป็นจุดแวะพักสำหรับนักท่องเที่ยวที่พึ่งเดินทางมาถึงประเทศ หรือสำหรับเป็นจุดรอเครื่องก่อนจะเดินทางไปยังสนามบินสุวรรณภูมิต่อไป โดยทั้งหมดนี้จะพยายามคงพื้นที่อาคารเดิมไว้ให้มากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชน เขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ เพื่อรองรับสนามบินสุวรรณภูมิ โดยมีรายละเอียดดังนี้คือ

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชาชนในพื้นที่เขตลาดกระบัง ปี 2550 จำนวน 144,151 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่เขตลาดกระบัง ปี 2550 จำนวน 236 คน

3.1.3 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวก สถานที่ท่องเที่ยว วัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชน และการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

ตัวแปรตาม ได้แก่ การส่งเสริมพัฒนาชุมชน เขตลาดกระบัง ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามการพัฒนาชุมชน เขตลาดกระบัง ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามให้กับประชาชนชุมชนเขตลาดกระบัง ในปี พ.ศ.2550 กรอกข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน เขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อรองรับสนามบินสุวรรณภูมิ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปและความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว และวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยการวิเคราะห์หา Multiple Regression

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ผู้วิจัยได้ศึกษากับชุมชนลาดกระบัง แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 รายละเอียดของการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

ตอนที่ 3 สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

4.2 ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน ร้อยละ และลำดับที่ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
1. เพศ			
1.1 ชาย	111	47.0	2
1.2 หญิง	125	53.0	1
รวม	236	100.0	-
2. อายุ			
2.1 ต่ำกว่า 20 ปี	55	23.3	2
2.2 ระหว่าง 20-25 ปี	128	54.2	1
2.3 ระหว่าง 26-30 ปี	15	6.4	4
2.4 ระหว่าง 31-35 ปี	7	3.0	5
2.5 ระหว่าง 36-40 ปี	5	2.1	6
2.6 มากกว่า 40 ปี ขึ้นไป	23	9.7	3
2.7 ไม่ระบุ	3	1.3	7
รวม	236	100.0	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
3. การศึกษา			
3.1 ไม่ได้รับการศึกษา	2	.8	9
3.2 ประถมศึกษาปีที่ 4 หรือเทียบเท่า	3	1.3	7
3.3 ประถมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า	5	2.1	6
3.4 มัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า	14	5.9	2
3.5 มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า	14	5.9	2
3.6 อาชีวศึกษาหรือเทียบเท่า	11	4.7	4
3.7 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	173	73.3	1
3.8 สูงกว่าปริญญาตรี	11	4.7	4
3.9 ไม่ระบุ	3	1.3	7
รวม	236	100.0	-
4. อาชีพ			
4.1 รับราชการ	16	6.8	4
4.2 พนักงานรัฐวิสาหกิจ	7	3.0	5
4.3 ธุรกิจส่วนตัว	18	7.6	3
4.4 ทำสวน/ทำไร่/ทำนา	4	1.7	6
4.5 นักศึกษา	145	61.4	1
4.6 ไม่ระบุ	46	19.5	2
รวม	236	100.0	-
5. รายได้ต่อเดือน			
5.1 ต่ำกว่า 5,000 บาท	98	41.5	1
5.2 5,001 - 10,000 บาท	52	22.0	3
5.3 10,001 - 30,000 บาท	20	8.5	4
5.4 30,001 - 50,000 บาท	1	.4	6
5.5 50,001 - 100,000 บาท	3	1.3	5
5.6 ไม่ระบุ	62	26.3	2
รวม	236	100.0	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
6. พื้นที่			
6.1 แขวงลาดกระบัง	162	68.6	1
6.2 แขวงคลองสองต้นนุ่น	5	2.1	5
6.3 แขวงคลองสามประเวศ	2	.8	7
6.4 แขวงลำปลาทิว	14	5.9	4
6.5 แขวงขุมทอง	23	9.7	3
6.6 แขวงทับยาว	5	2.1	5
6.7 ไม่ระบุ	25	10.6	2
รวม	236	100.0	-

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 53.0 และเป็นเพศหญิง จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 47.0 และ

- ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-25 ปี จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 54.2 รองลงมามีอายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 และน้อยที่สุดมีอายุมากกว่า 40 ปี ขึ้นไป จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 9.7 และ

- ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 73.3 รองลงมามีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า กับมีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 เท่ากัน และน้อยที่สุดคือไม่ได้รับการศึกษา จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8 และ

- ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 61.4 รองลงมาประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 7.6 และน้อยที่สุดประกอบอาชีพทำสวน/ทำไร่/ทำนา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7 และ

- ส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 41.5 รองลงมามีรายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาท/เดือน จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 22.0 และน้อยที่สุดมีรายได้ระหว่าง 30,001-50,000 บาท/เดือน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.4 และ

- ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในแขวงลาดกระบัง จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 68.6 รองลงมาอาศัยอยู่ในแขวงขุมทอง จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 9.7 และน้อยที่สุดอาศัยอยู่ในแขวงคลองสามประเวศ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

ด้าน	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. สิ่งอำนวยความสะดวก	3.56	.73	มากที่สุด	1
2. สถานที่ท่องเที่ยว	3.29	.84	มาก	4
3. วัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชน	3.56	.87	มากที่สุด	2
4. การส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว	3.55	.92	มากที่สุด	3
รวม	3.49	.74	มาก	-

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ด้าน และมากที่สุด จำนวน 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชน ด้านการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว และด้านสถานที่ท่องเที่ยว ตามลำดับ

4.3 ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว นำเสนอด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามแต่ละตัว และผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

เพื่อให้เข้าใจผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t -distribution
r_{xy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์
R^2 Change	แทน	ค่าประสิทธิภาพในการพยากรณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปเมื่อเพิ่มตัวแปร
Partial R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ส่วนย่อยของตัวแปรแต่ละคู่ เมื่อมีการควบคุมอิทธิพลของตัวแปรอื่นๆ
$S.E._{est}$	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
Beta	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

a แทน ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

Y' แทน การพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในรูปคะแนนดิบ

X_1 แทน ความคิดเห็นด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในรูปคะแนนดิบ

X_2 แทน ความคิดเห็นด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชนในรูปคะแนนดิบ

X_3 แทน ความคิดเห็นด้านการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในรูปคะแนนดิบ

Z'_y แทน การพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในรูปคะแนนมาตรฐาน

Z_1 แทน ความคิดเห็นด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในรูปคะแนนมาตรฐาน

Z_2 แทน ความคิดเห็นด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชนในรูปคะแนนมาตรฐาน

Z_3 แทน ความคิดเห็นด้านการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในรูปคะแนนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว นำเสนอด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามแต่ละตัว และผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	Y
X_1	1.000	.569**	.600**	.647**
X_2		1.000	.823**	.763**
X_3			1.000	.758**
Y				1.000

** Sig. < 0.01

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ตัวแปรตาม คือ การพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว (Y) มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับตัวแปรอิสระจำนวน 3 ตัว เรียงลำดับจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากไปน้อย คือ ความคิดเห็นด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชน (X_2) ความคิดเห็นด้านการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว (X_3) และความคิดเห็นด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (X_1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) เท่ากับ .763 , .758 และ .647 ตามลำดับ

ดังนั้น ตัวแปรอิสระที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว คือ ความคิดเห็นด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชน (X_2) จะเข้าสู่สมการถดถอยในการพยากรณ์ความคิดเห็นเป็นตัวแรก ในขั้นที่ 1 สำหรับตัวแปรอิสระอื่น ๆ จะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถูกนำมาวิเคราะห์เพื่อคัดเลือกเข้าสู่สมการถดถอยต่อไปจนกระทั่งไม่มีตัวแปรอิสระตัวใดที่จะเข้าและออกจากสมการอีก

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) เพื่อเลือกตัวแปรที่ดีที่สุด ที่สามารถพยากรณ์การพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 แสดงผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเพื่อหาตัวแปรที่ส่งผลต่อการส่งเสริมพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

ขั้นที่	ตัวแปร	R	R^2	R^2 Change	Partial r	Sig. F Change
1	X_2	.763	.582	.582	.763	.000
2	X_2 X_1	.806	.649	.067	.629/.401	.000
3	X_2 X_1 X_3	.822	.676	.027	.341/.336/.276	.000

** Sig. < 0.01

จากตารางที่ 4.4 พบว่า การพยากรณ์การพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว มีตัวพยากรณ์ที่เข้าสู่สมการถดถอยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ความคิดเห็นด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชน (X_2) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ .763 เข้าสู่สมการถดถอยเป็นตัวพยากรณ์แรก มีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ .582 (อธิบายความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ร้อยละ 58.20) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าตัวพยากรณ์ X_2 ใช้ตัวพยากรณ์การพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว (Y) ได้

ขั้นที่ 2 ความคิดเห็นด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ส่วนย่อย (Partial Correlation Coefficient) สูงที่สุดในบรรดาตัวแปรอิสระที่ยังไม่ได้เข้าสู่สมการ ดังนั้น X_1 จะเป็นตัวพยากรณ์ที่เข้าสู่สมการในขั้นที่ 2 และเมื่อใช้ X_2 และ X_1 ร่วมกันเป็นตัวพยากรณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว มีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ .649 (อธิบายความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ได้ร้อยละ 64.90) มีค่าประสิทธิภาพในการพยากรณ์เพิ่มขึ้นจากการที่ X_1 เข้าสู่สมการ คือ .067 (อธิบายได้เพิ่มร้อยละ 6.70) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ ถ้าในสมการมี X_2 อยู่แล้ว การเพิ่ม X_1 เข้าไปในสมการยังคงมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าตัวพยากรณ์ X_2 และ X_1 จะอยู่ในสมการถดถอยทั้งสองตัว

ขั้นที่ 3 ความคิดเห็นด้านการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว (X_3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ส่วนย่อย (Partial Correlation Coefficient) สูงที่สุดในบรรดาตัวแปรอิสระที่ยังไม่ได้เข้าสู่สมการ ดังนั้น X_3 จะเป็นตัวพยากรณ์ที่เข้าสู่สมการในขั้นที่ 3 และเมื่อใช้ X_2 X_1 และ X_3 ร่วมกันเป็นตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พยากรณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว มีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ .676 (อธิบายความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ได้ร้อยละ 67.60) มีค่าประสิทธิภาพในการพยากรณ์เพิ่มขึ้นจากการที่ X_3 เข้าสู่สมการ คือ .027 (อธิบายได้เพิ่มร้อยละ 2.70) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ ถ้าในสมการมี X_2 และ X_1 อยู่แล้ว การเพิ่ม X_3 เข้าไปในสมการยังคงมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าตัวพยากรณ์ X_2 X_1 และ X_3 จะอยู่ในสมการถดถอยทั้งสามตัว

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว มีจำนวน 3 ปัจจัย เรียงลำดับปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ ความคิดเห็นด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชน (X_2) ความคิดเห็นด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (X_1) และความคิดเห็นด้านการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว (X_3) โดยปัจจัยทั้ง 3 ปัจจัย นี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ได้ร้อยละ 67.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.4 ตอนที่ 3 สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว นำเสนอด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามแต่ละตัว และผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ตารางที่ 4.5 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานของตัวแปรอิสระที่ใช้เป็นตัวพยากรณ์

ตัวพยากรณ์	b	SE_b	Beta	t	Sig.
วัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชน (X_2)	.339	.061	.369	5.528	.000
สิ่งอำนวยความสะดวก (X_1)	.279	.051	.257	5.430	.000
การส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว (X_3)	.261	.060	.300	4.369	.000

$a = .311$; $R = .822$; $R^2 = .676$; $SE_{est} = .457$

จากตารางที่ 4.5 สามารถเขียนสมการพยากรณ์การพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

1. สมการพยากรณ์การพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในรูปคะแนนดิบ คือ

$$Y' = 0.311 + 0.339X_2 + 0.279X_1 + 0.261X_3$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากสมการพยากรณ์การส่งเสริมพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในรูปคะแนนดิบ สามารถอธิบายการพยากรณ์ได้ว่า

เมื่อความคิดเห็นด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชน (X_2) มีค่าเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว (Y') มีค่าเพิ่มขึ้น .339 หน่วย ในขณะที่ตัวพยากรณ์อื่น ๆ มีค่าคงที่ และ

เมื่อความคิดเห็นด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (X_1) มีค่าเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว (Y') มีค่าเพิ่มขึ้น .279 หน่วย ในขณะที่ตัวพยากรณ์อื่น ๆ มีค่าคงที่ และ

เมื่อความคิดเห็นด้านการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว (X_3) มีค่าเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว (Y') มีค่าเพิ่มขึ้น .261 หน่วย ในขณะที่ตัวพยากรณ์อื่น ๆ มีค่าคงที่

2. สมการพยากรณ์การพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z'_y = 0.369Z_3 + 0.257Z_1 + 0.300Z_2$$

จากสมการพยากรณ์การพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในรูปคะแนนมาตรฐาน สามารถอธิบายการพยากรณ์ได้ว่า

เมื่อความคิดเห็นด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชน (Z_2) มีค่าเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว (Z'_y) มีค่าเพิ่มขึ้น .369 หน่วย ในขณะที่ตัวพยากรณ์อื่น ๆ มีค่าคงที่ และ

เมื่อความคิดเห็นด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Z_1) มีค่าเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว (Z'_y) มีค่าเพิ่มขึ้น .257 หน่วย ในขณะที่ตัวพยากรณ์อื่น ๆ มีค่าคงที่ และ

เมื่อความคิดเห็นด้านการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว (Z_3) มีค่าเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว (Z'_y) มีค่าเพิ่มขึ้น .300 หน่วย ในขณะที่ตัวพยากรณ์อื่น ๆ มีค่าคงที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สันติ เอื้อจงประสิทธิ์ (2549) กล่าวไว้ว่า ประเทศไทยได้เริ่มให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวมานาน โดยมีวิสัยทัศน์ว่าการท่องเที่ยวเป็นเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ จึงมีการวางแผนนโยบายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศขึ้น รัฐบาลจึงพยายามผลักดันนโยบาย เพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศ มีการวางกลยุทธ์เพื่อกระตุ้นตลาดการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันสภาพสังคมที่ต้องแข่งขันเพื่อดำรงชีพ โดยเฉพาะประเทศที่ยิ่งมีความเจริญ คนก็ยิ่งมีความกดดัน และความเครียดมากขึ้น จึงคำนึงถึงความจำเป็นต้องพักผ่อน การท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของผู้คนไปแล้ว

การส่งเสริมการท่องเที่ยวมิใช่เป็นการมุ่งเน้นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการขายเพื่อเป้าหมายแต่เพียงจะขยายตลาดอย่างรวดเร็ว แต่ขาดความใส่ใจที่จะบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและอยู่ได้อย่างยั่งยืน จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยกำลังเผชิญกับปัญหาการพัฒนาอย่างยั่งยืน ดังนั้นผู้วิจัย จึงสนใจที่ทำวิจัยเรื่องนี้เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาต่อไป

5.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชน เขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ เพื่อรองรับสนามบินสุวรรณภูมิ

5.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดของละเอียด ศิลาน้อย (2507) ว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้แก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

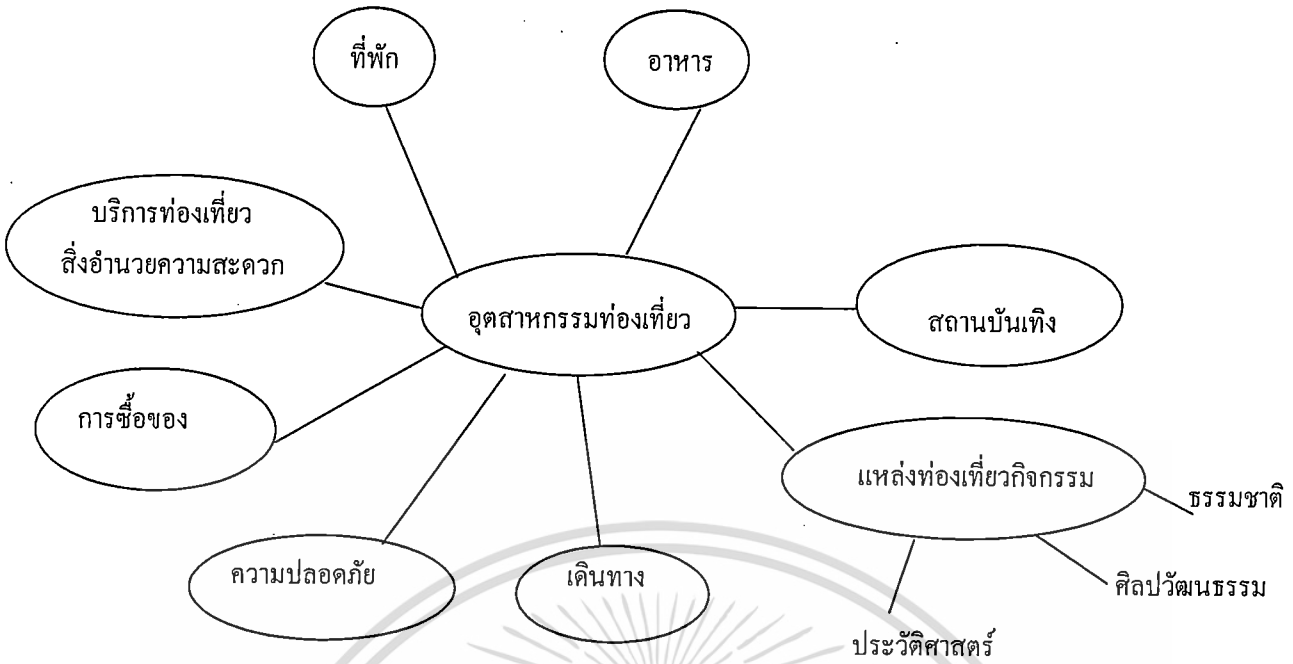

5.4 สรุปผลการวิจัย

ประชากร ได้แก่ ประชาชนในพื้นที่เขตลาดกระบัง จำนวน 144,150 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 236 คน โดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

5.4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

- ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 53.0 และเป็นเพศหญิง จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 47.0 และ

- ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-25 ปี จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 54.2 รองลงมามีอายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 และน้อยที่สุดมีอายุมากกว่า 40 ปี ขึ้นไป จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 9.7 และ

- ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 73.3 รองลงมามีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า กับมีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 เท่ากัน และน้อยที่สุดคือไม่ได้รับการศึกษา จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8 และ

- ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 61.4 รองลงมาประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 7.6 และน้อยที่สุดประกอบอาชีพทำสวน/ทำไร่/ทำนา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7 และ

- ส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 41.5 รองลงมามีรายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาท/เดือน จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 22.0 และน้อยที่สุดมีรายได้ระหว่าง 30,001-50,000 บาท/เดือน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.4 และ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในแขวงลาดกระบัง จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 68.6 รองลงมาอาศัยอยู่ในแขวงขุมทอง จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 9.7 และน้อยที่สุดอาศัยอยู่ในแขวงคลองสามประเวศ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ด้าน และมากที่สุด จำนวน 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชน ด้านการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว และด้านสถานที่ท่องเที่ยว ตามลำดับ

5.4.2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว นำเสนอด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามแต่ละตัว และผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

เพื่อให้เข้าใจผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

t	แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน t -distribution
r_{xy}	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
R	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์
R^2 Change	แทน ค่าประสิทธิภาพในการพยากรณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปเมื่อเพิ่มตัวแปร
Partial R	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ส่วนย่อยของตัวแปรแต่ละคู่ เมื่อมีการควบคุมอิทธิพลของตัวแปรอื่นๆ
$S.E._{est}$	แทน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
b	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
Beta	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
a	แทน ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
Y'	แทน การพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในรูปคะแนนดิบ
X_1	แทน ความคิดเห็นด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในรูปคะแนนดิบ
X_2	แทน ความคิดเห็นด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชนในรูปคะแนนดิบ
X_3	แทน ความคิดเห็นด้านการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในรูปคะแนนดิบ
Z'_y	แทน การพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในรูปคะแนนมาตรฐาน
Z_1	แทน ความคิดเห็นด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในรูปคะแนนมาตรฐาน
Z_2	แทน ความคิดเห็นด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชนในรูปคะแนนมาตรฐาน
Z_3	แทน ความคิดเห็นด้านการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในรูปคะแนนมาตรฐาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว นำเสนอด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามแต่ละตัว และผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ตารางที่ 5.1 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	Y
X_1	1.000	.569**	.600**	.647**
X_2		1.000	.823**	.763**
X_3			1.000	.758**
Y				1.000

** Sig. < 0.01

จากตารางที่ 5.1 พบว่า ตัวแปรตาม คือ การพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว (Y) มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับตัวแปรอิสระจำนวน 3 ตัว เรียงลำดับจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากไปน้อย คือ ความคิดเห็นด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชน (X_2) ความคิดเห็นด้านการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว (X_3) และความคิดเห็นด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (X_1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) เท่ากับ .763 , .758 และ .647 ตามลำดับ

ดังนั้น ตัวแปรอิสระที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว คือ ความคิดเห็นด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชน (X_2) จะเข้าสู่สมการถดถอยในการพยากรณ์ความคิดเห็นเป็นตัวแรก ในขั้นที่ 1 สำหรับตัวแปรอิสระอื่น ๆ จะถูกนำมาวิเคราะห์เพื่อคัดเลือกเข้าสู่สมการถดถอยต่อไปจนกระทั่งไม่มีตัวแปรอิสระตัวใดที่จะเข้าและออกจากสมการอีก

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) เพื่อเลือกตัวแปรที่ดีที่สุด ที่สามารถพยากรณ์การพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ดังตารางที่ 5.2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.2 แสดงผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเพื่อหาตัวแปรที่ส่งผลต่อการส่งเสริมพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

ขั้นที่	ตัวแปร	R	R^2	R^2 Change	Partial r	Sig. F Change
1	X_2	.763	.582	.582	.763	.000
2	X_2 X_1	.806	.649	.067	.629/.401	.000
3	X_2 X_1 X_3	.822	.676	.027	.341/.336/.276	.000

** Sig. < 0.01

จากตารางที่ 5.2 พบว่า การพยากรณ์การพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว มีตัวพยากรณ์ที่เข้าสู่สมการถดถอยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ความคิดเห็นด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชน (X_2) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ .763 เข้าสู่สมการถดถอยเป็นตัวพยากรณ์แรก มีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ .582 (อธิบายความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ร้อยละ 58.20) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าตัวพยากรณ์ X_2ใช้ตัวพยากรณ์การพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว (Y) ได้

ขั้นที่ 2 ความคิดเห็นด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ส่วนย่อย (Partial Correlation Coefficient) สูงที่สุดในบรรดาตัวแปรอิสระที่ยังไม่ได้เข้าสู่สมการ ดังนั้น X_1จะเป็นตัวพยากรณ์ที่เข้าสู่สมการในขั้นที่ 2 และเมื่อใช้ X_2 และ X_1 ร่วมกันเป็นตัวพยากรณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว มีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ .649 (อธิบายความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ได้ร้อยละ 64.90) มีค่าประสิทธิภาพในการพยากรณ์เพิ่มขึ้นจากการที่ X_1 เข้าสู่สมการ คือ .067 (อธิบายได้เพิ่มร้อยละ 6.70) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ ถ้าในสมการมี X_2 อยู่แล้ว การเพิ่ม X_1 เข้าไปในสมการยังคงมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าตัวพยากรณ์ X_2 และ X_1 จะอยู่ในสมการถดถอยทั้งสองตัว

ขั้นที่ 3 ความคิดเห็นด้านการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว (X_3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ส่วนย่อย (Partial Correlation Coefficient) สูงที่สุดในบรรดาตัวแปรอิสระที่ยังไม่ได้เข้าสู่สมการ ดังนั้น X_3 จะเป็นตัวพยากรณ์ที่เข้าสู่สมการในขั้นที่ 3 และเมื่อใช้ X_2 X_1 และ X_3 ร่วมกันเป็นตัวพยากรณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว มีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ .676 (อธิบายความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ได้ร้อยละ 67.60) มีค่าประสิทธิภาพในการพยากรณ์เพิ่มขึ้นจากการที่ X_3 เข้าสู่สมการ คือ .027 (อธิบายได้เพิ่มร้อยละ 2.70) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ ถ้าในสมการมี X_2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และ X_1 อยู่แล้ว การเพิ่ม X_3 เข้าไปในสมการยังคงมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าตัวพยากรณ์ X_2 X_1 และ X_3 จะอยู่ในสมการถดถอยทั้งสามตัว

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว มีจำนวน 3 ปัจจัย เรียงลำดับปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ ความคิดเห็นด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชน (X_2) ความคิดเห็นด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (X_1) และความคิดเห็นด้านการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว (X_3) โดยปัจจัยทั้ง 3 ปัจจัย นี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ได้ร้อยละ 67.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.4.3 สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว นำเสนอด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามแต่ละตัว และผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ตารางที่ 5.3 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานของตัวแปรอิสระที่ใช้เป็นตัวพยากรณ์

ตัวพยากรณ์	b	SE_b	Beta	t	Sig.
วัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชน (X_2)	.339	.061	.369	5.528	.000
สิ่งอำนวยความสะดวก (X_1)	.279	.051	.257	5.430	.000
การส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว (X_3)	.261	.060	.300	4.369	.000

$a = .311$; $R = .822$; $R^2 = .676$; $SE_{est} = .457$

จากตารางที่ 5.3 สามารถเขียนสมการพยากรณ์การพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

1. สมการพยากรณ์การพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในรูปคะแนนดิบ คือ

$$Y' = 0.311 + 0.339X_2 + 0.279X_1 + 0.261X_3$$

จากสมการพยากรณ์การส่งเสริมพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในรูปคะแนนดิบ สามารถอธิบายการพยากรณ์ได้ว่า

เมื่อความคิดเห็นด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชน (X_2) มีค่าเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว (Y') มีค่าเพิ่มขึ้น .339 หน่วย ในขณะที่ตัวพยากรณ์อื่น ๆ มีค่าคงที่ และ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อความคิดเห็นด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (X_1) มีค่าเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว (Y') มีค่าเพิ่มขึ้น .279 หน่วย ในขณะที่ตัวพยากรณ์อื่น ๆ มีค่าคงที่ และ

เมื่อความคิดเห็นด้านการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว (X_3) มีค่าเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว (Y') มีค่าเพิ่มขึ้น .261 หน่วย ในขณะที่ตัวพยากรณ์อื่น ๆ มีค่าคงที่

2. สมการพยากรณ์การพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z'_y = 0.369Z_3 + 0.257Z_1 + 0.300Z_2$$

จากสมการพยากรณ์การพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในรูปคะแนนมาตรฐาน สามารถอธิบายการพยากรณ์ได้ว่า

เมื่อความคิดเห็นด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชน (Z_2) มีค่าเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว (Z'_y) มีค่าเพิ่มขึ้น .369 หน่วย ในขณะที่ตัวพยากรณ์อื่น ๆ มีค่าคงที่ และ

เมื่อความคิดเห็นด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Z_1) มีค่าเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว (Z'_y) มีค่าเพิ่มขึ้น .257 หน่วย ในขณะที่ตัวพยากรณ์อื่น ๆ มีค่าคงที่ และ

เมื่อความคิดเห็นด้านการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว (Z_3) มีค่าเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว (Z'_y) มีค่าเพิ่มขึ้น .300 หน่วย ในขณะที่ตัวพยากรณ์อื่น ๆ มีค่าคงที่

5.5 อภิปรายผล

ประชาชนมีความคิดเห็นว่าการพัฒนาชุมชนมีความคิดเห็นว่าการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับมากที่สุดคือ 1. สิ่งอำนวยความสะดวก 2. วัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชน การส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวซึ่งสอดคล้อง Parker, S (1999). **Leisure is Contemporary Society,** Wallingford : CAB International. กล่าวว่า "There is need to appreciate the relationships of leisure, recreation, and tourism with other social practices and behavior

และยังพบว่าสถานที่ท่องเที่ยวมีความคิดเห็น การพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังอยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถานที่ท่องเที่ยวจำเป็นต้องมีการพัฒนา และยังพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนเขตลาดกระบังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชน การส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวก เนื่องจากชุมชนเขตลาดกระบังแต่เดิมมีการตั้งถิ่นฐานอยู่ริมน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยอาศัยแนวคลอง ประชาชนส่วนใหญ่เลี้ยงสัตว์และเพาะปลูกเป็นหลัก ซึ่งเป็นวิถีชีวิตของชุมชน มีวัฒนธรรมขนบประเพณีต่าง ๆ มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น

5.6 ข้อเสนอแนะ

1. รัฐบาลควรสนับสนุนจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับป้ายบอกทาง เส้นทางเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยว สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ และปรับปรุงและพัฒนาสถานที่ต่าง ๆ

2. รัฐบาลควรส่งเสริมวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชนให้มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางด้านสถาปัตยกรรม สินค้า OTOP ที่ชุมชนได้ร่วมกันทำขึ้น

3. รัฐบาลควรมีการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชนลาดกระบัง โดยการประชาสัมพันธ์ สื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ Internet และ Website ต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

จรัส สุวรรณเวลา. (2544). **หัวใจของการวิจัยอยู่ที่ใด.** หน้าที่ของครูยุคปฏิรูป : การวิจัยในชั้นเรียนกับกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง : โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.

ทิศนา แขมมณี และคณะ. (2544). **กระบวนการเรียนรู้ : ความหมาย แนวทางการพัฒนาและปัญหาข้องใจ.** โรงพิมพ์สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

ทิศนา แขมมณี. (2543). **"การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญโมเดลซิปปา."** ในเอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ. นครสวรรค์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอลาดยาว

นวลจิตต์ เชาวกีรติพงศ์ (2544) "การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอาชีวศึกษา" **ในเอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาหน่วยที่ 5 นนทบุรี.** มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

นีออน พิณประดิษฐ์. (2544). **ผู้เรียนสำคัญในการสอน คุณธรรม จริยธรรม.** หน้าที่ของครูยุคปฏิรูป : การวิจัยในชั้นเรียนกับกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง : โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.

ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ. (2544). **รูปแบบใหม่ของการบริหารจัดการที่ดี.** โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพันธ์ เดชะคุปต์. (2544). **"ตัวบ่งชี้ของการจัดการเรียนการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง."** หน้าที่ของครูยุคปฏิรูป : การวิจัยในชั้นเรียนกับกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

รุ่ง แก้วแดง. (2543). **ปฏิบัติการศึกษาไทย.** โรงพิมพ์สำนักพิมพ์มติชน

ลัดดา ศิลาน้อย. (2544). **เสี้ยวหนึ่งของการจัดการศึกษาที่เป็นศูนย์กลางในชุมชนแออัด.** หน้าที่ของครูยุคปฏิรูป : การวิจัยในชั้นเรียนกับกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง : โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2544). **"ทักษะการเรียนรู้สู่ศักยภาพของบุคคล."** หน้าที่ของครูยุคปฏิรูป : การวิจัยในชั้นเรียนกับกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง : โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2540). **ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไอเดียแสว์

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542). **การเรียนรู้โดยโครงการ.** กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

ศุภวรรณ เล็กวิไล. (2544). "การเรียนแบบร่วมมือ : รูปแบบต่าง ๆ" **ในเอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง นวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อการเรียนการสอน.** จังหวัดนครราชสีมา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาบุคลากรและวิเทศสัมพันธ์ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการแห่งชาติ. (2543). **แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก.**

สุวะรี ฤกษ์จารี. (2544). **"ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในมุมมองนักจิตวิทยาการศึกษา."** หน้าที่ของครูยุคปฏิรูป : การวิจัยในชั้นเรียนกับกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง : โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.

Alan A. Lew. **A Companion to Tourism Final Proof.** 1 March 2004.

Centre for the Study of Classroom Processes. 2543. Studies Cooperative learning and Collaborative/ Available : learning techniques. http://serch.yahoo.com/search/p=Collaborative

Hall, C. M. (2003). **Introduction to Tourism : Dimensions and Issues,** 4th end. Melbourne : Pearson Education.

Kauchak, D.P and P.D. EGGEN. 1998. **Learning and Teaching : Research-Based Method. 3nd ed. New York : Allyn&Bacon.**

National Education Commission (NEC). (2000). Learning Reform. Office of the National Education Commission Sukhothai Road Bangkok 10300, Thailand

Parker, S. (1999). **Leisure in Contemporary Society.** Wallingford : CAB International.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้